

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 1

11 Şubat 2015 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.43

BAŞKAN: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

BAŞKAN VEKİLİ: Ziver ÖZDEMİR (Batman)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın, Ziraat Bankamızın, kamu kurum ve kuruluşlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi Başkanlık Divanı adına saygıyla selamlıyorum.

24’üncü Yasama Dönemi Beşinci Yasama Yılı’nın 19’uncu Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve bağlı ortaklıklarının 2012 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Şimdi, kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Ziraat Bankası Genel Müdürü Hüseyin Aydın’a söz vereceğim ancak ondan önce başta Yönetim Kurulu Başkanımız ve diğer Yönetim Kurulu üyeleri olmak üzere toplantımıza iştirak eden kuruluş temsilcilerine, Sayıştay mensuplarına Komisyonumuza kendilerini tanıtmak için söz vereceğim.

Önce Sayın Genel Müdürümüzden başlayalım.

Buyurun.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Genel Müdürümüz Hüseyin Aydın’a söz veriyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; bankamızın 2012 yılı hesaplarının görüşüleceği üst komisyon toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Ziraat Bankası, 2014 yılında yeniden yapılanma projesinin ana safhalarını tamamlamış ve müşteri odaklı iş modeliyle müşterileri adına bankacılık sektöründeki rekabete daha hazırlıklı hâle gelmiştir. Müşterilerinin bütün finansal ihtiyaçlarının Ziraat Finans Grubu çatısı altında karşılanmasını sağlamak amacıyla yurt içi ve yurt dışı tüm şubelerimizin yeniden yapılandırılması bitirilmiştir. Bankamız tarım sektörünün finansal ihtiyaçlarının karşılanmasındaki önceliklerinden ödün vermeden reel sektöre desteğini sürdürmektedir. Bugün medyamızda da görüleceği üzere Ziraat Bankası, 2014 yılını hem bilanço hem de kredi artış oranlarında sektörün üstünde bir büyüme kaydederek tamamlamıştır. Aktif büyüklüğü, 2011 yılıyla mukayese ettiğimizde, yaklaşık yüzde 54 artarak -hacim olarak 87 milyar TL- 248 milyar TL’ye yükselmiştir. Kredi büyüklüğü 2011 yılında 71 milyar TL’ye yüzde 100 artışla bugün 142 milyar TL’ye ulaşmıştır. Bu kredi rakamı nakdi kredidir, gayri nakdi krediyi eklediğimizde 183 milyar TL’ye ulaşmış oluyoruz. Biraz önce de ifade ettiğimiz gibi, bankamız daha önce kamuyu finanse ederken, kamuya borç verirken ve bu tarz bir yapıda menkul değerlerin bilanço içindeki payı yüzde 44’ken, 2014 yıl sonu itibarıyla bu oran yüzde 26 olmuştur ve kredilerin payı da yüzde 57’ye çıkmıştır. Bu da Ziraat Bankasının bilançosunun artık müşteri ağırlıklı bir bilanço’ya dönüştüğünü göstermektedir.

Tarımsal nitelikli kredilerde lider olan bankamız, gerek üreticinin gerekse endüstriyel tarım sektörünün güçlenmesi ve dünya ölçeğinde rekabet gücüne ulaşması için tarımsal üretimin nihai tüketime kadar uzanan tüm aşamalarında müşterisinin ana ve etkin bankası olmayı, tarımsal değer zincirinin tüm halkalarını bir arada değerlendirerek endüstriyel tarımın gelişimine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Tarımla ilgili ilerleyen bölümdeki soruda bankamızın bu konudaki çalışmalarını sizlerle daha geniş bir biçimde paylaşacağım. Şu kadarını ilave edeyim ki, 2011 yıl sonu itibarıyla tarım sektörüne verdiğimiz kredi 19 milyar TL’ye 2014 yıl sonu itibarıyla bu miktar 28 milyar TL’ye ulaşmıştır.

Yine, 2011 yıl sonu itibarıyla 113 milyar TL olan toplam mevduatımız tabana yaygın mevduat yapımız korunarak yüzde 35 artışla 2014 yıl sonu itibarıyla 153 milyar TL’ye yükselmiştir. Ziraat Bankası salt pasifte mevduata bağımlı bir bankayken burada da ciddi anlamda değişiklik yaptık ve kaynak çeşitliliğini artırıp derinleştirme çalışmalarımız çerçevesinde sendikasyon kredisini ilk defa kullandık. Sendikasyon kredisinin vadesi dolmuştu, yeniledik, yaklaşık 800 milyon dolar düzeyinde.

Yine, bankamız tarihinde ilk defa 750 milyon dolar tutarında beş yıl vadeli Eurobond ihracı yaptık. Ayrıca, yurt dışı yatırımcılara yönelik bono ihraçları da yaptık. Bu şekilde mevduattaki baskıyı, fiyattaki daralmayı engellemiş olduk.

Bunların dışında, uluslararası kuruluş ve bankalardan kredi teminini sürdürerek 14 milyar TL ilave kaynak sağladık. Bunun 7 milyar TL’lik bölümü Ziraat Bankasında ilk defa yapılan post finansman işlemleridir.

Yine, öz kaynaklarımızın güçlendirilmesi çerçevesinde uyguladığımız iş modelinin bir sonucu olarak 13,2 milyar TL olan öz kaynaklarımız 15,3 milyar TL artırılarak 2014 yıl sonu itibarıyla 28,5 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Bu, patronumuzdan, hazinemizden, sahibimizden herhangi bir kaynak almadan yaptığımız bir büyüklüktür. Kârı bünyede tutarak

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 2
elde etik, banka hem para kazandı hem kârı bünyede tuttuk ve bizimle aynı büyüklükte olan diğer bankalar seviyesine öz kaynağımız ulaşmış bulunmaktadır.

Çok ön plana çıkartmak istememekle birlikte, yine, sürdürülebilir kârlılık ve verimlilik noktasından hareketle, 2011 yılında 2,1 milyar TL net kâr elde etmişken 2014 yılında yüzde 93 artışla 4,1 milyar TL net kâra ulaşmıştır Ziraat Bankası. Bu, bütün zamanların sektördeki en yüksek kârlılık rakamıdır. Yine, bu rakamın yanında yaklaşık 1,2 milyar TL ihtiyaten bankada tuttuğumuz karşılıklar bulunmaktadır.

2011 yıl sonu itibarıyla 1.434 şubesi vardı Ziraat Bankasının, 2014 yıl sonu itibarıyla 1.682 şubeye ulaştık. Yeni şube açmaya devam ediyoruz. Yine, şubelerimizde uzmanlaşmaya gidilerek şubeleri segmente ettik. Kurumsal müşterilerimize orta ve büyük ölçekli kredi kullandıran 187 yeni şube ihdas ettik. Reel sektörü finanse eden ağırlıklı şubelerimiz bu şubelerimiz, diğer şubelerde daha ziyade kitle yoğun işlemler yapmaya devam ediyoruz. Ziraat Bankası, yine, 2015 yılında başta İstanbul olmak üzere büyüyen şehirlerimizin yeni merkezlerinde, banka şubesi olmayan ilçelerde yeni şubeler ve teknoloji kullanımıyla butik şubeler açarak 2 bin şubeli bir banka olmayı hedefliyoruz.

Müşterilerin bütün finansal ihtiyaçlarının karşılanması ve güçlü finansal erişimin sağlanması amacıyla konsolide edilmiş yönetim anlayışı benimsenerek tüm yurt içi ve yurt dışı iştirakler Ziraat Finans grubu çatısı altında yenide yapılandırılmıştır. 2015 yılında faaliyete başlayacak katılım bankasının kuruluş çalışmalarında sona yaklaşmış olup ayrıca gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulması da planlanmaktadır.

Ziraat Bankası, 16 farklı ülkede 85 noktadaki şube, temsilcilik ve iştirak bankalarıyla uluslararası alanda en yaygın hizmet ağına sahip Türk bankasıdır. Bu doğrultuda Karadağ ve Kosova’da bankacılık yapmak için ve Azerbaycan’da da yüzde 100’ü Ziraat Bankası sermayeli yeni bir banka kurmak, Çin’de temsilcilik açmak, Malta veya Bahreyn’de offshore şube kurmak için çalışmalarımız devam etmektedir.

Ülkemiz ekonomisine sürdürülebilirlik ilkesi ve artan tempoyla destek veren bankamız, yenilenen organizasyonu ve müşteri odaklı bankacılık anlayışıyla kendi bilançosunu etkin şekilde yönetirken ülkemizin önemli bir aktifi olarak ülkemizin bilançosuna ve büyümesine katkısını sürdürmektedir.

Bu düşüncelerle, Komisyonumuzun Sayın Başkan ve üyelerine, eleştirileriyle bize yol gösteren değerli denetçilere tekrar teşekkür ediyor, toplantının bankamız ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz de sunumlarından dolayı Sayın Genel Müdürümüz Hüseyin Aydın’a teşekkür ediyoruz.

Kuruluşun 2011 yılına ait bir önerisi, gündemde kalan bir önerisi bulunmaktadır. Bu, aynı zamanda 2012 yılı 2 no.lu önerisini, onu da kapsayan bir öneridir.

Şöyle yapacağız: 2012 yılı önerileri içerisinde 2 no.lu öneriyle birlikte aynı zamanda 2011’in 1 no.lu önerisini görüşeceğiz. O yüzden, 2012 yılı 1 no.lu önerisini okutarak başlıyoruz, daha sonra 2012 yılı 2 no.lu önerisiyle birlikte 2011 yılı 1 no.lu önerisini de benzer mahiyette olduğu için birlikte işleme alacağız.

2012 yılı 1 no.lu önerisini okutuyorum:

Öneri 1:

Tarım sektörünün, ekonomideki stratejik rol ve işlevini her geçen gün artarak sürdürdüğü ve özel sermayeli bankaların artan oranda tarım sektörünü kredilendirmeye devam ettiği dikkate alınarak;

- Tarım bankacılığıyla ilgili organizasyon yapısının tekrar gözden geçirilmesi ile bu sektördeki mevcut müşteri portföyünden azami ölçüde yararlanılması,

- Tarım sektörü kredi ürünlerinin çeşitlendirilerek sektörün farklı kredi taleplerinin banka tarafından karşılanmasının sağlanması,

- Sektörün kredilendirilmesi haricinde, katkı sağlayacak yeni projeler geliştirilmesi ve tarımsal modernizasyon yatırımları ile tarımsal yatırım projelerinin desteklenmesine yönelik olarak sürdürülen çalışmalara ağırlık verilmesi.

BAŞKAN – Evet, cevabı alalım.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, Ziraat Bankasında daha önce bir sektörel ayrım vardı. Yani, organizasyon yapısı sektöre göre yapılmıştı. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, yeni yapıda, müşteri tipine göre bir ayrıma gittik. Müşteri cirosunu yumurta satarak mı, gömlek satarak mı veya başka bir şey satarak mı diye ayırmıyoruz, müşterinin cirosuna göre ayırıyoruz. Bu doğrultuda hareket ettiğimiz zaman bizim kurumsal ve girişimci şubelerimizin tamamı ve diğer şubelerimizin tamamı da tarımsal kredi vermektedir. Ziraat Bankasının tarımsal kredi müşteri sayısı -2011 yılından bugüne kadar geldiğimizde- 77 binlerden, 100 binlerden bugün 608 bine gelmiştir. Ziraat Bankası bugüne kadar salt sübvansiyonlu tarımsal kredi verirken bugün sübvansiyonlu olmayan tarım kredisi miktarı da 6 milyar TL’ye ulaşmış durumda. Yani, yaklaşık 19 milyar-20 milyar sübvansiyonlu tarımsal kredi veriyoruz, 7-8 milyar da normal, bizim bildiğimiz, normal bankanın kaynaklarından, bankanın cari faiz oranlarından tarımsal kredi veriyoruz. Bunu yapmamızın en büyük nedeni şu: Biz aslında domateste varız ama asla salçada yokuz, sütte varız ama peynirde yokuz. Aynı şekilde, pamukta varız veya yokuz, tartılabılır ama iplikte yokuz, kumaşta yokuz, tekstilde yokuz. Uçtan uca bir tarım yapmadığınız zaman bizim sübvansiyonlu tarım kredisi sadece -tırnak içinde kullanıyorum- “köylülere verilen bir kredi”

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 3

olarak kalıyor. Bunu endüstriyel tarıma dönüştürmek lazım ve büyük ölçeğe gitmek lazım. Yani bir süt işletmecisine sütçülük kredisi verirken eğer bunun satış yeri, kime vereceği, nasıl değerlendirileceği dikkate alınmadığında kredinin geri dönüşü sıkıntıya giriyor. Yani burada politikayı bu tarz bir dönüşüme ayırdık.

Yine bizim verdiğimiz sübvansiyonlu kredi miktarının müşteri sayısına baktığımızda yüzde 91'i kredimizin de yüzde 52'si 100 bin TL ve altındaki kredidir. Ya bunlar ölçek ekonomisinde çok düşük düzeyde kalan miktardır. 19 milyarlık sübvansiyon kredisinin demek ki yaklaşık 10 milyar 100 bin TL ve altındaki kredimizdir. Kredi verirken Ziraat Bankasının standart kredi değerlendirme modülleri yoktu. Şu anda ister tarımsal kredi kullanın tarım sektörüne yönelik bir iş yapın, ister rutin, ticari işlem yapın yeni modüller ihdas ederek bir günde bütün kredi taleplerini cevaplayabiliyoruz. Verdiğimiz tarımsal kredilerin yüzde 13,8'i bitkisel üretime gidiyor; 9,5 milyarlık bölümü hayvancılığa gidiyor; 4,5 milyar TL'lik bölümü mekanizasyon ve su ürünleri şeklinde. Yani ağırlıklı bitkisel ve hayvansal üretimde bulunuyoruz ve bunlar da küçük ölçekli oluyor, biraz önce ifade ettiğimiz gibi.

Sübvansiyonlu işletme kredilerinde vade bir yıla kadar olan kredilerdir, faiz oranı yüzde 0 ila yüzde 6 arasındadır. Yatırım kredilerinde bu oran yüzde 0 ila yüzde 8 arasındadır. Sübvansiyonsuz kredilerde ise yüzde 10 ila yüzde 13 aralığında bir faiz oranıyla tarımsal kredi kullandırılmasına devam ediyoruz.

Tarım sektöründe karşılaştığımız en büyük sıkıntılardan biri sigorta konusudur. Sigorta bilincinin geliştirilmesi, sigortalama oranının artırılması, sigorta ürün gamının tarımsal finansmanın değişkenleri çerçevesinde genişletilmesi önceliğimizdir. Yani ürünü sigortalıyoruz ama o ürünü sağlayan alanı, yeri, ağacı sigortalamıyoruz ve bir hasar, bir ürün üretiminde bir aksama olduğunda her yıl yeni kararname çıkartmak zorunda kalıyoruz. Sigortanın da uçtan uca olması hâlinde buradan elde edilecek gelirle daha fazla sübvansiyonlu kredi verme şansımız artar.

Yine 2014 yılında 4,4 milyon müşteriye toplam 8,6 milyar TL tarımsal destekleme ödemesi, 63 bin müşteriye toplam 112 milyon TL Toprak Mahsulleri Ofisi ürün ve bedeli avans ödemesi, 19 bin müşterimize toplam 299 milyon şeker pancarı ürün ödemesine aracılık edilmiştir.

Yine daha önce 2003, 2004, 2005... 2010 yılına kadar işletme kredisi ağırlığı varken tarımsal kredide bu yatırım kredisine dönüşme sürecine girdi. Bugün 2014 itibarıyla yüzde 42 yatırım kredimiz var, yüzde 58 işletme kredisi. Bu da biraz önce ifade ettiğim gibi daha tarımsal endüstriye gittiğimizin göstergesidir. Bu arada 113 bin müşteriye 4 milyar TL'lik tarımsal kredisi erteleme kapsamına alınmıştır Bakanlar Kurulu kararıyla. 41 bin müşterimizin yaklaşık 1 milyar TL'lik bir kredi bakiyesi yeniden yapılandırılmıştır. Özetle 154 bin müşterimizin 5 milyar TL'lik kredisi yapılandırılmış durumdadır.

Son olarak şöyle ifade edeyim: Tarımda sanayi entegrasyonlu yatırımlar ve işletmeleri ön plana alacağımızı, büyük ölçek ekonomisi oluşturacak projelerin finansmanına daha çok odaklanacağımızı, doğru zamanda ve doğru finansmanı sağlayacağımızı sistemsel değerlendirme modülleriyle daha seri evet ve hayır cevabı vereceğimizi, gelir edinme dönemine uygun ürünler ve ödeme planları yapacağımızı, tarımsal faaliyete uygun vade ve düşük fiyatı göz ardı etmeyeceğimizi bir kez daha ifade ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Öneri üzerinde söz talebi olan Komisyon üyelerimize söz vereceğim istemleri hâlinde.

Sayın Develi.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarımız; bu öneri aslında Sayın Genel Müdürün de verdiği cevap Türkiye'de bankacılık sektörü başta olmak üzere Ziraat Bankasının da ana işgal alanlarından olan tarımın desteklenmesi politikasında Türkiye'nin nasıl bir yanlış yol ayrımına girdiğinin göstergesi. Sayın Genel Müdürün verdiği cevapları tutanaklardan bir kez daha dikkatle okumanızı dilerim. Burada Sayın Genel Müdür tarım sanayisine daha çok bundan sonra destek vereceklerini ve bankacılık alanında da dış kredilere, borçlanarak ürün, kaynak çeşitliliğini sağlayacaklarını söylüyor.

Şimdi, burada Sayın Genel Müdürün ya da yönetim kurulunun bankayı kötü yönettiğini söylemiyorum, kendilerine verilen görevi yerine getirdiklerini söylemeye çalışıyorum. 1999 yılında Türk ekonomisinde yeni düzenlemeler yapılırken bunlar, bu görevler, bu geline sonuç zaten öngörülmüştü. Ziraat Bankasının diğer kamu bankalarıyla beraber misyonun bundan sonra nasıl bir yol haritasına dönüşeceğini, nasıl yol haritası izlenerek yeni misyonu IMF'e sunulan niyet mektuplarıyla çizilmişti, 1999 yılında. Burada o dönem bu niyet mektuplarını yazan Anavatan Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ya da Demokratik Sol Parti fark etmiyor. Onlar bu niyet mektubunu sundular, bugün de AK PARTİ'li bürokratlar, milletvekilleri idaresindeki Hükümet bunları uyguluyor. Burada bir niyet söz konusu değil, çizilen bir ekonomik model var, buna uygun çalışmalar yapılıyor.

Son günlerdeki Merkez Bankası tartışmalarına da atıfta bulunarak devam etmek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanı sıklıkla Merkez Bankasının siyasi iradenin dışında davrandığını, ülke ekonomisini düşünmediğini vesaire söylüyor. Bu kendisinin de aslında önceden görüp görmediğini bilmiyorum. Yine aynı 1999 yılında bankacılık alanında ve diğer alanlarda olduğu gibi yapısal dönüşüm projeleriyle küresel finansın Türkiye'ye dikte ettiği yasaların bir sonucu. O yasaları – bilmiyorum, tarihini tam olarak hatırlamıyorum- bu Meclis kabul etmişti ve SPK gibi Bankacılık Denetleme ve Düzenleme

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 4

Kurulu gibi, TMSF gibi ve buna benzer kurumların, Tütün Kurulu gibi kurullara dokunulmayacağını, bunun siyasi iradenin dışında bir işleyişe dönüştürüldüğünü Sayın Cumhurbaşkanı da biliyor. Şimdi kendisi bunun acılarını yaşayınca, sıkıntılarını yaşayınca bunu feveran olarak dile getiriyor. Merkez Bankası Başkanını görevden alamıyorlar. Neden? Çünkü bu yasalar IMF tarafından Dünya Bankası tarafından, küresel finans tarafından Türkiye'ye bu şekilde dikte ettirildi. Sayın Cumhurbaşkanı da haklı olarak bunun feveranını yapıyor.

Şimdi neydi bu yasalar arkadaşlar?

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – O sizin döneminizde, önceki dönem değildi. Bahsettikleriniz önceki dönem.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizim dönemimiz değil.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – İstedğimiz zaman görevden alabiliriz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizim öyle bir dönemimiz olmadı.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Neyse zihniyet olarak...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Zihniyet bazen Genel Kurulda...

BAŞKAN – Sayın Derviş'in CHP'den de milletvekili olduğunu düşünerek Aydın Bey herhâlde ifade etti onu.

TURGAY DEVELİ (Adana) – O dönem CHP'den milletvekili yoktu. Mecliste yoktu.

BAŞKAN – Kemal Derviş daha sonra CHP'den aday oldu ya.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Daha sonra 2004'te. Zaten bunun sıkıntılarını...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Baraj altı kalmıştı CHP.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – On üçüncü yıla girdiniz, her şeyi biz yapıyoruz bu ülkede!

BAŞKAN – Sayın Develi, güzel bir sohbet ortamı oluşturdunuz.

Buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ben bazen bunu söylüyorum ama siz çok kızılıyorsunuz, şahsınızla ilgili değil bu. Bir siyasi mantıktan bahsediyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi

-geçmiş dönemde de DSP, ANAP, MHP fark etmiyor- küresel finansın siyasi cariyeliğini yapıyor. Onlar ne derse ne getirirlerse biz de burada uyguluyoruz. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı bunun acısını çektiği için her gün Merkez Bankası diye feveran ediyor. İşte, o yasalardan kaynaklanıyor bu.

Bakın, ben size söyleyeyim, Sayıştay da burada önermiş, sıkıntıları anlatmış. Daha doğrusu yasal düzenlemeleri hatırlatmış. 2012 yılının raporunda Derviş yasalarının tek tek kanunların, kararnamelerin tarihlerini vermiş, bunların neye tekabül ettiğini anlatmış, söylemiş.

Şimdi, bakın, ben size bir hatırlatmada bulunmak istiyorum, Değerli Başkanım, sayın Komisyon üyeleri. Bankacılık sektöründe harcamaların kontrolü, finansman özel sektöre ve yeni yatırımlara açılması konusunda bankacılık sektörü düzenlenen temel alanlarından biridir. 17'nci stand-by döneminde 9 Aralık 1999 tarihli mektupta daha bundan on beş-on altı yıl önce biz diyoruz ki IMF'e, Dünya Bankasına: Biz bankacılık sektörümüzde Ziraat Bankasını bundan sonra şu alanlara yönlendireceğiz, şu şu alanlarda yoğunlaştıracacağız. Ziraat Bankasının ve Halk Bankasının piyasa kurallarına göre işlemesi ve özelleştirilmesi 9 Aralık 1999 tarihli mektupla niyet mektubuna bu düşünceler yazılıyor.

Yine aynı şekilde 18'inci stand-by'da, niyet mektubunda aynı politikaların sürdürüleceğinin taahhüt edildiğini anlatıyoruz. Ben burada ne anlatmaya çalışıyorum? Ben bunun şu andaki Sayın Genel Müdür ve yönetim kurulu üyelerinin bankayı sadece sonuçları itibarıyla ellerinde yönetim mekanizmasında bulunduklarını söylüyorum, bunun kuralları on beş yıl önce birileri tarafından bize konuldu ve dayatıldı.

Gelelim, az önce Sayın Genel Müdürün anlattığı tarımsal kredilerle ilgili bize biçilen rol, Ziraat Bankasına biçilen rol. Bu rolde Sayın Genel Müdürün hiçbir şey yapma yetkisi yok, bu bir kural.

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Başkaları yönetiyor yani.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Başkaları yönetiyor tabii, onu anlatmaya çalışıyorum. Tarım alanındaki desteklerin kaldırılmasıyla tarım sektörü devalüasyona açık hâle getirildi. KİT'lerin özelleştirilmesi ve desteklerin kalkmasıyla piyasa koşullarında ayakta kalamayacak işletmelerin tarımsal üretimi durdurmaları ve el değiştirmeye uygun duruma geldiği ortadadır. Şimdi, Kasım 2000 krizinden sonra verilen 18 Aralık 2000 tarihli mektupta ise: Tarımda destekleme fiyatlarının eskiye göre daha düşük tutulduğu, kredi sübvansiyonların -az önce anlatmıştı Sayın Genel Müdür- tamamen kaldırıldığı, ayrıca Şeker Kanunu'nun 15 Şubat 2001'e kadar Meclise sunulacağı, 15 Mart 2001'e kadar onaylanacağı, 6 şeker fabrikasının Özelleştirme İdaresine devredileceği... Bunların hepsi arkadaşlar yıllar önce bize getirildi, dayatıldı ve bu yüce Meclis de bunların hepsini kabul etti ve bankayı şimdi o kurallara göre yönetiyoruz.

Şimdi, hangi kurallara göre yönetiyoruz? Sayıştayın tespitinde ve soruda var. Diyor ki: Özel sermayeli bankaların artan oranda tarım sektörünü kredilendirmeye devam ettiği. Bu da bir sonuç arkadaşlar. Bu sonuç nedir? Bakın, Garanti Bankasının sektördeki payını nasıl artırdığını tespit etmiş arkadaşlarımız. Denizbank'ı yapmışlar, ayrıca Yapı Kredi Bankasını, Finansbank'ın, Şekerbank'ın, Akbank bunların büyük çoğunluğu yüzde 100 sermayesi yabancı şirketler. Bunlar sektöre gidip payı artırırken bizim çiftlerimizi kışkaç altına alırken 2011 yılında Ziraat Bankası sektördeki payını ciddi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 5

oranda düşürmüş, azaltmış. Ne diyor: “Biz, yeni tarımsal sanayiye ağırlık vereceğiz.” Onun altında yatan da şu değerli arkadaşlarımız, sayın Sayıştay üyeleri, bunu bilmenizde fayda var bence: Toprak Reformu ve Miras Kanunu’yla ilgili bir düzenleme yapıldı. Bu düzenlemeye göre, Türkiye’deki ekilebilir tarımsal alan 24 milyon dönüm, bunun 10 milyon dönümü 5 dönümün altında ve çok büyük bir bölümü de hazine arazisi, sadece bu kanunla bile 10 milyon dönümden fazla alan küçük çiftçinin elinden alınacak önümüzdeki yıllarda, buna hep tanıklık yapacağız ve tarımsal şirketlere dönüştürülecek. Milyonlarca köylü mülksüzleştirilecek, ya maden ocaklarına sürülecek, orada ölüme mahkûm edilecek ya da büyük şehirlere ucuz iş gücü olarak gönderilecekler. 10 milyon dönüme yakın alan da tarımsal reform adı altında, tarımsal sanayileşme adı altında uluslararası şirketlere, onların ulaşımına açılmış olacak.

Özetle şunu söylemek istiyorum sonuç itibarıyla: Bu bir politika. Burada, elbette, Ziraat Bankasının kredilerini konuşacağız, Sayıştayın önerilerini tartışacağız, batık kredileri, alacaktır kredileri, takipteki kredileri konuşacağız ama Ziraat Bankası, Türkiye’nin can damarlarından, en önemli güçlerimizden bir tanesi. Ziraat Bankası da on beş yıl önce başlayan bir süreçle başka bir politika uygulamaya mahkûm edildi ve korkarım ki, hep beraber yaşayacağız, önümüzdeki süreçte bunun acılarını Türk köylüsü, Türk milleti, hepimiz çok acı şekilde yaşayarak göreceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Belen...

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, sunumunuz ve faaliyetlerin hakikaten güzel. Ben, köyde doğup büyümüş, hâlen de tarımla az da olsa uğraşan bir insan olarak Türkiye ekonomisinin ve Türkiye’nin kalkınmasında tarımın ve tarım endüstrisinin önemini gayet iyi biliyorum ve desteklenmesini de destekliyorum. Hakikaten, tarımsal ürünlerin sanayide işlenerek endüstriyel ürünler hâline getirilip dünya ülkelerine pazarlanması ülkemizin ticaretini, üretimini artıracaktır. Güzel bir yol seçmişsiniz. Bu yolda başarılar dilerim.

Yalnız, burada şu noktaya iyi dikkat etmek lazım: Burada Tarım Bakanlığımıza büyük görevler düşüyor. Malum, bizim çiftçimizin kullandığı araziler küçük, hayvancılık yapan çiftçilerimizin baktıkları hayvan sayıları da az. Bu noktada, tarım il ve ilçe müdürlükleri marifetiyle çiftçilerimizi birleştirmesine, kooperatifleşerek veya şirketleşerek birleşip büyük endüstriyel yatırımlar da yapacak kurumlar hâline getirilmesi noktasında Tarım Bakanlığımıza büyük görevler düşüyor. Tarım Bakanlığımızın memurları maalesef odalarından çıkmıyorlar. Mesela, bizim Trakya bölgesinde, senede bir defa süne sayımına çıkıyor ziraat mühendisleri, ziraat teknisyenleri, bütün gün şikâyet ediyorlar “Çok yoruluyoruz.” bilmem ne, onun dışında, yan gelip yatıyorlar.

Arkadaşlar, bu ülkenin kalkınmasını istiyorsak, bu ülkeyi seviyorsak bana göre, Tarım Bakanlığının daha işlevsel hâle getirilmesi gerekir. Taşradaki Tarım Bakanlığı personelinin büroda, dairede oturan memur değil, bilhassa teknisyenlerin, veterinerleri, veteriner teknisyenlerin sahada çalışmaları ve bu çalışmaların da bankanın destekleyeceğini zaten Sayın Genel Müdür söyledi. Yani ezcümle, bu ülkenin kalkınmasında tarım endüstrisinin desteklenmesi şarttır ama desteklenirken büyük sermaye sahiplerinin değil, gerçekten tarımla uğraşan çiftçilerimizin kuracağı kooperatifler veya şirketlere öncelik verilir de kredi tabana yayılırsa ülke ekonomisine ve üretimin artmasına faydası daha da artacaktır.

Ben, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Belen.

Sayın Bıyıkloğlu.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Genel Müdürüm, bu tarımsal kredilerin sektörel dağılımında Ziraat Bankasının payı nedir? Birincisi bu.

İkincisi de bu kredilerin düzenlenmesinde sizi sınırlayan herhangi bir yönetmelik veya yazılı olmayan bir politika var mıdır? Yani bugün bu sahaya girmiş olan belli bankalar veya diğerlerine saha açmak için böyle bir sınırlayıcı şey söz konusu mudur? Yani siz oraya giremiyorsunuz veya destekleyemiyorsunuz, az önce de ifade ettiniz, işte domatesten salçaya, pamuktan tekstile kadar bu sahayı desteklemek için, kredilendirmek için sizi sınırlayan herhangi bir politika söz konusu mu?

BAŞKAN – Sayın Domaç...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Önce şunu belirtmek isterim: Biz, bu tarımı, sanıyorum Meclis Genel Kurulunda da çok konuşuyoruz, burada da çok konuşuyoruz, her zaman çok konuşuyoruz. Ancak global baktığımızda, tarım, Türkiye’de önemli desteklenen bir alan, globalden baktığımızda önemli desteklenen bir alan. Tarım 11 milyar lira civarında destekleniyor Türkiye’de. Türkiye’nin ilaç tüketimi 17 milyar lira, tüm ilaç tüketimi 17 milyar lira, tarıma 11 milyar lira destek veriyoruz. Böyle baktığımızda, ekonomimizi geliştirdiğimiz sürece tarıma destek vermeye devam edeceğiz, öyle gözüküyor, öyle de olmalı ama belli alanlara baktığımızda, en fazla eleştiri alınan yerde bu rakam unutuluyor çoğu zaman yani 11 milyar lira... Tabii, bunu Ziraat Bankası açısından söylemiyorum. Ben, Tarım Bakanlığı açısından söylüyorum. Ziraat Bankasının da kredilerle desteklediği açık yani sıfır faizli krediler var, yüzde 4 faizli krediler var orada, o açıdan söylemiyorum. Böyle bir destek var. Bu desteği

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 6

çoğu zaman unutuluyor, çoğu zaman “Tarım alanı ihmal ediliyor.” diye çok açık açık söyleniyor ama şunu belirtmek gerekir ki: Söylenen hemen hemen her şeyde adım atılıyor, söylenen her şeyde.

Çok sayıda toplulaştırma yapılıyor Türkiye’de. Her yıl toplulaştırma yapılıyor. Bu toplulaştırmanın miktarları belli yani Tarım Bakanlığınca toplulaştırma yapılıyor ve bunun miktarı belli. Daha önce böyle bir şey yoktu. Daha önce, toprak reformu, toprak dağıtmak vardı. Şimdi, biz toplulaştırıyoruz, buraları ekonomik alanlar hâline getiriyoruz yani kaynak tüketimini ortadan kaldırmaya çalışıyoruz.

Şimdi, böyle baktığımızda, Ziraat Bankası çok kötü bir noktadan geri döndü. Çok kötü bir noktadan geri döndü Ziraat Bankası. Yani isterseniz 2000’li yılların başına, 1999’a falan gidin, Ziraat Bankasının durumuna bir bakın yani oradaki duruma baktığınızda göreceksiniz ki bugün gelinen durumla oradaki durum arasında inanılmaz bir fark var. Evet, bu politikalar global politikalar, şöyle uygulandı, böyle uygulandı. Evet, doğru ama o siyasi kararı verenler o karara katlandılar yani sonuç olarak, o siyasi kararı verenler seçimleri kaybettiler yani bu, böyle oluyor Türkiye’de, başta türlü olmaz. O siyasi kararlar sonucunda ortaya çıkan manzara budur Türkiye’de. Dolayısıyla, böyle baktığımızda, Türkiye’de tarıma katkı sağlanıyor ama bu katkı daha fazla olmalı, doğru ama bu ne kadar fazla olmalı, bu konuda ben şimdiye kadar verili bir şey görmedim. Ne kadar fazla olmalı? Öyle bir veri yok. Peki, Ziraat Bankası ne yapmalı? Ziraat Bankası kendi ekonomisini sağlam tutarak daha geniş bir kitleye daha düşük faizli daha uzun vadeli kredi olanakları sağlamalı. Bunu yapmaya çalıştıklarını söylüyorlar. Hatta Sayın Genel Müdürün söylediğine göre, 5 milyar lira geri ödenemeyen kredileri yeniden yapılandırdıklarını ve 154 bin kişiye yeniden yapılandırılarak olanak sağladıklarını da söylüyorlar.

Sonuç olarak şunu söylemek istiyorum: Ziraat Bankasının geldiği durum sevindiricidir. Daha iyi olması hepimizin gönlünün istediği bir şeydir.

Siyasi iktidarların ekonomi politikaları seçimlere giderken vaatler şeklinde kamuoyuna açıklanır ve bu vaatler kamuoyu tarafından bilinerek siyasi iktidarlar seçilirler ve gelirler. Geriye giderek, işte şöyle oldu, böyle oldu, şu duruma geldi falan dememiz, bizim son seçimleri, bundan sonra olacak seçimleri unutmamız anlamına gelir. O hâlde, şunu demek istiyorum: Bu uygulanan ekonomik politikalar vatandaşlar tarafından onaylanıyor, tasvip ediliyor. Evet, daha iyisi olmalı, onun için de Ziraat Bankasını daha iyisi olabilmesi için nasıl biz yetkilendiririz, görevlendiririz, destekleriz diye düşünmeliyiz.

Teşekkür ederim.

BaşKAN – Sayın Domaç’a teşekkür ediyoruz.

Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Ben de teşekkür ediyorum Başkan.

Turgay Bey’in Türkiye’deki kamu bankalarıyla ilgili yapmış olduğu tespitlerin tümüne katılmakla birlikte, Ziraat Bankasını tabii ki -geçmişe örnekler verdi- o tarihteki eş değer bankalarla karşılaştıracaksınız, o kadar da kötü olmadığını göreceksiniz ama bir görev zararı vardı orada, görev zararının kaldırılması birçok şeyi düzeltti zaten.

Şimdi, kimse unutmamalı ki Ziraat Bankasının temel görevi tarıma finansal destek sağlamak. Tabii ki Genel Müdürün açıklamalarını destekliyoruz, başka kaynaklara, başka alanlara da girmesini, bir banka olarak diğer bankalarla rekabet edebilmesi anlamında doğru buluyoruz ama asli görevini de asla unutmamalıyız.

Tarıma verilen destekten konuştuk, 11 milyar destek verildiğini ama gayrisafi millî hasılda yüzde 1 oranında bir destek verilmesi gerekirken 0,5 oranında bir destek verildiğini, her yıl bu desteğin daha azalarak, artmadığını, aslında miktar olarak arttığını ama oransal olarak artmadığını hepimiz biliyoruz.

Yine gelişmiş ülkelerde tarımda devletin vermiş olduğu destekle karşılaştırıldığında, Türkiye’nin vermiş olduğu desteğin de çok kabul edilebilir bir destek olmadığını görüyoruz ama bir gerçek var, Tarım Bakanının tarımla ilgisi sadece soyadından ibaret kalıyor, Eker ama maalesef ekmiyoruz. Tarımsal alanlarımız azalmaya başlamış, tarımdan insanlar uzaklaşmaya başlamış. Geçen gün verdim bu örneği, tekrar niteliğinde olabilir ama Ziraat Bankası yoktu tabii. Ben şimdi, sizin döneminizden, son on iki yıllık dönemden -hep eskiden bahsedersiniz de- örnekler veriyorum ve tarımın nereden nereye geldiğini görürsek tarımın desteklenmediğini ya da insanların hızla tarımdan uzaklaştığını göreceğiz ya da tarımın şirketlere yöneltildiğini göreceğiz ama şurada, parantez açarak belirteyim: İlk üründen son ürüne kadar yani ilk ürün dediğimiz, biraz evvel Genel Müdürün dediği gibi, ham madde dediğimiz süt, daha sonra ürün hâline dönüşüyor ve çeşitli türevlere piyasaya giriyor, onlara kadar, başlangıcından sonuna kadar desteklenmesi konusunda hemfikirim, o konuda hiçbir tereddüdüm ama AKP döneminde 800 ton soya üretildi Türkiye’de. Türkiye soya üretemeyecek bir ülke midir arkadaşlar? Soruyorum burada. Kime sorarsanız sorun, yediden yetmişe Türkiye’de yaşayan ilkokuldaki bir çocuktan üniversite bitirmiş ya da 80 yaşında bir yaşlıya sorduğunuzda “Türkiye’de soya üretilir mi?” dediğinizde ne derler size? Üretebilir ve Türkiye’nin ihtiyacını karşılayacak kadar soyanın üretililebileceğini söylerler ama maalesef 12,5 milyon ton soya ithal edildi bu ülkede ve bunun karşılığında da 5,3 milyar dolar para ödendi.

Yine, AKP döneminde 9,4 milyon ton pamuk üretildi; 1,8 milyon ton da ithal edildi. Bunun karşılığında...

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Oradan bakarsak yanlış bakarız Sayın Akar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 7

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, bir ben anlatayım, siz de tarımla uğraşıyorsunuz, siz de anlatırsınız.

...bir o kadar da ithal edildi, 13,2 milyar dolar pamuğa ödedik. Eskiden bizim Çukurova bölgesi, Ege Bölgesi, pamuğun dünyada en kaliteli ve en ucuz üretildiği, belki en çok üretildiği yerd, sadece şimdi Güneydoğu Anadolu’da...

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Azalma mı oldu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet.

Şimdi, niye azalma oldu biliyor musun sevgili kardeşim? Sen rakamsal olarak şunu söyleyebilirsin... Evet, pamuk üretimi 8 milyon tondan 9 milyon tona çıktı, göreceli bir artış var, ama senin nüfusun da 44 milyondan 76 milyona çıktı. Nüfus artışıdaki oranı tarımsal üretimdeki artış oranına vurduğunda, sadece ürettiğimiz ürünlerin 3 kaleminde bir artış olmuş; bu da mısır, tatlandırıcıdan dolayı ve ayçiçeğini göreceğiz. 3 tane üründe nüfus artış oranından daha yüksek artış olduğunu görüyoruz. Şimdi, böyle bakmak lazım olaya.

Şimdi, 13,2 milyar dolar pamuğa ödemişsiniz. Yağlı tohum daha ürpertici bir durum. Bakın, yağlı tohum ve türevleri ithalatına 24,5 milyar dolar vermişiz son on iki senede. Bu daha ürpertici bir durum.

Yine, 10 milyon ton mısıra karşılık 2,5 milyar dolar vermişiz, mısır üretimimiz artıyor, çünkü Cargill’e servis yapmak durumundayız. Bakanlar Kurulu kararıyla onun da kotalarını artırıyoruz. Şekeri görüştük burada, yüzde 50 artırdığımız için, Türkiye’deki kapasitenin yüzde 70’i Cargill’e ait. Cargill’in de nasıl kurulduğunu, hangi yöntemlerle, nasıl bir gecede tarımsal arazi üzerine kurulduğunu ve kuran kişilerin, tek kişilik bir kanun teklifiyle, yine oradaki bir valinin nasıl ödüllendirdiğini hepimiz biliyoruz, bu kadar detaya girmeyeceğim, ama AKP döneminde 31 milyon ton buğday -ki biz buğday üreten, Avrupa’ya besleyebilecek, dünyayı besleyebilecek bir ülke olarak gösterilirken- ithal etmişiz, karşılığında 9,2 milyar dolar ödemişiz.

Sana katılıyorum, senin Şanlıurfa’nı, güneydoğudaki GAP bölgelerini, 31 milyon ton değil 51 milyon ton pamuk üretimini de, buğday üretimini de karşılayabilecek, yapılabilecek alanlar olarak görüyorum, bunu hep beraber sağlamalıyız.

Şimdi, bu sonuçlara baktığımızda -bu söylediklerime çok örnek verebilirim, ette de verebilirim- Türkiye’de tarımın desteklenmediğini, hatta ithal yoluyla bir tarım girdisinin teşvik edildiğini görüyoruz, çünkü gayrisafi millî hasıladan alması gereken yüzde 1’lik oranın 0,5 oranında kullanıldığını, gerekli desteğin verilmediğini, yine bu tür saman ithal eden bir ülke hâline dönüştüğümüzü...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bırak samanı ya!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, evet, gerçekler kötüdür arkadaşlar.

Yani Türkiye’de bir algıyla her şeyin...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bunu mu konuşuyoruz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunu konuşuyoruz.

Şimdi, Ziraat Bankasına geliyorum tarımla ilgili; Ziraat Bankası tarıma finans sağlamak zorunda, asıl amacı bu. Tabii ki asıl amacını yerine getirirken başka alanlarda da rekabet edebilmesi için işler yapacak, ama yine Sayıştay raporlarına baktığımda, asıl amacından, yani fonları çıkarttığımızda, yine devletin vermiş olduğu görevleri çıkarttığımızda, Ziraat Bankasının kendi öz kaynaklarından kullanmış olduğu tarım kredilerinin düştüğünü görüyoruz veya diğer bankalara baktığımızda o bankalardaki yükseliş trendinin Ziraat Bankasına yansımadığını görüyoruz.

Bu anlamda şunu ifade etmeye çalışıyorum: Evet, Ziraat Bankası bunları yapsın, ama tarımı da kendisine verilen asli görev olarak desteklesin, daha çok kaynak ayırsın. Daha çok kaynak ayırırken, bir defa kredi maliyetlerini düşürsün.

Şimdi, onu belki konuşmayacağım geneli üzerinde söyleyeceğim, ama insanlar kredi kullanıyorlar, verdikleri kredilerde “komisyonlar” ve “kredi masrafları” adı altında aldıkları birçok ücret mahkemeler kanalıyla geri dönüyor aslında. Tabii, bu bir genelleme olmadığı için, vatandaş ancak mahkemeye giderse parasını alabiliyor, ama böyle bir kanun çıksa, “Evet, bunlar haksız alınan paralardır.” denilse, belki birçok rakam önümüze serilecek, birçok dava kendiliğinden düşecek, bu davalara ayırdıkları zamanda parayı ödeseler daha doğru olur diye düşünüyorum. Yani diğer özel bankalardan daha avantajlı kredi sağlamak zorundadır.

Ziraat Bankası, gerekirse çiftçinin ayağına gitmelidir. Bakın, şimdi bir örnek vereceğim size, lütfen, bunu, aşağıda veya Bakanınızla karşılaşırsanız söyleyin.

Ben, ilk kar yağdığında, yılbaşından bir hafta evvel Bilecik’in Söğüt ilçesine gittim. Burada Çaltı diye bir yer var. 23 tane köy, 6 bin dekar sera yapmışlar -ben şaşırdım, bizim bölgemizde, Marmara Bölgesi’nde ilk defa böyle bir şeyle karşılaştım- ve on iki ay üretim yapıyorlar. Kendi imkânlarıyla başarmışlar bunları, küçük Antalya gibi. Kar yağmış, bütün seralar çökmüş, 6 bin dekarın 4.300 dekarı çökmüş. Gittik, baktık.

Tarım Bakanlığıyla konuşmaya çalıştım, ayak ayak üstüne atmış, tespith sallarken “Ya, ben yurt dışındaydım.” dedi falan, neyse.

Şimdi, dün de telefon ediyorlar, 23 tane köy muzdarip olmuş, desteklenmesi gerekiyor. Orada, Ziraat Bankası gerekirse gidecek -eğer asli işlevi buysa- köylüye “Nasıl destek olabilirim?” diyecek, çünkü nisanda ilk ekim dönemine yetiştirmeleri gerekiyor, seraların hepsinin kalkması gerekiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 8

Tohumu alıyorlar, üretim yapıldıktan sonra tohum parası ödüyorlar, çünkü seraları tamir etme şansları yok, yeniden kurulması gerekiyor, ama ne devlet kılını kıpırdatıyor ne bu işle ilgilenmesi gereken banka bu görevi yerine getiriyor...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sigortası var mıymış?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sigorta da yapamıyorlar, şöyle yapamıyorlar; “örtü altı seracılık” denilen bir şey varmış, tam bilemiyorum teknik olarak, sigortayı kabul etmiyorlar...

BAŞKAN – İptidai koşullarda.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Hazine arazisine kurmuştur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, kendi arazileri.

BAŞKAN – Yok, iptidai koşullarda olduğu için.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, sigorta kanununda garip bir maddeden dolayı sigortacılar sigorta yapmıyorlar, bu naylon örtüsü altında olduğu için...

BAŞKAN – Yok, kendileri de pek öyle sigorta yaptırılmaz diye de uğraşmıyorlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunu, lütfen, sizden de rica ediyorum.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Seracılık şartlarına çok uygun değil, ondan dolayı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani şimdi böyle bir durum var ve 640 hane bu işle geçiniyor orada. Ellerini yukarı kaldırmışlar, muhtar dün de beni arıyor, “Benim yapabileceğim bir şey yok, 2 tane milletvekili var farklı partilerden, bizim milletvekilimiz yok orada. Ben 3 defa, 4 defa Mecliste dillendirdim bu olayı, Bakanla konuştum.” dedim, ama bir sonuç alınamadı.

BAŞKAN – Olur mu?

Haksızlık yapmayın, Fahrettin Poyraz, bizzat o bölgedeki bütün sorunlarla ilgileniyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Vallahi, bana gelen şikâyet bu. Ben oranın milletvekili değilim, bakın, vatandaş bir yerden medet umuyor.

BAŞKAN – Haksızlık etmişler.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hem Bakanı harcadın hem milletvekillerini harcadın, bir konuşma içinde hepsini bitirdin, insaf et ya!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, maalesef bittiler.

Hiç insaf etmeyeceğim bu konuda, gerçekten etmeyeceğim, rakamlarla konuşuyorum, eğer rakamları sen bana düzeltirsen, “haksızım” derim, geri alırım.

Şimdi, Ziraat Bankasından şunu bekliyorum ben...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Davranışlardan rakama geçiyorsun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben şunu söylüyorum: Ziraat Bankası sadece büyük sektörlerle, yani arazi toplulaştırması veya büyük arazi sahiplerinin ayağına gitmekten ziyade, Türk köylüsünün de, çiftçisinin de ayağına gitmeli, onların dertlerine çözüm olmalı, gerekirse oradaki vatandaşları kalkındırabilmek için, tekrar eski konumuna taşıyabilmek için faizsiz kredi şartlarını bile onlarla konuşabilmeli. Hibe istemiyorlar gerçekten, “Biz bu parayı öderiz.” diyorlar, bunu da yapmalı diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, Sayın Günay, buyurun.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, hepinize hayırlı sabahlar ve iyi çalışmalar diliyorum.

Bankacılık, finans sektörünün en önemli kurumlarından birini konuşuyoruz. Tabii, adı “Ziraat Bankası” olunca tarımın sorunları da gündeme geliyor, ama tabii, biz, burada Tarım Bakanlığının görevlerini konuşmayacağız, esas itibarıyla Ziraat Bankasının görev ve işlevini, onun ülke için daha yararlı hâle gelmesinin gereklerini konuşmaya çalışacağız.

Şimdi, Sayıştayın önerileri eleştiri olmaktan ziyade, tarım bankacılığının yeniden yapılandırılması, büyük ölçüde tarım sektörünün kullanılan krediyi daha verimli kullanır hâle gelmesi ve tarım alanında da ürünün çeşitlendirilerek, kredinin daha işlevli olması sonucunu sağlaması gibi yapısal düzenlemeleri öneriyor, öyle anladım ben, Sayın Genel Müdür de bu çerçevede görüşlerini söyledi; sadece üretim değil, üretimden sonraki süreçleri de bir ölçüde gözeterek, ürünün daha verimli hâle, ekonomi için dönüşünün daha verimli hâle gelmesinin gereklerine işaret etti; bunları doğru kabul ediyorum, bu arayışları doğru kabul ediyorum. Gerçekten Ziraat Bankası kurulduğu zaman, Türkiye'nin birinci sektörü belki de ziraattı bundan yüz elli yıl önceye gittiğiniz zaman, o yüzden adını “ziraat” almış, sonra devletin de iştirakiyle yeni bir banka kurulduğu zaman, o zaman ticaret sektörü geliştiği için onun adı “iş” olmuş örneğin. Her sosyal dönemin temel ihtiyacının adından çok bağımsız değil bu kurumların adlandırılması, ama tabii, Ziraat Bankası bugün sadece ziraatla ilgili değil, onun dışında finans sektörünün bütün alanlarında görev yapıyor, ama tabii, ziraat ülke için hâlâ çok önemli, birinci sektör gibi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 9

görünmüyorsa bile Türkiye'nin gelişmesinin sağlıklı olması için, yaşamının sağlıklı olması için hâlâ bizim vazgeçmememiz gereken ve yapılandırılmasını, kredilendirilmesini, verimli kılınmasını dikkatle takip etmemiz gereken bir süreç.

Sigorta konusu çok önemli, sizin bankanızın sigortacılık alanı da var ve tarımda ciddi sigorta sorunlarımız var bizim. Ben de Akdeniz Bölgesi'nden bu seraların birkaç yıldan beri yaşadığı sıkıntıları -Antalya'nın Kumluca, Demre bölgesinde üst üste yaşandı- yakından görüyorum, gerçekten sigorta eksiklerinden kaynaklanan çok ciddi sorunlar var, bu konuda belki hamle yapabilirsiniz diye düşünüyorum.

Üretici örgütlenmelerini belki özel bir kredilendirme, "Tarım bankacılığının yeniden yapılandırılması" deniliyor ya, bireysel krediden ziyade üretici örgütlenmesini belki destekleyecek yeni formüller geliştirebilirsiniz ve böylece üreticinin bir araya gelerek daha güçlü hâle gelmesini bankacılık olarak teşvik edebilirsiniz. Ben bu alanlarda yapılacak olan girişimlerin önemli olduğunu düşünüyorum.

Tabii, siz, biraz önce 100 binin altındaki rakamların çok büyük bir yekûn teşkil ettiğini söylediniz, ama burada Sayıştayın bir başka tespiti var sanki KOBİ'lere verilen desteğin azaldığını söylüyor ya da oranının yeterli olmadığını söylüyor ki bu sizin açıklamanıza yeni bir izah gerektiriyor, çünkü siz küçük işletmeleri desteklediğinizi söylediniz, ama Sayıştay küçük işletmelerin desteğinin yeterli oranda olmadığını, hatta geriye gittiğini söylüyor.

Burada, birazdan başka maddelerde göreceğiz, biraz riskli kredilerin sayısı artmış gibi gözüküyor, bunları ilgili yerlerde söyleyeceğiz.

Ben asıl başka bir noktayı söyleyeceğim, burada dillendirildi. Ekonomik kurumların siyasetten biraz özerk olmasında fayda var. Biz 1999'a gelirken bunun bedellerini ödedik. O zaman bankacılık sektörü, finans sektörü, çok ciddi biçimde siyasetin günlük müdahaleleriyle karşı karşıya kaldığı için, biz o krizleri, dünyada da olmayan krizleri Türkiye'de katmerli biçimde yaşadık. 2008'de, bu dünyada yaşanan, Avrupa'da yaşanan krizleri bir miktar savuşturduysak, yine ekonomi kurumlarımızın bir ölçüde özerk, kısmen bağımsız olmasının sayesinde bunu sağlayabildik. Yani ben Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Üst Kurulunun kurulmuş olmasının, Merkez Bankasının bağımsız olmasının, Türkiye'de gecikmiş düzenlemeler, yani dayatılan düzenlemeler değil gecikmiş düzenlemeler olduğunu düşünüyorum.

Bizde bir anlayış var, siyaset her şeye müdahale eder. Siyaset ana politikaları belirler, siyaset ufuk belirler, vizyon belirler, ama siyaset ekonominin günlük işleyişine her dakika müdahale etmez, müdahale ederse şu son yaşadıklarımızı yaşarız. Şimdi, bakınız, geçen yıl 1 liranın üzerinde bir yerlerde olan Amerikan Doları şu anda 2,5 seviyelerine doğru gidiyor. Merkez Bankasını sürekli kurcalarsanız, herhangi bir bankaya sürekli dışarıdan siyasi müdahale yaparsanız, o bankayla ilgili manipülasyon yaparsanız, ekonomik yansımaları bunun odur.

1999'da biz bunu yaşadık. 1999'da, evet, siyaseten bir bedel ödendi, ama ondan sonraki istikrarı 1999'da alınan önlemlere borçluyuz, bunu göz ardı etmememiz gerekir ve günlük siyasetin birtakım ihtiyaçları nedeniyle, ekonomi kurumlarının özerk, kendi işlerini yapar kurumlar olması ilkesinden vazgeçmememiz gerekir.

Ben yanlış anlaşılma olmasın diye bunları sadece tutanağa geçirmek istedim.

Hepinize teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Yılmaz...

KEMALETTİN YILMAZ (Afyonkarahisar) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ziraat Bankasının yeni bir anlayışla meseleye yaklaşmasını bir ziraat mühendisi olarak takdirle karşılıyorum. Zira üretmek kadar bunun işlenmesi, tasniflenmesi, muhafazası ve pazara hazırlanması, hatta tüketicinin tüketime hazırlanması konusunda da anladığım kadarıyla destekleriniz olacak. Bu güzel bir yaklaşım.

Burada tarımın öneminden bahsediliyor ama tarım gerçekten öneminden ziyade stratejik önemi haiz bir sektördür. Yani barındırmış olduğu nüfus noktasında olsun, istihdam ettiği nüfus noktasında olsun, insanların temel ihtiyacını, gıda ihtiyacının temini noktasında olsun, üstelik de özellikle tarıma dayalı bir sanayinin hâkim olduğu bir ülkede, sanayinin ham maddesini temin etmesi açısından tarım son derece önemli bir sektör. Ama yine Ziraat Bankasının uygulamış olduğu -burada da arkadaşlarımız dile getirdiler- sıfır faizli hayvancılık kredileri, maalesef, üreticilerimizi, özellikle besicilerimizi ve damızlık süt üreticilerimizi son derece perişan etmiştir. Zira o dönemde önceden bu kredinin çıkacağı veya uygulanacağı birileri tarafından duyuldu ve piyasada çok ciddi spekülasyon yaklaşımlarıyla bu damızlık sığırların fiyatları artırıldı. İnsanlar, üreticilerimiz 3 bin liraya alması gereken hayvanı, 4 bin liraya, 5 bin liraya, hatta 6 bin liraya almak durumunda kaldı, fakat işin içerisinden çıkamadı, zamanı gelip ödemeler başlayınca, faizsiz noktada -tamam, iki yıl geri ödemesiz ama- daha sonra ödemelerin günü başlayınca, maalesef damızlık hayvanlarını elinden çıkartmak zorunda kaldı, zira girdi maliyetleri son derece yüksek.

Evet, Türkiye'de girdi maliyetlerinin yüksekliği hepimizce malum, ancak biraz evvel Haydar Bey de bahsettiler, Tarım Kanunu'na göre gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'i oranında tarımın desteklenmesi lazım, ama bu, hiçbir zaman, şu ana kadar, Tarım Kanunu çıktı çıkalı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 10

0,05'i yani binde 5'i geçmedi. Buna çok dikkat edilmesi ve çiftçinin, üreticinin mutlaka desteklenmesi lazım. Hem tüketicinin ucuz veya sağlıklı gıdaya ulaşabilmesi için hem de üreticinin, çiftçinin ayakta durabilmesi... Biraz farklı yaklaşıyoruz. Traktörünü hacizden, tarlasını ipotekten kurtarabilmesi için, icra dairelerinde zaman harcamaması için mutlaka çiftçimizin desteklenmesi lazım. Ancak şu var: Tarım sektörü üstü açık fabrika. Yine Haydar Bey bahsettiler, Bilecik'teki Sakarya Vadisi'nde çok mikroklima bir alan var. Bu alanda seracılık ve basit örtü altı yetiştiriciliği. seracılık yapılabilir. Hatta çok güzel nar üretimi bile bu bölgede var ve direkt yurt dışına çalışıyorlar. Dolayısıyla, bu üstü açık fabrikanın zaman zaman bu tür sıkıntılardan, olumsuz hava koşullarından etkilenmesi normal ama bunun da sigorta noktasında riskli bölgelere genelde TARSİM sigorta yapmıyor, her ne kadar sigortanın yarısını devlet verse bile yaşanıyor bu konuya. Bu konuda bir kanun noktasında Türkiye Büyük Millet Meclisine bir görev düşüyor. Bunda tekliflerimiz vardı ama maalesef atıl kaldı.

Diğer taraftan, dünyayla rekabet edebilmek için mutlaka üreticimizin desteklenmesi şart. Yani, Avrupa Birliğinde, Amerika Birleşik Devletlerinde ve diğer tarımda ileri gitmiş olan ülkelerde tarım sektörü çok ciddi destekler almaktadır. Yine bunu siyaseten söylüyoruz, Avrupa Birliğinin çiftçilerini desteklediğinin yarısı kadar destek verilmiş olsa bizim üreticimiz gerçekten rahat bir nefes alacaktır.

Diğer taraftan Sayın Domaç ifade ettiler, önceden araziler toplulaştırılmadan dağıtılıyordu diye. Sayın Domaç, toplulaştırılmadan dağıtılma hiç söz konusu değil, olması da mümkün değil zaten. Türkiye'deki tarım arazilerinin küçüklüğü, işletmelerin küçüklüğü bir gerçek. Bunların büyütülmesi konusunda çıkartılmış olan, yapılmış olan son değişiklikler de son derece olumludur. Tabii, bu arazi alıp satılmalar konusunda, el değiştirmeler konusunda birtakım sıkıntılar yaşanıyor veya miras noktasında birtakım sıkıntılar yaşanıyor ama bunlar da zamanla aşılabacaktır. Alınmış olan karar son derece doğrudur.

Şimdi, düne kadar, yakın zamana kadar köylerimizde bankadan kredi alan insana pek iyi gözle bakılmazdı, "Yakında batar." derlerdi ama şimdi de köylerde krediyle uğraşmayan, tabiri caizse, krediye bulaşmayan, kredisiz iş çeviren, yine tabiri caizse, kendi yağıyla kavrulan çiftçi, üretici maalesef kalmadı. Şu veya bu şekilde gerek Ziraat Bankasına gerekse diğer özel bankalardan veya diğer tarım kredi kooperatiflerinden borç almak suretiyle, kredi almak suretiyle işini çevirmeye, ayakta kalmaya gayret ediyor. Yani bu üretim, işleme ve pazara hazırlama noktasındaki bankanın yaklaşımını desteklediğimi tekrar ifade ediyorum.

Sayın Akar, yine "Biz soya üretemez miyiz?" diyoruz da yani üretiriz ama inanın bir ziraatçı olarak konuşuyorum, soya üretiminin astarı yüzünden pahalıya mal olur. Bu bir kültür meselesi, bu bir üretim tekniği meselesi. Yani, soya üretimi bir noktada Çikita muz üretimine benziyor. Biz, Çikita muzunu ülkemizde üretebilir miyiz? Üretiriz ama yurt dışından daha ucuza temin edebiliyorsak bu globalleşen ortamda yurt dışından almak, bunun yerine bizim başka ürünleri üretmemizde yarar var diye düşünüyorum. Mesela, yem bitkileri veya yağ açığımıza... Çok ciddi bir yağ açığımız var, bu yağ açığımızın kapatılması konusunda ayçiçeği üretimi, mısır üretimi desteklenmeli. Yalnız, bunlarda da öyle bir hâl alıyor ki gerek ayçiçeği üreticisine gerekse mısır üreticisine tam hasat zamanı ithalat izni veriliyor, üretici ürettiğine, üreteceğine pişman oluyor, maliyetini karşılamakta zorlanıyor ve bir dahaki seneye bunu ekmeme kararı alıyor. Bunun için, bu teşviklerin uygulanmasında, alım garantili üretimin yapılmasında gerçekten çok ciddi faydalar var. Yani, bu ithal zamanlamasına tarım sektörünün ayakta kalması için, özellikle stratejik önemi haiz olan ürünlerin yetiştirilmesi konusunda çok önemli. Yoksa biraz da böyle kamuya mal olduğu için söylüyorum, ithal kurbanlığa, ithal canlı hayvana, ithal samana mahkûm oluruz diyorum, saygılar sunuyorum, başarılar diliyorum efendim.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Yılmaz'a.

Sayın Öntürk, buyurun.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben sırf kayıtlara geçsin anlamında birkaç şeye dokunmak istiyorum.

Şimdi, tabii, Türkiye'de tarım kağıyla tarla sürmekten başladı sadece Cumhuriyetin ilk yıllarında, 1950'lilerle bitkisel ürün ekmeye tam anlamıyla başladık ve son on beş yirmi yılda da Türkiye ciddi bir ivme kazandı, bunları kabul etmemiz lazım.

KEMALETTİN YILMAZ (Afyonkarahisar) – Dünyada ciddi bir gelişme var, Türkiye'de de olacak.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Evet ama Türkiye şöyle bir ülkeydi: Yani, Türkiye tasarrufu olmayan, kendi birikmiş olmayan, teknolojisi olmayan bir yapıdan bugünlere geldi, bir kere bunu kabul etmemiz lazım ve son on beş yirmi yılda da çok ciddi yol katetti. Özellikle iktidarımız döneminde, tabii, birikmişimiz, tasarrufumuz olmadığından dolayı Ziraat Bankasının burada ciddi destekleri oldu. Ve tabii, bir yatırım yapmak için ya birikmiş bir paranız olacak, tasarruflarınız olacak veya kredi kullanacaksınız. Yani az önce bahsettiğiniz çiftçi eskiden utanırdı, utanırdı ama sadece buğdayını, arpasını ekerdi, kendine yetecek kadar birkaç hayvanıyla geçimini sağlardı. Yani, tarım bu durumdaydı ama bugün tarım Türkiye'de hakikaten ciddi bir potansiyel yakaladı. Destekler yetersizdir, kredi faizleri yüksektir, bunların hepsine amin, hepsi konuşulur ama Türkiye'de tarım bir noktaya geldi kullandığı ilacıyla, sulama sistemleriyle, gübreleme sistemleriyle, mekanizasyonuyla. Ben yedi göbekten beri tarımla uğraşan bir çiftçi ailenin çocuğuyum ve tüm işim tarıma dayalı. Nereden nereye geldiğimize bakıyorum, çok yol katettik. Buradaki en fazla katetmeyi de belli dönemlerde yaptık; 50'li dönemlerde traktörle tanıştık, AK

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 11

PARTİ iktidarında da hakikaten sulama sistemlerimizle. Şu an tüm damlama sistemleriyle sulama yapıyoruz. Ben size bir anımı anlatayım. İsrail'den bir firma gelmişti, "Ya, bu portakal bahçelerine su basmış." diyordu. O şekilde bir sulama yapıyorduk. Bugün tüm bahçelerimizi, tüm tarlalarımız, pamuk dahi, mısır dahi damlamayla yapıyor. Bunlar ciddi gelişmeler. Şimdi bizim bunu kurma imkânımız mümkün değildi eğer Bakanlığın sübvansesi olmasaydı. Ziraat Bankası orada sübvansesini alıyor ama kalan kısmına da bize yedi yıllık, beş yıllık imkânlar sağlamasaydı bizim bunu yapma şansımız yoktu. Onun için, tarım bir yere gelmiştir. Faizler konuşulur, yüksektir, ayrı konu. Krediler daha artırılmalıdır, daha çok tarıma dayalı sanayiye destek verilmelidir, amin, bunların hepsine kabul ama az önce... Şimdi, Haydar Bey'le ben bilişim konusunu konuşamam, o konuda dolu bir arkadaşımız ama tarımla ilgili burada her arkadaşımızla konuşurum.

Şimdi, bu ürünler, az önce bahsettiğiniz ürünler, soya fasulyesidir, pamuktur, mısırdır, bunlar birbirinin yerine geçen ürünler, konvertibl ürünler. Şimdi, Türkiye'de sulanabilir alanı yüzde 65'e çıkarttık biz. Bu ciddi bir oran. Şu an Güney Doğu'da ve Doğu'da ciddi de barajlar açılıyor. Burada çiftçi mısır ektiği araziye ya mısır ekecek, ya pamuk ekecek, ya soya ekecek, ya ayçiçeği ekecek. Yani bunlar sulanabilir ürünler. Yani buğdayla kıyaslayamazsınız bunu ama pamuk para etmiyorsa insanlar mısıra kayıyor, mısır para etmiyorsa soyaya kayıyor. Onun için bunu düzeltmemiz lazım.

Burada toplulaştırma konusu yine geçti. Toplulaştırma şu demek değil -yani Mehmet Bey de orada yanlış bir ifade kullandı- toplulaştırma şu arkadaşlar: Şimdi, benim atadan, dededen kalan arazim on parsel, her parselde hissem var, rızâi taksimle bir yeri ekıyorum. Bu düzeltiliyor, hangi parseli ekiorsam tapum oradan veriliyor. Bunun ne faydası var? Bir: Tarlamin ekonomik değeri artıyor. İki: Bir kredi kullanacaksam bunu teminat olarak gösterebiliyorum. Öbür türlü hisseli bir arazide ne bankanın işine yarıyor bu iş ne de çiftçinin işine yarıyor. Sıkışıp, arazini satacak olsan 10 liralık araziye 3 liraya satıyorsun. Bu önemli bir hizmet, toplulaştırma. Burada şu önemli arkadaşlar: Bakın, ben...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Vekilim, ben bir şey sormak istiyorum.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Tabii, tabii, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – 5 dönümden aşağıda olan tarla ve bahçelerin resen çiftçinin, köylünün elinden alınması, bir de hazine arazilerini eken biçenlerin bu toplulaştırma yoluyla mülkiyetinin el değiştirmesini de anlatırsanız sevinirim.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Tamam, anlatayım arkadaşlar.

Şöyle arkadaşlar: Kaç dönüm araziniz varsa size teslim edilecek fakat 20 dönümün altındaki araziler bölünemediği için... Burada yasa var, bunu Meclis çıkarmış.

TURGAY DEVELİ (Adana) – O yasadaki bahsediyoruz, niyesini soruyoruz.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Hissedarlara bölünüyor bu, burada toplulaştırma yapamıyorsun. Yani, 20 dönüm altındaki arazide 4 kardeşsen "Beşer dönüm yeriniz bura." diyor.

BAŞKAN – Kardeşler arasında bütünleştiriyor.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Kardeşler arasında bırakıyor, devlet eline almıyor veya herhangi bir şahsa devretmiyor. Yani, orada bir gasp ihlali yok, bu yanlış bir bilgi.

TURGAY DEVELİ (Adana) – 5 dönümün altındakilerden bahsediyoruz.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Fark etmiyor. Yeriniz veriyor, kimseye gasp etmiyor yerinizi, edemez zaten.

BAŞKAN – Yani, aile bireyleri arasında dağılımı...

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Yani, büyük bir dilim kalsın diye amaçlanıyor.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Tabii, 20 dönümün altı toplulaştırmaya girmiyor zaten, mevcut hâliyle kalıyor elinizde o.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ben ondan bahsetmiyorum ki Sayın Vekilim. Mevcut 5 dönümün altında kalandan bahsediyorum. Toplulaştırma...

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Tamam, girmiyor, veriyor yerinizi, 5 dönüm olarak veriyor, orada bir problem yok.

BAŞKAN – Satış yaparsanız aile bireylerinden birisine aktarıyorsunuz.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Tamam, senin şu an mevcut 5 dönüm bir arazin varsa, 3 dönüm bahçen varsa yine 3 dönümünü veriyor, o kadar. Tapu ölmez arkadaşlar, bu miras kanunu.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Siz kanunu okudunuz mu?

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Tabii, ben biliyorum. Sen eğer o arazini satacaksan 20 dönümün altı toplulaştırmaya girmedeği için hissedarına satıyorsun, kardeşindir, ablandır, şeydir, öyle toplulaştırıyorsun onu.

BAŞKAN – Tarım sektöründe ölçek ekonomisi.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Biraz da konuyu dağıttık, kusura bakmayın Sayın Genel Müdürüm. Bunları sırf kayda geçsin diye söylüyorum.

İkincisi, hazine arazileriyle ilgili konu da şu: 10 bin dönümlük bir köyde değişik parsellerde değişik hazine arazileri var. Devlet de burada kendi arazisini o 10 bin dönüm içerisinde tek bir parselde getiriyor ve dağınık bir şekilde nerede olduğu belli olmayan bu arazileri tek parselde getirip o köyde... Yani atıyorum, o köyde 500 dönüm hazinenin arazisi varsa 10 bin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 12

dönümün içinde ve bu 100 kişinin elindeyse “Bu, bu şekilde olmaz. Ben yerimi bir parsel olarak alırım, bunu da ihaleye çıkarırım; kim almak istiyorsa gitsin kiralasın.” diyor. Yaptığı işlem bu.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ben de bunu anlatmaya çalışıyorum.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Bunun yanlış neresinde?

TURGAY DEVELİ (Adana) – O 500 dönümü kullanan 100 çiftçi ailesinin elinden toprakları alınacak, ben de bunu söylemeye çalışıyorum, işte siz de bunu söylüyorsunuz.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Hayır, bunda yanlış bir şey yok, girsin kiraya, yüzü de ortak alsın, kursun şirketini çalıştırsın. Yani öyle bakamazsınız arkadaşlar buna, değil, böyle, sistem bu şekilde. Sonuç itibarıyla, tarımla ilgili bunlar kayda girsin diye söyledim, konu yanlış mecraya girdi çünkü. Türkiye inşallah sulanabilir arazisini yüzde 100’e çıkarır ve pamuğunu da, soyasını da, mısırını da kendine yetecek kadar getirir. Fazla ithalatların sebebi... Mesela, az önce söyledi Haydar Bey, Türkiye 21 milyon ton buğday üretiyor, 8 milyon ton da ithalatımız var, toplam 30 milyon ton oluyor. Türkiye’nin iç piyasada kullandığı buğday 18 milyon ton civarında. Kalan buğdayın tamamı ihracata gidiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İstersen düzeltelim seni bu konuda.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Yani, Türkiye ihraç yapan, artık un ihraç eden bir ülke konumunda, tarımsal sanayisi gelişen bir ülke konumunda ama konumuz Ziraat Bankası, biz tarımı isterseniz kuliste beraber de götürürüz arkadaşlar. Ben geçmiş konuşmalarımda da söyledim, benim geçmiş dönemde zirai kredim şube limitini aştı, bölgeye gelirdi, bizim hasat dönemimiz eylül, ekim ayıdır, tekrar kasımda buğday ekimiyle işlerimiz başlar, kredim temmuz ayında gelirdi Ankara’dan. Genel Müdürlüğe gönderilir. Öyle bir bürokrasi, öyle işlemler vardı ki ben Ziraat Bankasından iki ay kredi kullanabiliyordum. Anlatılabildim mi? Yani, ihtiyacım olan parayı istiyorum, şube bölgeye yazar, bölge Genel Müdürlüğe yazar, ekim biter, artık mahsul hasata gelir, Genel Müdürlükten benim kredimin onayı gelir. Böyle bir Ziraat Bankasından bugün bu noktalara geldik. Ben tüm yönetimi, arkadaşları tebrik ediyorum. Faizler yüksektir, Türkiye’nin sorunudur, bunlarla ilgili...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Bunun Ziraat Bankasıyla ne alakası var? Önceden paralar gemiyle geliyordu, şimdi bir tuşa basıyorsun, bir günde hesabında oluyor.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Alakası yok, dosyanın onaylanması diyorum arkadaşlar.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ne alakası var?

BAŞKAN – Sayın Develi, bu başarı bütün ülke için, hepimiz gurur duyalım.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Ben başka bir şey diyorum, dosyanın onaylanması diyorum. O vesayetçi yapı bankalara da sızmıştı, sanki biz devletin parasını alıyoruz, bunu çarçur ediyoruz anlamında bir bakış açısı vardı Ziraat Bankasında, tüm kamu bankalarında.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, öyle bir şey yok ya.

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Çiftçi bankaya -eski çalışan arkadaşlar varsa bilir- gittiğinde -kıyaslama anlamında söylüyorum- sanki devletin bir malını çalışıyormuş gözüyle bakılan bir yapıdaydı. Bugün çiftçi başı dik şekilde gidiyor “Bu, benim ihtiyacımdır, bunu vereceksiniz.” diyor, alıyor.

Tekrar teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Öntürk’e biz de verdikleri bilgiler için teşekkür ediyoruz.

Sayın Akyürek...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, efendim, arkadaşları ben dinledim ama konumuz Ziraat Bankası. Ama elbette ki “tarım”, “GAP” deyince Urfa akla geliyor. Hakikaten de on beş yıl önceki Ziraat Bankasıyla şimdiki Ziraat Bankası bir değil. Gününde görevini yaptı, hakikaten çiftçinin yanında oldu, bunu kimse inkâr edemez. Kendi ilçemi söyleyeyim: Viranşehir’in 1 milyon 700 bin dönüm arazisi vardı, bunun şu an hemen hemen 1 milyon dönümü sulanır arazi. Burada Ziraat Bankası çok iyi krediler verdi.

Çiftçimize hakaret etmeyelim yahu, Allah rızası için. Çiftçimiz nerede para kazanıyorsa onu ekiyor. Bakın, kendi bölgemde mısır neydi, pamuk neydi bilemezdik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kim hakaret ediyor?

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Dediniz ya: “Çiftçiye yardım edilmiyor.” Çiftçi işini biliyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çiftçiye yardım edilsin istiyoruz.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Eğer, Ziraat Bankasından ucuz kredi alabiliyorsa inan oraya gidiyor; yoksa Denizbanka gidiyor, diğer bankalara gidiyor. Eski çiftçi değil. Yani, çiftçilerimizin durumu çok iyi. Ziraat Bankası hakikaten de iyi çalışıyor. Ben onlara teşekkür ediyorum; sağ olun, var olun.

BAŞKAN – Biz de çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Develi, tekrar...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Hayır, tekrar değil Sayın Başkan, bir ekleme yapacağım ben.

Şimdi, biz geleceği temsil ediyoruz, geçmişi değil ama tarihin de yol göstericiliğine ihtiyacımız var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 13

Arkadaşlar, Ziraat Bankası demek, tarım demek. Tarımın sorunlarını, tarımın finansmanını konuşmadan Ziraat Bankasını konuşamayız. Dolayısıyla, bunların hepsini teker teker konuşmamız gerekiyor.

Şimdi, bakın arkadaşlar, burada sonuçları konuşuyoruz biz. Bu işin başlangıcı şu: 9 Aralık 1999 yılında Uluslararası Para Fonuna, IMF'e verilen niyet mektubunda 2000 yılı hububat destekleme fiyatlarının tahmin edilen dünya piyasasına fiyatının yüzde 35'inden fazla olamayacak şekilde belirleneceği ve TMO tarafından yapılan hububat alım miktarının düşürüleceği taahhüt edilmiştir.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Yani, kusura bakmayın Turgay Bey, o günkü iktidarın politikasıydı bu.

BAŞKAN – Koalisyon hükûmet dönemi, 57'nci Hükûmet Dönemi.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Bugün öyle bir şey var mı?

TURGAY DEVELİ (Adana) – Tabii, tabii, var.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Referansınız yanlış yani.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Anlatacağım, izin verin; izin verin, anlatayım.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Toprak Mahsulleri Ofisi kaç paraya alıyordu yahu?

BAŞKAN – Bu tartışma yalnız...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Arkadaşlar, izin verin anlatayım.

BAŞKAN - Sayın Develi, müsaade eder misiniz?

TURGAY DEVELİ (Adana) – Devam edelim arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Develi, bir dakika...

Şimdi, bu tartışma inanın burada uzar gider ve tarım politikalarını değerlendirme durumuna geliriz. Yani, burada kifayetimizakere yapalım.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkanım, bir ekleme yapayım, tamam, uzatmayacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Şimdi, az önce Mehmet Bey anlatırken üretimin arttığından, ticaretin çoğaldığından, tarım sanayisinin geliştiğinden bahsetti ve buğday üretiminin arttığından bahsetti.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Geçen seneyi saymayın.

BAŞKAN – Mevsimsel etkiden arındırılmış değerlendirmeler olarak bakalım.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Tamam.

Şimdi, buradaki mesele şu: Biz, siyaset yapıyoruz. Kendi ulusal politikamızı... Bir devletiz, bir ulusuz ve doğal olarak da -dünya devletleriyle tabii ki küresel sistemde artık ilişkiler çok şeffaflaştı bankacılık sektöründe, diğer alanlarda ama- sonuçta kendi çiftçimizin çıkarını korumamız gerekiyor, kendi devletimizin çıkarlarını korumamız gerekiyor, kendi sistemimizi rehabilite etmemiz gerekiyor. Bütün bunları yaparken geldiğimiz sonuç da, bu anlattığım 1999 yılından, 2000 yılından, 2004 yılından verdiğim örnekler, o gün alınan kararların bugün sonucunu yaşadığımızı ve neye tekabül ettiğini göstermek açısından arkadaşlar. Bugün sadece sonuç yaşıyoruz, sadece sonuç yaşıyoruz. Ben bunları anlatmaya çalışıyorum, ben kötü bir şey söylemiyorum. Bu küresel dünyada kendi çiftçimizi, kendi buğday üreticimizi enflasyonun altında alım yapacağımızı, enflasyonun altında fiyat politikası belirleyeceğimizi...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Doğru değil ama bu.

TURGAY DEVELİ (Adana) – İzin ver anlatayım.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ama doğru söyle, kâğıdı boş ver şimdi, alıma bak sen; Toprak Mahsulleri Ofisini yeni denetledik, doğru değil.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Mehmet Bey, niye...

Bakın, o zaman okumam gerekiyor Sayın Başkanım, hangi kararlar bunların taahhüt altına aldığını göstermem gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Develi...

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Turgay Bey, bakın, yine bir yanısta ısrar ediyorsunuz. Şimdi, 2001 yılındaki Türkiye politikasıyla ortaya koyulmuş olan verilerin hepsi silindi, atıldı. O IMF'den para almak için Dünya Bankasına verilmiş olan taahhüt.

BAŞKAN – Yani, IMF'yle ve Dünya Bankasıyla ilişkilerimiz hakikaten mazide kaldı. Şu anda onların bir bağlayıcılığı yok. O okuduğunuz metinler doğru ama şu an için geçerli değil, bağlayıcılığı yok.

Çok teşekkür ediyorum.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Kifayetimizakere yapıyoruz ama bakın bütün üyelerin ortak isteği bu.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Tamam, bir şey söylemiyorum.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Cümlesini bitirsin Sayın Develi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 14

BAŞKAN – Bitirsin, buyurun.

Sayın Develi “Bir ekleme yapacağım.” dedi ama bir türlü o eklemeyi yapamadı.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Hayır, yanlış referans.

BAŞKAN – Hayır, bu tartışma çok güzel bir tartışma aslında, uzun uzun zevkle yapılacak bir tartışma, önemli konulara temas ediyorsunuz. Sektörün, bankacılık sektörünün, Ziraat Bankasının, tarım politikalarının, ekonominin genel politikalarının tabii ki değerlendirilmesi lazım ama süreyi de verimli kullanalım.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Peki.

Sayın Başkanım, şimdi, günümüze gelerek bağlayayım.

Ziraat Bankası Sayın Genel Müdürü 800 milyon dolar sendikasyon kredisi kullandıklarını söyledi. Sanırım, 500 milyon Euro da Eurobond’tan tahvil ihraç ettiklerini söyledi. Şimdi, Ziraat Bankasının alım politikasına, işlemlerin çeşitlendirilmesine baktığımız zaman bir taraftan öz sermayesi güçlü bir sektör, banka, yüzde 30 artırılmış şeyleri; bir taraftan da -bunu anlatmaya çalışıyorum- küresel finansa banka ekleniyor. Bunun sonuçlarını -az önce Mehmet Bey söyledi- çiftinin...

BAŞKAN – Yani, maliyetleri daha uygun şartlardaysa kaynak bulması açısından bu tahvil ihracının ne gibi zararı var?

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ne gibi zararı olduğu... Borçlandığımız zaman, emir alıyorsunuz.

BAŞKAN – Yok...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Ziraat Bankası öyle 800 milyon avroyla falan emir alacak bir banka değil artık.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Neyse, köylünün durumu ortada arkadaşlar.

Görüreceğiz.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyoruz Sayın Develi.

Sayın Genel Müdürümüze, yöneltilen soru ve eleştirilere cevap vermek için söz veriyorum.

Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Çok teşekkür ediyorum.

Ben, en sondan başlayayım. Şimdi, hepimiz biliyoruz, Türkiye’de tasarruflar kıt. Bu ne anlama geliyor? Kredi verebilmek için önce bir kaynağa sahip olmanız gerekiyor. Kaynağı kimden alıyorsunuz? Mevduat müşterisinden. Mevduat müşterisi sizin ihtiyacınıza göre belirliyor, aslında biz belirlemiyoruz. Biz sadece Türkiye’deki TL mevduatına odaklı bir bankacılık yapsak, ki Ziraat Bankası -itiraf edeyim- 2011 yılı 7’nci ayına kadar böyle hareket etti. 2011 yılının 7’nci ayında ben Genel Müdür olduğumda yaklaşık 30 milyar TL’yi piyasaya bıraktık -burada murakıp arkadaşlar var, söyleyeceğim- ve biz piyasanın verdiği koşullarda borçlanmaya başladık. Mevduatı kime bıraktık? Türk bankacılık sistemine bıraktık. Maalesef soruşturma da yaptı arkadaşlar. Yani, Türk bankacılık sistemine mevduatı bıraktık diye inceleme yapılan tek banka da biziz.

Şimdi, pasifi çeşitlendirme şudur: Bu sendikasyon bizim çok uygun koşullarla aldığımız bir kredidir. Çok sayıda bankadan alıyorsunuz. Fiyatlaması son derece düşüktür. Bunun bir tek amacı vardır. Bizim her yerde bankamız ve şubemiz olmadığı için yurt dışı ithalat ve ihracat işlemlerini birbirimizden yapabilmek adına bankalar bize bunları veriyorlar, biz de diğer bankalara veriyoruz. Yani, bir başka banka da sendikasyona çıkınca biz de katılabiliyoruz. Ziraat Bankası bu kaynağı hiç kullanmamıştı, 800 milyon... Çok çeşitli bankalar, farklı farklı. Ziraat Bankasının müşterisinden yararlanmak adına yüzde 4’ten vermesi gereken bir kaynağı yüzde 1’den bize veriyor. Birinci kaynak buluşumuz oydu.

İkincisi, ihraçlar 2 türlü oluyor, tahvil ihraçlarında: İçeride ihraç edersiniz, dışarıdaki müşterilere ihraç edersiniz. İçerideki müşteri zaten kıt, sınırlı, mevduatını çekip tahvil alacak, siz bir şeyi büyütemiyorsunuz ki. Bunu büyütebilmek için bu küresel dünyada yatırımcı da çeşitlenmiş. Adam bakıyor, ben bu parayı Brezilya’da neyle nemalandırırım, Türkiye’de neyle nemalandırırım? Türkiye’ye ben bu parayı götürsem geri alabilir miyim, alamaz mıyım? Olay bundan ibaret. Ziraat Bankası pasifi çeşitlendirerek bugün kredi maliyetlerini aşağıya çekmiştir, mevduatı aşağıya çekmiştir. O bize yaramayan, sadece büyüklük adına o zaman -Sayın Bakanımız ifade etti- yine çok nitelikli bir bankamız 1’inci sıradaydı, biz 2’nci sıradaydık mevduatı bırakarak piyasadaki borçlanmaya başladık, Merkezden borçlanmaya başladık. Bizim bu aldıklarımızın hepsi borçtur, müşterilerden aldığımız da borçtur, işçiler mevduat yatırınca da borçtur, o bizim borcumuzdur. Öz kaynağımızın dışındaki bütün pasif borçtur ve bütün pasifte bize borç verenler buradan nihayetinde bir para kazanmak için yapıyor. Bunlar iyi bir şeydir. Parayı dışarıdan getirmemiz lazım, içerideki paraya zaten kredi talebi var.

Bakınız, efendim, Avrupa’da Merkez Bankası bankalara bedava para veriyor. Hatta vermediğiniz zaman ceza kesiyor ve Avrupa bankaları kredi vermiyor. Türkiye’de de ekonomi yönetimi bankalara krediyi daha az vermek adına kısıt getiriyor, Türk bankacılık sektörü de bunu finanse etmeye çalışıyor. Bugün Ziraat Bankasını biz sadece... Zaten bunu eleştiren olmadı ama ifade edeyim; şöyle bir Ziraat Bankasını kimse talep etmez: Sadece emekli maaşı ödeyen, sadece emekliye kredi yapan, sadece sübvansiyonlu kredi yapan, hiç kimsenin şubeden yapmadığı elektrik, su faturası tahsil eden -biraz önce sayın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 15

vekillerimiz anlattı- müşteriye yukarıdan bakan, kasımda verilmesi gereken krediyi nisanda, nisanda alması gereken parayı mayısta alan. Böyleydi yani bu, gerçekçi olalım.

Bu görev zararı da, bir bölümü, evet, doğrudur, bütçeden kaynak verilmediği için yapılmışsa, bir bölümü de Ziraatın efektif çalışmamasından oluşan bir şeydi. Ben, 1983 yılında Teftiş Kurulunda başladım. Ben, yirmi yıl Ziraat Bankasında bilanço görmedim, banka kazanır mı, kaybeder mi, biz böyle bir şey görmedik, hiçbir zaman da olmadı. Böyle bir yapı vardı.

Şimdi, beyefendinin, sayın vekilimizin ifade ettiği, 4603 sayılı Yasa'nın gerekçesinde kamu bankalarının özelleştirilmesi stratejisi vardı. O, o zaman temin edilen bir kaynağın da sonuydu. Malumunuz, ben, Halk Bankası Genel Müdürlüğü yaptım, o doğrultuda halka arz oldu ama çoğunluk hâlâ duruyor. Dediğimiz gibi, oradaki IMF'le olan ilişkiler bitince başka bir ilişki kalmadı. Ziraat Bankasının sahibi sadece hazinedir. Ziraat Bankası bütün çalışmalarında özgürdür ve özerktir. Ne tarım kredisine ne altyapı projelerine hiç kimse müdahale etmemiştir. Biz son dönemde Gebze-İzmir, üçüncü köprü, havalimanı ve işte, Yeniköy, Kemerköy gibi özelleştirme ve altyapı yatırımlarına girmeseydik, eğer Ziraat Bankası bunlara girmeseydi bugün Ziraat Bankasının büyüklüğü 248 milyar olmazdı efendim, Ziraat Bankasının büyüklüğü 100 milyar falan olurdu. O ölçekte, bugün bizi... Oradan vazgeçmeyin, o işi yapın dediğimiz zaman Ziraat Bankası 100 milyarlık bir banka olurdu. O zaman 2 bin şubeli bir banka olamazsınız. Yani, böyle bir yapısı vardı.

Şimdi, tarımda Ziraat Bankası sübvansiyon imkânı kendisine sağlandığı için, salt kendisine verildiği için Ziraat Bankası bunu kötü kullanmıştır. Ben eski bir çalışan olarak da söylüyorum, bir tek biz veriyoruz, adam mecbur zaten bana gelmeye. Ama şöyle bir imkân da vardı: Biz 8'le verdiğimiz zaman enflasyon 68'ken onu alıp da bir başka bankaya mevduat yapanlar da olabiliyordu, kullananlar da olabiliyordu, çok zor koşullarda oluyordu. Hatta, o krediyi almak ayrıcalık da olabiliyordu. Bunu biliyoruz ama bugün bizim nihayetinde yaptığımız uygulamalar şu: Özel sektör, bankalar bu işe girince aslında tarım sektörünün önemi ortaya çıkmaya başladı. Yani, bugün tarım sektörü önemli hâle gelince özel sektör de girmeye başladı. Ama o güzel bankalarımız, adı geçen bankalarımızın kredi hacmi sınırlı. Yani, öyle aman aman Ziraat Bankasını tehdit eder bir yanı yok. Keşke tehdit de etseler, biz bundan mutlu oluruz ama tarım sadece Trakya'dan, Akdeniz'den veya Ege'den ibaret değil. O bankaları, o bazı coğrafyalarda hiç görmüyoruz, biz o coğrafyalarda varız. İnşallah orada da olurlar, biz arzu ederiz.

Ziraat Bankasının toplam tarımsal kredi payı Türkiye'deki miktarı 45 milyardır, bunun 28,5'i bizimdir yani Ziraatın verdiği ve buradaki paya baktığımız zaman yüzde 61'dir payımız. 2010-2011'de bu pay yüzde 69'lara çıkmıştır, onu da sayın vekilim ifade etti. 2010-2011 yıllarında 0 faizli hayvancılık kredileri yedi yıl vade 7,5 milyon miktar ve burada da kredinin kullanıldığını tartışabiliriz. Bir firmaya, bir tane verilmesi gerekirken orada, kullanılmadan da birtakım farklı uygulamalar oldu. Biz de orada disiplin sağladık ve oradaki talep de normalleşti. Onu hemen ifade edeyim.

Yine Ziraat Bankasının 0 ila 50 bin arası kullandırdığı tarım kredi miktarı 8,5 milyar. 50 bin ila 100 bin arası 6,5 milyar. Bakiye içindeki 50 bin ila 100 bin arasındaki pay yüzde 22; 0 ila 50 binin payı yüzde 31. Müşteri olarak baktığımız zaman 50 bin ila 100 bin yüzde 52; 0 ila 50 bin yüzde 31; 100 bin ve üstü -ki biz bunun büyümesini arzu ediyoruz, daha büyük ölçekte yapılmasını istiyoruz- miktar 13 milyar küsur, yüzde 47 ama müşteri 54 bin. Yani ürettiğimiz sütü işleyecek üniteler de önemli. Yani bunlar, bu peyniri rafa kadar götürebilecek, bunu tutabilecek. Biz de, Ziraat da tarımı yeni öğreniyoruz. Aslında bu sektörü çok iyi bildiğimizi de söyleyemeyiz.

Şimdi, stratejik ürünler sayın vekillerimiz bahsettiler. Bu sene ilk defa kararnameye konuldu. Mesela hiçbir eleştiri gelmedi ama söyleyelim, bize diyorlar ki: Memur kefil istiyordunuz, ipotek istiyorsunuz çiftçiden. Bu da söylendi, bugün söylenmediği için mutluyuz. Böyle bir mevzuatı tamamen kaldırdık. Fakat bunu Bankacılık Yasası'na göre kredi yapıyoruz. Bizim mesela hayvan rehini talebimiz var. Motosikleti rehin yapıp kredi verebiliriz, hayvan rehini yok. Şimdi, beş yıllık sanayi ürünleri var: Badem, Antep fıstığı, ceviz. Şimdi, efendim, bunların dört-beş yıl olması lazım. Ağaç rehini istedik -bu yasanın çıkması lazım iki senedir bekliyoruz- biz o ağaç rehini... Çünkü arsa hazinenin oluyor, ipotek olarak alamıyoruz. Şimdi, sigortada aynı şey var, ürünü sigortalıyor ama ana temayı sigortalamıyor. Tabii, ürün üretilmeden, çıkmadan zayı olunca sigorta da işlevsiz kalıyor. Halbuki TARSİM'e devlet çok büyük kaynak aktarıyor -sayın vekilimiz belirtti- 11 milyarın da biraz üstünde ama bunları bir sistematize etmek, daha rantabil kullanmak, kullanırmak bizim görevimiz, yapmamız gerekiyor.

Toplam Ziraat Bankasının kredileri içinde baktığımız zaman da tarımın payı hâlâ yüzde 30'la 1'inci sırada, imalat yüzde 22'yle 2'nci, ticaret yüzde 12'yle 3'üncü sırada onu da ben ifade edeyim.

Yine, efendim, Halk Bankası da KOBİ bankası olarak misyonu var. Hatta KOBİ kredilerinde beş sene de muafiyeti var. Şimdi, hayatta değil bunlar eskiden o adla kurulmuş, o sektör için ama salt o sektöre sınırlı kalmak mümkün değil, doğru da değil. Şimdi, eğer sadece Halkbank KOBİ kredisi verse şey kalitesi düşüyor. Onun için herkes verebildiği için KOBİ'lerin finansa erişimi daha kolay. Tarım müşterilerine de bütün bankalar yaptığı zaman bu bir rekabet, kaliteyi artıracaktır, biz bu rekabete hazır ve açığız. İnşallah süreç içerisinde olur.

Ben yine, efendim, ifade edeyim. Ziraat Bankasının diğer bankalardan farklı olarak bütün bankalar Türkiye'de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından denetleniyor, hangi banka aklımıza... Ama Ziraat Bankasında onun

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 16

dışında patron olarak Hazinesinin denetimi vardır, BDDK'nın dışında burada yaptığımız gibi Sayıştayın değerli denetçileri denetlemektedir, devletin sair denetim elemanları da başka bir konu olunca da Ziraat Bankasında denetimlerini yerine getirmektedir. Sektörle rekabet etmeye çalışıyoruz, sektörü regüle etmeye çalışıyoruz gücümüz yettiğinde. Ziraat Bankasının büyüklüğü vardı ama öz kaynakları sınırlıydı. İfade ettim konuşmamın başında; patron, Hazinemiz kârı bünyede tutarak öz kaynak açığımızı da giderdi. Bugün Ziraat Bankası yeni bir öz kaynak olmaksızın Türk reel sektörüne 100 milyar TL'lik yeni kredi yapabilecek güçte ve kuvvettedir.

Ben bu vesileyle hazıruna... Hazır kredi açılmışken 2005 yılında Bankacılık Kanunu'nda –ki biraz sonraki maddede tartışılacak zaten konular- kullandırdığımız krediyle bağlantılı olarak zimmet maddesi getirilmiştir. Bankacılığın asli konusu kredidir. Hiçbir bankacı kredi verdiği zaman onun geri dönmelerini istememe gibi bir lüksü yoktur. Hepimiz isteriz ki kredi geri dönsün ama biraz önce de gördüğümüz işte Söğüt'te seraya bir sıkıntı olabiliyor, başka bir fırtına çıkabiliyor, başka bir sıkıntı çıkabiliyor. Bu maddeden dolayı kredi yapılandırma maddesi Bankacılık Kanunu'nda bulunmuyor. Biz şu anda kredi yapılandırma maddesini resen yapıyoruz ve yasada bu madde bulunmadığında bizi denetleyen kurumlar isterlerse bu yapılandırmayı gerekçe göstererek yasal görevlerini yerine getiriyor, onların da görevi maddede yazmadığı zaman. Biz Bankacılık Kanunu'na ekonomideki kırılganlıklar veya doğal afetler nedeniyle meydana geldiğinde fiilen bugün yaptığımız şeyin hukukileştirilmesi adına mutlaka yapılandırılma maddesinin konmasını da bu vesileyle arz ediyorum. Söğüt'te de, Kütahya Simav tarafında da olmuştu, ben bugün talimat vereceğim arkadaşlara, orada ne olmuşsa gideceğiz, bulunacağız, sahada olacağız, bundan emin olabilirsiniz. Üzerimize düşeni yapacağız, biz müşterilerimizle iş ortağıyız, inşallah en iyisini yapmaya çalışacağız. Bütün eleştiriler için teşekkürlerimi arz ediyorum, hepsine en iyi şekilde gereken gayreti göstereceğimize arkadaşlarım adına da söz veriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınızı sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İki no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 2-

Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarına aktarılan firmalardan;

- 54428736 müşteri numaralı firma üzerindeki alacağın Banka portföyünde önemli bir yer tutması,
- 41847894, 2643538, 48438284, 55958841, 54814509, 56336159, 47036184, 1331, 6667555, 54998758, 29015147 ve 46774768 müşteri numaralı firmalarla ilgili takip sürecinde risk-teminat dengesinin olumsuz yönde geliştiği, diğer alacaklıların yasal takibe geçtikleri ve banka alacaklarının bir kısmının karşılıksız kalabileceği,
- 1372140 ve 55234910 ve 50714907 müşteri numaralı firmaların maddi teminatlarının bulunmadığı, hususları dikkate alınarak takip işlemlerinin bir an önce sonuçlandırılması konusunda gerekli gayretin gösterilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm bu yazılar çok uzun. Bize kısaca bu kredilerin son durumu, akıbeti hakkında tek tek bilgi verirsiniz...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Başkanım, tek tek mi bilgi verelim, bir genel değerlendirme mi yapalım?

BAŞKAN – Tek tek.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – İsterseniz tek tek bilgi verelim, arkasından bir genel değerlendirme yapalım.

BAŞKAN – Evet ama kısa...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Tamam, arkadaşımız Cengiz Göğebakan Bey bu konuda sorumlu Genel Müdür Yardımcımız, bilgilendirecektir.

BAŞKAN – Buyurun Cengiz Bey.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ KREDİ POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sayın Başkanım, ilk numarası verilen firma malumunuz İstanbul Bayrampaşa'da alışveriş merkezi, otel ve kongre merkezinden oluşan bir tesistir. Kayıtlarımızda 675 milyon TL olarak takip edilmektedir. İflas erteleme kapsamına giren bir firmadır. İflas ertelemeye yapılandırma yapmak istedik, iki kere bilirkişi raporu istedi mahkeme, iki bilirkişi raporu da olumlu çıkmasına rağmen mahkememiz iflas ertelemeye izin vermedi, iflasını kararlaştırdı. Yargıtaya gittik, üst mahkemeye. Yargıtayımız bilirkişi raporunda belirtilen iflas ertelemenin uygulanabilir olduğu görüşüyle iflas talebini reddetti, alt mahkemeye dosyayı iade etti. Alt mahkeme ilk duruşmasını yaptı. İflas erteleme süreci devam ediyor. Şubatın 25'i gibi bir duruşma tarihi verildi, o tarihe kadar firmayla yapılandırma, iflas erteleme sürecinde yapılandırma görüşmeleri devam ediyor, mahkemeye sunulacak. Aynı anda yabancı yatırımcılardan bazıları firmaya ortak olmak üzere talepleri var, girişimleri var. Bir yandan standart yapılandırma süreci devam ediyor. Bir yandan da yurt dışı fonlardan ortak olmak girişimleri devam ediyor. Bir yandan da firmanın yasal takip suretiyle gayrimenkullerinin satışı yoluna hazırlık yapıyoruz. Hangi süreç banka için daha makul, mantıklı olursa o yolda devam edeceğiz Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 17

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İnşaat devam ediyor mu orada, yoksa durdu mu?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, bu aslında tamamen bitmiş. Hem AVM hem otel olan bir yer hem eğlence merkezi de olan bir yer. Benim kişisel kanaatim aslında işletmeci yetersiz. Yani orada kalan bütün yatırım 3-5 milyon euroluk bir şeydi ama işletmeci bu işi çok bilmiyor. İstanbul’un göbeğinde, İstanbul’da oteli olup çalıştıramamak, İstanbul AVM olarak çalıştıramamak mümkün değil. Farklı bir yöntem tercih ettiler. Biz mevcut maddi teminatın vade uzatmak koşuluyla bizim alacağımızı karşılayacağını düşünüyoruz, çalışarak çünkü çalıştığı zaman daha efektif olacaktır. Mahkeme de bizim dediğimiz noktaya gelmiş durumda, o tarz ilgili firmayı zorluyor. İnşallah çok uzun olmayacak bir süreçte bir hâl yoluna koyacağız. Belki uzun vadede alacağız alacağımızı ama bir ödeme yapısı çalışıp oluşacak diye ümit ediyoruz. En büyük alacağımız da budur, zaten bu alacağımızı kenara koyduğumuz zaman bizim sorunlu kredi rasyomuz da sektörün fevkalade altında bir rakama inecektir.

BAŞKAN – Devam edin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Pardon burada bir şey sormak istiyorum.

Bu kredi bildiğim kadarıyla başka bir özel bankadan kredi alınmıştı, önce sizden kredi aldığında o kredi ödendi ve sonra böyle bir şeyi konuşuyoruz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Biliyorsunuz, evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu kredi verenler konusunda bir işlem yapmadınız değil mi?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, o konuyu da ifade edeyim. Önce bankalar murakıpları yaptı, bir raporu görmedik, kimse de bize bir şey sormadı bankayı yönetenler olarak. Bankanın en büyük kredisiyle inceleme yapılıyor ve banka yönetimine hiçbir şey sorulmuyor. Bu, işte, orada kalan zaten üst yönetim ayrılmıştı, alttaki garip guraba, fakir fukaraya herhâlde bir şeyler sordular, onu biliyoruz. Sonra uzun bir şeyden sonra BDDK bu işten vazgeçti, ben kendi kendimi soruşturmayayım dedi. Biz bunları hep dışarıdan duyuyoruz. Sonra Başbakanlık Teftiş Kuruluna verildi. Sonra Başbakanlık Teftiş Kurulu yaptı. Biz Başbakanlık Teftiş Kurulundan BDDK’ya intikal ettirilen raporun belli bölümlerini, sansürlenmemiş belli bölümleri bize intikal ettirildi. Biz onu gördük. BDDK raporunu da biz gayriresmî gördük. Raporda sadece bir kişinin adı geçiyor o da bizim Genel Müdür Yardımcımız Cengiz Göğebakan’ın ki biz o dönem, o kredi verilirken bankada değildik. Dolayısıyla, biz Başbakanlık Teftiş Kurulunun bir yaptırımı var ise bu yaptırım BDDK’ya ait olduğu yolundan hareket ettik. BDDK bize yazı yazdı, dedi ki: Bu konuda, bu kredide imzası olan arkadaşlarla ilgili ne yaptınız? O kredide imzası olan arkadaşlar alt düzeyde yani, işte müdür muavini, şef öyle diyelim, o düzeydeki arkadaşlar. Biz BDDK’ya şöyle bir yazı yazdık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama Sayın Genel Müdürüm bu düzeyde bir krediyi o arkadaşlar veremezler.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Veremez zaten.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yönetim Kurulu var işin içinde.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Biz dedik ki: BDDK bununla ilgili uygulamasını bizimle paylaşırsa homojenlik açısından biz de arkadaşlara benzer uygulamayı yaparız dedik. Olay bundan ibarettir efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayıştayın Başbakanlık Teftiş Kurul raporundaki içeriği nedir, nereye gelmiş çünkü böyle bir krediyi alttaki insanların vermesi mümkün değil. Yönetim kurulunun mutlaka onayı olması gerekiyor. Yani tabii ki aşağısı analiz yapmıştır, ondan sonra olur veya olmaz diye bir görüş bildirmiştir. Yönetim kurulu da bu krediyi...

BAŞKAN – Tamam. Sayın Akar, bir o zaman...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, biz Sayıştay Başkanlığı olarak Başbakanlık Teftiş Kurulundan soruşturmanın bize gönderilmesini resmî olarak istedik, geçen sene yazıyı yazmıştık. “Henüz tamamlanmadı, tamamlandığında gönderilecektir.” diye cevap geldi, biz de bekliyoruz. Henüz bize Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporu ulaşmadı efendim.

BAŞKAN – Peki, konu zaten yargıya da intikal etmiş durumda. Yargı süreci, iflas ertelemeyi değerlendiren bir yargı süreci işliyor. Tasfiye edileceğinizi düşünüyorsunuz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN - Nihayetinde bu parayı alabileceğimizi düşünüyoruz ama otuz yılda olur, yirmi beş yılda olur, onu bilemiyorum.

BAŞKAN – Pekâlâ.

Devam edin.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ KREDİ POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sayın Başkanım, ikinci firmamız, 41847894 numaralı firmamız bir dış giyim konfeksiyon işi yapan bir firmamızdı. 9,1 milyon TL’den takibe intikal eden bir dosyamızdır. 12 milyon TL civarında ekspertiz değerli gayrimenkulleri vardı. Bunlar icraen satıldı, firma şu anda faal değildir. Bir ödeme programı da yok. Gayrimenkuller satıldı, alacağımızın çok büyük bir kısmı alındı. Şu anda 1,5 milyon TL TOA’da kayıtlı anapara bakiyemiz var. Elimizde bir miktar hacizli

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 18

taşınmazlar bir miktar da takipten önce üçüncü kişilere sattığı, mal kaçırdığı gayrimenkuller var tabiri caizse, onlardan da bir miktar tahsilatla kayıtlı ana paranın çok büyük bir kısmını tahsil edebileceğimizi umuyoruz.

2643538 numaralı firma: Çok eski bir inşaat firmasıdır. Kuzey ülkelerinde inşaatlar yapan bir firmaydı, iflas erteleme sürecine gitti. Kayıtlarda 8,5 milyon TL bir alacağımız vardır. Ekspertiz değeri 15 milyon TL olan Erzurum'da bir gayrimenkul var. Bu gayrimenkulün icraen satışına gittik, ihalesi bizde kaldı. İhalenin feshi talebini açtılar. Şu anda Yargıtaydadır. Yüzde 99 bankamız kazanacaktır. Muhtemelen, bu yaz gelmeden önce bu alacağımızı tasfiye etmiş olacağımızı ümit ediyoruz Başkanım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Burada bir soru sormak istiyorum Sayın Başkan.

Hangi tarihte başladınız bu kredileri kullandırmaya? İki, gayrimenkulün, o dönem ipotek alırken ekspertiz değeri neydi? Şimdi, son ekspertiz değeri nedir? Satışa çıkarıldığında kaç liralık satış geliri bekliyorsunuz?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ KREDİ POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Hayhay Sayın Vekilim.

Aralık 2010'da başlamıştır kredi kullandırılmaya. Alındığı tarihteki ekspertiz değerleri 15 milyon TL idi, çok sayıda gayrimenkul var burada, onun için her biri için tek tek detay isterseniz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Toplamı 15 milyon TL.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ KREDİ POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Toplamı 15 milyon lira Sayın Vekilim. Ekspertiz değerleri, bunların icra kıymet takdiri de 19 milyon lira olarak çıktı ama çok adette olduğu için teker teker satılıyor bunlar malumunuz, 64 tane gayrimenkuldür bunların toplamı. Biz, şu ana kadar 8,5 milyon TL civarında gayrimenkul satışından para tahsil ettik. Şu anda 1,5 milyon TL kayıtlarda bakiye var. Gayrimenkullerin bir tanesinde değer tespitiyle ilgili sıkıntı var, ekspertiz firmasının ilk yaptığı değer ile ikinci yaptığı değer arasında bir tanesinde sıkıntı var, onunla ilgili ekspertiz şirketine zarar tazmini için başvurulmuştur, hukuki süreç yürümektedir.

Efendim, 48438284: Ankara-Nallıhan'da bir benzin istasyonundan ibaret bir tesistir, biraz da tarımla uğraştığını biliyoruz müşterinin. -13 milyon lira ekspertiz değerli benzin istasyonları ve gayrimenkulleri var teminata. 7 milyon TL civarında bir alacakla...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunları söylerken, kredinin hangi tarihte açılmış olduğunu söylerseniz çok memnun olurum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ KREDİ POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Ağustos 2010 Sayın Vekilim. Ağustos 2010'da kullandırılmış bir kredidir. İflas ertelemeye gitmiştir. Tabii, iflas ertelemeye gidince benzinliklerden bir tanesi kullanılmamaya başladı. Ekspertiz değerinde bir miktar sapma oldu, kullanılan benzin istasyonunun değeri ile kullanılmayan farklı oluyor. Onunla ilgili kıymet takdirine bir itirazımız var. Satışlar devam ediyor. İflas erteleme süreci iflasa döndü. İflas döndüğü için satışlara devam ediyoruz. Çok uzun sürmeyecek bir tarihte alacağın çok büyük bir kısmını alacağımızı ümit ediyoruz. Şu anda iflasa dönme tarihi Kasım 2014. Kasımdan itibaren iflas masasına en büyük alacaklı olarak bankamız da girmiş bulunmakta.

55958841 no.lu müşteri: Gebze'de kurulu bir boru işleme tesisidir. Mayıs 2011 tarihinde 8,7 milyon lira bir kredi kullandırılmıştır. Alacağın teminat değeri 8,5 milyon lira Gebze'de kurulu bir fabrika binasıdır. 7,1 milyon TL'den muaccel oldu alacağımız, takibe geçtik. Yine iflas erteleme var. İflas erteleme süreci devam ediyor. Yatırımcının hiçbir geri ödeme önerisi olmadı. Biz de mahkemeye başvurduk. İpotekli gayrimenkulün 8,5 milyondan az olmayacak değerle üçüncü kişiye satılması üzerine mahkemeye başvurduk, mahkeme kabul etti. Borçlularla beraber gayrimenkulü satın alacağımızı alma yolunda strateji izliyoruz. Bu da bu yıl içerisinde -çok kıymetli bir gayrimenkul, Gebze'de güzel bir tesis- paramızı alacağımızı ümit ediyoruz.

54814509: Erzurum'da bir su işleme tesisi, bardaktan tutunuz da 20 litrelik bidona kadar su dolduran, aynı zamanda, toplantı salonu, düğün salonu, vesaire işleten bir şirketimizdir. Nisan 2011'de kredisi verilmiştir, 6 milyon TL üzerinden verilmiştir. 8 milyon TL ekspertiz değerli gayrimenkuller var teminata, su tesisi de dâhil olmak üzere, düğün salonu, vesaire. Aralık 2012'de TOA'ya intikal etti, bunun da iflasın ertelemesi kapsamında yargılaması devam ediyor. Bu vatandaşın kendisiyle defalarca görüşüldü "Tesislerden bazılarını rızaen satalım, mahkeme onayıyla satalım, alacağımızı alalım." dedik ama borçlu buna yanaşmadı. Hiçbir iyileştirme yapmadığı için çok fazla sürmeyecektir iflas erteleme süreci, iflasa dönecektir ya da borçlu bir şekilde bizimle gayrimenkulleri satma konusunda uzlaşacaktır diye bekliyoruz. Bu dosyada da hiçbir alacağımız kalmayacaktır Sayın Başkanım, sadece bir miktar süreye ihtiyacımız var, bir yıl içerisinde sonuçlanacağını tahmin ediyoruz.

56336159: İstanbul-Kemerburgaz'da site inşaatı yapan, müstakil konutlardan oluşan site inşaatı yapan müteahhitlik firmasıdır. Temmuz 2011'de 5 milyon TL üzerinde kredilendirilmiştir. Teminatında, o zaman natamam olsa da sonra tamamlanan 6,4 milyon TL'lik Kemerburgaz'da, Zekeriyaköy'de 7 adet dubleks mesken var. Aralık 2012'de takibe geçilmiştir. Bu ekspertiz değerli gayrimenkullerin 4,5 milyon TL'lik olanını sattık, parasını aldık, tahsil ettik. Şu anda,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 19

kayıtlarda 1,2 milyon TL anapara var, cüzi bir araç haczimiz var elimizde. Müteahhit firma yok karşımızda. Hatta borçlunun başka bir suçtan ötürü bir tutukluluk hâli olduğunu biliyoruz. Bilgilerimiz şu anda da dışarıda değil diye. Bu alacağın tamamını tahsil edememe ihtimalimiz var, şu anda kayıtlarda 1,2 milyon TL alacağımız var.

47036184 firması: Bu firma, 2010 Eylül tarihinde kredilendirilmiş bir firmadır. Evvelki dönemde bankamızın özel güvenlik görevlisi hizmetini de veren bir firmadır fakat hukuki yükümlülüklerini yerine getirmediği için hem güvenlik hizmetindeki işlemleri hem de krediyle ilgili işlemleri itibarıyla yasal yollara başvuruldu. Ekspertiz değeri 3,7 milyon TL olan gayrimenkuller var, alacağımız 4,5 milyon TL civarındadır. Bir yandan, güvenlik görevlisi hizmeti sunması sebebiyle, bir yandan kredili müşteri olması sebebiyle iki dosyayı beraber götürüyoruz. Güvenlik görevlisi hizmeti sunma konusundaki davalar hep bankanın lehine gelişti. Orada bir uzlaşma sağlamak üzereyiz. Güvenlik görevlilerinin Kıdem Tazminatı Fonunda oluşan para, kredi de sözleşmenin teminatındadır. Bu konudaki dava biraz uzadı. Çok uzun sürmeyecektir. Paranın tamamını alacağımızı düşünüyoruz Sayın Başkanım. Herhangi bir para kalmayacak burada.

1331 numaralı firma: Menkul değerler firmasıydı, bir miktar da tarım işiyle uğraşan bir firmaydı. Bu da 2011'de kullandırılmış bir kredidir. Nakit, gayrinakit toplam 6,5 milyon lira kredi kullandırılmıştı. Alacağının teminatında 7,8 milyon TL'lik teminatlar, ipotekler vardır. Takibe intikal etmeden önce yapılandırma yaptık, önemli bir tahsilat sağladık. 5,2 milyon TL'den takibe geçildi. Takipten de yapılandırmaya devam ediyoruz. Şu anda, anlaşma hâlindeyiz. Alacağı 1,3 milyon TL'ye kadar düşürdük. Teminatımızda yaklaşık 6 milyon TL'lik ipotekler ve hacizler vardır. Burada herhangi bir paramız kalmayacaktır Sayın Başkanım. Zaten yapılandırmada devam ediyor, isterse kendi öder isterse teminattan alırız, hiç problemimiz yok.

6067555: Bu bir inşaat şirkettir. İflas ertelemeye gitmiştir. Ağustos 2011'de 2,5 milyon lira kredi kullanmıştır. Ekspertiz değeri 7 milyon lira olan Çerkezköy'de gayrimenkul ipoteği var. İflas ertelemeye başladığımız için o ipoteği satamıyoruz maalesef. Bu da iflas erteleme dosyasına hiçbir şey sunamayan, bir yapılandırma önerisi sunamayan firmamızdır. Muhtemelen o da bu sene kayyum talebiyle iflasa dönecektir ya da gayrimenkulü rızaen satıp paramızı ödeyecektir. Hiçbir alacak sorununuz yoktur Sayın Başkanım. 2,6 milyon lira TOA'da kayıtlı anapara alacağımız var. 7 milyonu aşkın teminatımızın değeri var, Çerkezköy'de güzel bir arazidir. Hiçbir problem olacağını düşünmüyoruz Sayın Başkanım.

549998758: Bu, Adana'da yerleşik bir kuyumcuysen Özelleştirme İdaresinin özelleştirdiği çok küçük, 8 megavatlık bir HES'in özelleştirmesine girmiş bir firmadır. Ocak 2011'de Özelleştirme İdaresi Başkanlığına hitaben 5,6 milyon dolar teminat mektubu, özelleştirme bedelinin ödenmesini teminen teminat mektubu verilerek kredilendirilmiş bir firmadır. Cüzi ipoteklerimiz var. En önemli değerimiz HES lisansı ve işletme rehinidir. HES şirketin rehnidir. İşletme sahibi kısmen de olsa çalıştırıyor tesisi ve ana artere elektriği satıyor. Buradan 1,1 milyon lira bir tahsilat yapabildik. Bir iki tane yapılandırma sözleşmesi düzenledik, buradan tahsilatlarımız var. Güçlü bir ortak veya bir üçüncü kişiye satış yapılması suretiyle alacağımızın tamamını alacağımızı düşünüyoruz. Hem HES lisansı bizde hem şirketin hisse rehinleri bizde. Bir sorun olacağını düşünmüyoruz. Şirket çalışırsa, elektrik parasını alarak biteceğiz, başka birisine satarsa oradan paramızı alacağız. Alacağımızda bir sorun görmüyoruz Sayın Başkanım, bir miktar süreye ihtiyacımız var sadece.

29015147: Bu, Ereğli'de Erdemir'in toptancısı olarak çalışan, demir çelik ticareti yapan bir firma. Haziran 2010'da 3 milyon TL civarında bir kredi kullandırmışız. Yaklaşık aynı rakamlarda ekspertiz değerli ipoteklerimiz var. İflas ertelemeye gittiği için, yine ipoteklerimizi henüz satamıyoruz, bu da çok fazlaca bir yapılandırma önerisi veremediği için muhtemelen bu yıl mahkeme iflasına karar verecek. İpotekli gayrimenkulleri satacağız. Şu anda kayıtlarda 2,5 milyon lira anapara alacağımız var. Anaparanın tamamını alacağımızdan eminiz, faizlerden de bir miktar tahsilat yapacağımızı düşünüyoruz iflas erteleme davasının sonucuyla uyumlu olarak Sayın Başkanım.

46724768: 2007 yılında 2 milyon lira kredi kullandırılmıştır. Bir müteahhit firmadır, biraz tekstil işleri var ama ağırlıklı müteahhit firma olarak öne çıkan bir firmadır. Gayrimenkulü var Ankara'da, teminatta olan Ankara'da Çukurambar semtinde bir gayrimenkul vardı; 1,5 milyon lira ekspertiz değeri vardı, 2007'den beri takipteyiz, o gayrimenkulü aldık; 1,5 milyon lira tahsilat yaptık. Şimdi, borçlunun bize borcunun tamamını ödeme ve gayrimenkulün kendisine ekspertiz değerinden satılma talebi var. Bankamız yönetimi yeni onayladı, önümüzdeki günlerde borçluyla, dün değil evvelsi gün görüştüm "Parayı tedarik ediyorum, geleceğim." dedi. Büyük ihtimal alacağımızı alacağız, şu anda kayıtlı bakiye 957 bin lira olmak üzere alacağımız var Sayın Başkanım.

1372140: Haziran 2011'de yaklaşık 3 milyon dolar gayri nakdi kredi kullandırılan bir bilişim firmasıdır. O dönemde, bankamızın bilgi işlem sistemine dışarıdan "outsourcing" olarak tedarik vermiş, bankanın saha bakım işlerine yardımcı olmuş bir firmadır. Alacağın teminatında grup firmalarının kefaleti vardır, bir maddi teminat bulunmamaktadır. İflas ertelemeye gitti. Bankacılık sektöründe yaklaşık 55 milyon dolar civarında 17 bankaya borcu var Sayın Başkanım. Bir ödeme teklifi sundu. Ödeme teklifi olur gibi bir şey değildi, kabul edilebilir bir şey değildi. Biz kabul etmedik. İflas erteleme devam ediyor, diğer bankaların bazıları, hem bilgi işlem işi outsourcing edip yaptırmış hem de parasını tahsil etmeye çalışıyorlar, ama

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 20

yaklaşık bir buçuk yıldır hiç başarı gösteremediler, bu dosyadan bir miktar zarar yazacak gibi görünüyor bankamız, iflas erteleme davasının sonucuna göre değişecek.

İyi bir bilişim firmasıdır, köklü, network'ü güçlü bir bilişim firmasıdır, eğer ortaklar yetenekli davranır da yeni bir ortağa şirketi satabilirlerse, oradan para tahsil etme imkânımız var, firmanın çalışmalarıyla bu borcun ödenebilme ihtimali şimdilik zayıf görünüyor.

552.34.910: Bu firmamıza 2,5 milyonluk bir senet alınarak, 2,5 milyon lira kredi kullandırılmış Aralık 2010'da. 2011'in sonunda takibe gitti, çok sayıda yere haciz uyguladık, mal varlığı bulundu, gayrimenkul varlığı da bulundu, ama daha önce sıralarda hacizler vardır, kendi özel ilişkileri suretiyle bir miktar haciz yoluyla takipler yapıyoruz, alacağımızı almak üzere çalışıyoruz, ama teminatımız olmadığı için tahsil kabiliyeti bir miktar güç görünüyor Sayın Vekilim, 2,6 milyon lira kayıtlı alacağımız var bu firmadan.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Buna sadece senet mi alınmış?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ KREDİ POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Evet, efendim.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – O da munzam senet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne demek?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yani hiçbir teminat bulamayınca, kredi de vermek isteyince bir tane senet düzenlenmiş, altı imzalanmış.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, hukuka uygun mu?

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Peki, bunları yapanların bir sorumluluğu yok mu?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Var, biz incelemeye aldık. Yani munzam senet vardır ama güçlü, ödemesi olan farklı bir kişi olur, ondan alırsınız, yani bu bir teminat çeşidi ama karşılama düzeyi yok, zaten...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 12 bin lira alınmış, 10 bin lira alınmış.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Zaten arkadaşımız da bahsetti efendim, son bir şey var, bizim böyle, yani zorlamayla diyebileceğimiz, bu biraz özel ilişkiler için olmuş 2,5 milyon.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, bunun sorumluları hakkında ne yapılmış?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Biz incelemeyi yaptırдық, ilgili arkadaşları ona göre pasif görevlere aldık, eğer müfettiş raporunda nihai tahsilat yapılmazsa, mali sorumlulukta rücu hakkımız oluyor, ama o parayı da arkadaşlar ödeyemez, yani belli bir cüzünü alıyorsunuz, tamamını değil de, işte, yüzde 1'ini, 1,5'unu gibi, ama yol tüketilene kadar direkt arkadaşlara gitmiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ KREDİ POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – 507.14.907: Efendim, memleketimizin doğudaki bir ilinde yerleşik bir maden üretme, maden istihraç işi yapar, maden işleme işi de yapar, Gebze'de bir tesisi var, o da maden işler büyükçe bir grubumuzdur. Bizdeki Nisan 2011'de 2,5 milyon liralık bir nakit krediyle başlamışız, 2,4 milyon lira olarak Kasım 2012'de takibe geçtik. İflas erteleme davası var, bu grubun da bankacılık sistemine -yanlış hatırlamıyorsam- 60 milyon lira civarında borçları var, 2,5'u sadece bizedir. Bu fabrikaların bazılarının satışı üzerine el sıkıştılar, biliyorum, fabrikanın satışı suretiyle ki satılacak fabrika bizde kefaleti olduğu için biz paramızı oradan alacağız gibi görünüyor, iflas erteleme süreciyle...

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Sizden başkasına teminatları varsa orada, size sıra ne zaman gelecek? Sizin maddi teminatınız yok.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Evet, yok.

Efendim, bize ödeme teklifi yaptılar, çünkü satacakları firmanın kefaleti bizde, biz de elimizdeki o kozu kullanıyoruz, o firmanın üzerine yasal yollarla gidiyoruz ki “Bizi unutmayın, bizim paramızı almadan satmayın.” diyoruz. Büyük ihtimal alacağız, bir yapılandırma yaptık, ama satış süresi kesinleştikçe paramızı tahsil etme imkânımız ancak olacaktır, tahsilat imkânı da buna bağlıdır, ama değerli bir maden ve değerli bir maden işleme tesisi var, satılabilecek olduğunu düşünüyoruz.

Sayın Başkanım, arz ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Şimdi, almış olduğumuz değerlendirmeler ışığında bunun gündemde kalmasını oylarınıza sunacağım, ama “Genel bir değerlendirme yapacağım.” demişti Sayın Genel Müdürüm.

Gerek var mı genel değerlendirmeye?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yok, aslında sonunda yaptık, yani iki alacak...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben bir değerlendirme yapmak istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 21

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, kredilerle ilgili baktığım zaman, genelde takipteki kredi oranlarının 2011’den 2012 yılına arttığını görüyoruz, yüzde 23,5 oranında artmış. Tabii, 2013, 2014 rakamlarını bilmiyorum -yazılı dokümanda varsa onu da bilemiyorum, siz de doğaçlama konuştuğunuz için- ama kredilerde bir sıkıntı olduğu görülüyor.

Şimdi, önce sormak istediğim soru şu: 2010’dan 2014’e kadar -tabii, ticari sır olduğu için firma ismi vermiyorsunuz, onu da istemiyorum- 1 milyonun üzerinde kredilendirdiğiniz şirket sayısı kaçtır, her yıl 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, yeni kredi sayısı nedir? Bunlardan kaç takipteki kredilere takılmıştır ya da yüzde olarak ne kadarı takipteki kredilere, bunu yazılı olarak daha sonra alabilirim, ama benim gördüğüm bir sıkıntı şu: Aslında yaşadığım bir olay var, bu kadar sıkıntı olmaması gerektiğini düşünüyorum, çünkü benim köyümde yapılan bir otel için sizden bir kredi talebi oldu, beni de öğrenmişler, geldiler bana, “hızlandırın” dedim, yani arkadaşlar bir an evvel yapsınlar, çok ince eleyip sık dokudular, 5 milyonluk bir kredi talebiydi, krediyi alamadılar, sonra Halk Bankasından aldılar, aynı konu, ama.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bu bölüm için araya girebilir miyim?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Buyurun, girin.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, efendim, aslında Haydar Bey çok önemli bir konuya temas etti. Ziraat Bankası uzun bir süre sadece kamuyu finanse ettiği için ve sadece emekliye bireysel kredi yaptığı için, Ziraat Bankası krediyi bilmiyor. Devletin borçlanma gereksinimi azalmaya başlayınca diyor ki arkadaşlar “Biz bu büyüklüğü nasıl muhafaza edeceğiz?” Kredi yapmamız, reel sektöre gitmemiz gerektiği o zaman düşünülmüş, fakat kredi bir kültür, kredi bir organizasyon, kredi bir yapılandırma, sadece okumakla yapılacak bir iş değil, piyasayı bilme... Tabii, bunlar için de çok gayret etmek lazım, yeniden yapılandırma kolay bir iş değil.

Banka bir taraftan danışman şirket tutmuş, 88 milyon TL danışmanlık ücreti, bu bankayı yeniden yapılandırmak için, o arada yapılandırma işi olana kadar da “Ver teminatı, al krediyi.” gibi bir kültüre girmiş.

Aslına bakarsak iki firma hariç, biri bilgisayar firması -ki bizim outsource- öbürü çok özel, 2,5 milyonluk, onun dışında dikkat edersek hepsinden teminat almış arkadaşlar.

Aslında biz alacağımızı teminatla almıyoruz, firma kendi çalışmasıyla edimini yerine getirmesi lazım. O kredi kültürü olmadığı için -bir dönemin zaafıdır bu ama- bu 2012 ve 2013’te kredilendirdiğimiz bazı firmalarda da olabilir, çünkü kültür birden olmuyor, ama şunu söyleyebilirim ki Ziraat Bankası 187 özel şubeyi kredi yapmak için kurdu, yani 2 bin şubenin hepsine kredici adam bulma şansımız yoktu, onun için 187 şubeyi ayırtırdık, bu işi böyle yapabilsin.

Haydar Bey’in de bahsettiği, öyle bir sorgulamaya geldik, öyle bir noktaya geldik ki, “Bu kadar iyi bakan bir yerde bu kadar aksama olmamalı.” diyor, ama onu yeni yeni başladık, arkadaşlarımız ona yeni yeni entegre oldu.

Onu ifade edeyim efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çok uzatmayayım o zaman, çünkü Genel Müdür aslında söyleyeceklerimin cevabını verdi, ama mesela sıkıntı yaşadığı bankanın kendisiyle çalışan outsource yaptığı firmalarla kredi problemi yaşamış...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Biri güvenlik firması efendim, ben, şimdi onu söyleyeyim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdürüm, ben bir bitireyim, genel yorumumu da ondan sonra siz şey yapın.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, sıkıntı şu: Ben öncelikle onun için tarihlerini de sordum, yani dönemsel olarak nasıl yansımış bu olaya diye tarihlerini sordum, daha sonraki dönemde, sizin yapılandırmadan sonra veya “Kredi vereceğiz.” dedikten sonra çok fazla sıkıntı görülüyor, ama ben, şuna... Tabii ki bankada çalışan müşteriyle sıkıntı oluşacak. Nasıl sıkıntı oluşacak? Uzun zamandır bankayla çalışıyordur, on yıldır çalışıyordur, on beş yıldır çalışıyordur, şirket bir sıkıntıyla karşı karşıya kalmıştır, piyasası daralmıştır, ürettiği ürünlerin artık karşılığı yoktur gibi birçok nedenden dolayı şirketler sıkıntıya düşebilir, burada da bankanın kredilendirmesinde de sıkıntı oluşabilir, onlar da takipteki borçlara gider, bir süre sonra da alınamayacak borçlar hanesine yazılır ve kapanır. Yani bunlar bankacılık sistemi içerisinde var, ama tabii, bu rakamları topladığınız zaman risk oluşturmuyacak, yani kendi kümülatif kredisi içerisinde, mevduatı içerisinde risk oluşturmuyacak rakamlar olması gerekiyor diye inanıyorum.

Bunlar tamam, buralarda bir problem yok, ama 2012’yi görüşüyoruz... Gerçi 2014’te verdiğiniz kredilerde hiç de bankacılık kurallarına uygun bir kredilendirme yapmadınız. Neyi yapmadınız? İşte, havuz medyası olayındaki 100’er milyon dolarlık krediler... Şimdi bana ne anlattıysanız anlatın, biraz evvel çizdiğiniz tabloyla hiç uyuşmuyor o kredi, çünkü bir telefonla verilmiş kredi olduğunu biliyorum ben bunların. Şimdi bunlar hangi teminatlar, hangi ipotekler gösterdi diye sorsam Sayın Genel Müdürüm, siz bana bunlar ticari sır diye vermeyeceksiniz.

Ben şirketlerin kredibilitelerinin artırılabilirliğini düşünüyorum. Yani 5 milyon, 10 milyon, 50 milyonluk bir şirketin, bir 5 milyon daha kredi ilavesi ya da nakdî veya teminat olarak yapılmasına karşı değilim, bunlara ama biliyorum -ki çok detaya girmeyeceğim- şu “havuz medyası” diye bilinen medyaya aktarılan, onların içinde olduğu gruba aktarılan 100’er

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 22

milyon dolarlık, bir hafta içerisinde Ziraat Bankasından krediyi temin ettiklerini biliyoruz. Buna tüm Türkiye şahit oldu, bunlar hoş şeyler değil. Yani kamu bankası, doğru, ama kamu bankasındaki işleyiş siyasallaştırılmamalı. Biz her şeyinizi destekleriz, gerçekten tarımdaki eksikleri söyleriz, ama daha fazla yol katetmeniz için gereken mücadeleyi sizinle beraber veririz, mevzuatta bir eksiklik varsa bunun tamamlanması için mücadele veririz, yine diğer bankalarla rekabet edebilmeniz için gerekli şartların oluşturulmasını... Ama bu banka Ziraat Bankası, bu 2 şirkete... Şirketlerin isimlerini söylemeyeceğim, bu şirketler Devlet Demir Yollarında var, sürekli problemliler, bu şirketler tüm yap-işlet-devret'lerde var, elektrik dağıtım işlerinde var, zaten 3-5'i geçmiyor, ama 2'sini çok hızlı bir şekilde kredilendirdiniz.

Ben, bu şirketlerin size birinci öncelikli bir teminat gösterdiğine inanmıyorum, beni inandıramazsınız. Birinci öncelikli Ziraat Bankasının ilk ipoteklisi olarak gösterebileceğinize inanmıyorum, inandırırsanız teşekkür edeceğim size, çünkü bu şirketlerin kendi öz sermayeleriyle bir iş yaptığına inanmıyorum...

FARUK SEPTİOĞLU (Elâzığ) – Özel konuşalım bunları.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Özel mi?

BAŞKAN – Hayır, Sayın Akar, devam edin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben, Ziraat Bankasında son dönemlerde bu kadar pozitif işler yapılırken, böyle olumsuz bir siyasi kararın verilmiş olmasını da garipsediğimi ifade ediyorum.

Söyleyeceklerim bunlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Sayın Başkan, bir şey sormak istiyorum.

Şimdi, nakdî ticari kredilerin çok önemli bölümü otorize krediler, bu doğal. Şimdi, 168, 170'inci sayfada Sayıştayın bir tespiti var: “Dönem sonu itibarıyla nakdî ticari kredilerin yüzde 39,6'sı oranında 7 milyar 145 milyon TL tutarındaki kısmı, nakdî risk büyüklüğüne göre ilk 50 içerisinde yer alan firmalara kullandırılan otorize kredilerden oluşmaktadır.” Bunu bana bir açar mısınız?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Bakanım, kaçınıcı sayfa?

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – 170'te.

“Dönem sonu itibarıyla nakdî ticari kredilerin yüzde 39,6'sı oranında -yani yüzde 40'ı- 7 milyar 145 milyon TL tutarındaki kısmı, nakdî risk büyüklüğüne göre ilk 50 içerisinde yer alan firmalara kullandırılan otorize kredilerden oluşmaktadır.”

Yani bu merkezden kullandığınız kredilerin riski yüksek olan firmalara kullandırıldığı görülüyor ki daha önce bu firmaların bazılarının öz kaynaklarını, bilançolarını sizden aldıkları kredilerle sürekli negatif gösterdikleri ve sağladıkları hizmetlerle bunu sağladıklarına ilişkin bazı firmalarla ilgili burada tespitler var. Altyapıya falan açılıyorsunuz da, bu arada geleceğe dönük önemli riskler oluşuyor mu, onu bana anlatırsanız sevinirim.

BAŞKAN – Evet.

Yöneltilen sorulara kısa bir cevap alalım, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN - Şimdi, efendim, Haydar Bey'in söylediği, bahse konu olan firmalar Türkiye'nin önemli firmalarıdır. Sadece bizimle değil, Türkiye'deki mevcut bütün bankaların çalışmak istediği firmalardır. Daha önce de ifade etmiştim, belli büyüklükteki bir banka grubuyla çalışıyorlar. Bu kredi, bizim daha önce de kredili müşterimizdi, şimdi de kredili müşterimiz. Kendilerine tayin edilmiş limitler içerisinde nakdi kredi kullandı. Tek kalemde biz kimseye o söylenen miktarda, o gün için bir kredi yapmadık. Daha düşük miktarla ama onu alıp bir başka bankaya götürdü, başka birine borç verdi, edimini şu şekilde getirdi diye o bizim bilgi tahtımız değil. Ama, kamuoyuna yansıyan, o adı geçen firmalar bizim müşterilerimiz. Benim müşterim olduğu gibi, Türkiye'de aktif büyüklüğü bakımından 1, 2, 3, 4, 5'te olan bankaların da müşterileri bunlar. Ben onun altını çizeyim. Ama, onlar o parayı hangi niyetle verdi, verdi mi, vermedi mi, ona mı verdi, ne niyetle verdi, nasıl verdi, onu....

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben de gireyim şimdi araya.

BAŞKAN – Bir saniye, mikrofona yaklaş mısınız Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Bu kredi miktarını artırırken ben biliyorum ki diğer bankalarla sizler teminatları ve ipotekleri artırıyoruz. Yani burada limit arttığını biliyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Limit arttırdık bu firmalara, artırdık, bunu hiç inkâr etmiyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, bunların karşılığında ne aldınız?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şöyle yapıyoruz Sayın Vekilim: Bir proje finansmanı ise yaptığımız iş, zaten projenin kendisi teminat oluyor. Yoksa o büyük projelerde zaten maddi teminat

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 23

bulamıyoruz. Ama, serbest kullanıma bıraktığımız bölümler var. Orada firmanın “rate”ne göre teminat düzeneği oluyor. Buradan maddi teminat aldık mı yani o bölüm için? Aldığımız firma oluyor, almadığımız firma oluyor. O arttırdığımız bölüm için de bir maddi teminat almadık; onu da ben söylüyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sektör?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sektör de almıyor. Yani, biz serbest kullanıma 100 bırakmışız, “B” bankası 110 bırakabilir, “C” bankası 50 yapabilir. Bizden daha çok olan da var, daha az olan da var. Ama, o gün aldıklarını onun için, oraya münhasır kullanıp kullanmadığı bizim bilgimiz tahtı dışında.

Sayın Bakanımın sorduğu, 2012 yılıyla ilişkin arkadaşların bir eleştirisi var. Zaten, daha önce Haydar Bey’e ifade ettiğim gibi, kredi kültürü az olunca banka... Bir de demiş ki: “Ben, Türkiye’deki ilk 500’de olanla çalışacağım.” Dolayısıyla, en büyük firmalara kredi yapıp o aktif büyüklüğü muhafaza etmek için yaptığı için yoğunluk yüzde 39, yüzde 40 belli bir bölüme gelmiş. Yani, o dönem için yapılan bir uygulama. Sanıyorum, 2014 için öyle bir yoğunluğumuz var mı arkadaşlar? Ömer Bey bilgi verebilir.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ PAZARLAMA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÖMER MUZAFFER BAKTİR – Şu an bu tür büyük olan, bizde kurumsal ve KOBİ dediğimiz nitelikte olan firmalarımız var, bir de bireysel olan var. Toplam 100 liranın 35 lirasını bu tür büyük kurumsal firmalara ama ilk 500 ya da ilk bindeki firmalara değil, tamamen cirosu 100 milyon lira ve üzeri olanlardır bunlar; birincisi bu.

İkincisi, KOBİ’lere kullandığımız toplam kredilerdeki her 100 liranın 35 lirası ise KOBİ’lere gitmiştir, 30 lirası da bireysel kredi kullanımıdır. Orada bir yoğunlaşmayı giderek yavaş yavaş KOBİ tarafına kaydırmaya devam ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Belen, buyurun.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Bu Sayın Bakanın sorusuyla bağlantılı olarak... Risk büyüklüğüne göre ilk 50’ye giren firmalara kullandığınız kredilerden tahsil edemediğiniz var mı?

BAŞKAN – Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, Türkiye’de A reytingli firmaların genelde ödeme sorunu yoktur. Eksik kaldı, Türk bankacılık sektörünün sorunlu “kredi/ toplam kredi” rasyosu yüzde 3’ler civarındadır. Yani, Türkiye yüzde 3 büyüdüğü hâlde Türkiye’nin sorunlu kredi rasyosu makul, yönetilebilir düzeydedir. Ziraat Bankasına baktığınız zaman 1,9 düzeyindedir. O bir kredinin yoğunluğunu hepimiz biliyoruz, onun arkasına da sığınmak istemiyoruz ama şunu da itiraf ediyoruz: Ziraat Bankasının kredi hacmi büyüdüğü için MPR oranı otomatikman yüzde olarak aşağıda gözükmemektedir; kendimizi kandırmak falan da istemiyoruz. Ama, Türkiye’deki ilk 50, ilk 100, ilk 500 firmada genelde bir sorunla karşılaşmıyoruz. Çünkü, bunlar mal varlıkları da olan firmalardır. Şey olarak söylüyorum ama karşılaştığımız bir sorun yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayıştayın ilave bir söz talebi? Yok.

Teşekkür ediyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, bu 2012 yılının 2 no.lu önerisinin (1)’inci fıkrası aynı zamanda 2011 yılından kalan bir öneriydi. 2011 yılı 1 no.lu önerisinin, gündemde kalan önerisinin benzer mahiyette olduğu için gündemden çıkarılmasını, 2012 yılının 2 no.lu önerisinin Sayıştay tarafından izlenmesini ve gündemde kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemde kalmasını... Çünkü tasfiye henüz yapılamamış krediler. Bu, gündemde kalacak.

3 no.lu öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3: Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

3 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öneriler bu şekilde bitti.

Şimdi, geneli üzerine soru-cevap bölümüne geçiyoruz. Burada yöneltilecek sorular eğer şu an cevaplanamıyorsa tutanakların tarafınıza iletilmesinden on beş gün sonra Başkanlığımıza cevapların verilmesini, Komisyon üyelerimize dağıtılmak üzere verilmesini istiyoruz.

Şimdi, istem üzerine sırayla söz vereceğim.

Sayın Şeker, buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben bir soru sormak istiyorum. O ilk önerimizde de olduğu gibi, tarım ve hayvancılıkla ilgili 100 bin TL’nin altında kredi verdiğiniz büyük bir grup var Türkiye genelinde. Tabii ki, tarımın ve hayvancılığın bu ülkede desteklenmesini ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 24

bunun da devlet bankası tarafından yapılmasını da çok memnuniyetle karşılıyor. Burada sorun çıkan, ödemede güçlük çeken, problem yaşayan kredilerle ilgili oran olarak ve bölgesel bazda bunları bize yazılı olarak iletirsiniz...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi cevap verebilecek düzeydeyiz, arzu ederseniz yazılı da veririz.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, kredileri konuştuk. “Banka” deyince aklımıza kredi geliyor. Sadece kredileri konuştuk. Ben, şimdi Bankanın geneli üzerinden de birkaç soru sormak istiyorum. Bir defa, yine kredi birinci şey ama biliyorsunuz tüketici kredilerinde tüketici hakem heyetinin ve mahkemelerin almış olduğu kararlar var. Bu kararlarda masraf, komisyon ve ücretlerin iadesi var. Ki bu 2011’den 2012’ye geçerken dava sayısı 452 artmış, bir de miktar koymuşsunuz “Bankanın limiti”, “Bankanın limitinin üzerinde talep varsa” gibi. Ama, sonuçta vatandaş burada davayı kazanıyor ve kazandıkça da bu paraları iade ediyorsunuz, ödüyorsunuz. Bankanın bu konudaki genel görüşü nedir? Yani diğer bankalara örnek olmak veya işte, bu büyüklükteki bir bankanın bu komisyon ve masrafları... Sonuçta, bir yargı kararı da var ortada. “Almasa” gibi bir görüşe sahip midir, değil midir?

Bir de bu tüketici kredilerinden alınan masraftan 2013 ve 2014 yıllarında toplam kaç para alınmıştır? Ne kadarı geri ödenmiştir? Bu toplanmış hâliyle yüzde kaçtır geri ödenen? Ve bunları almaya devam edecek misiniz?

Yine, bir başka konu: 2 Ermeni vatandaş dava açmış Amerika Birleşik Devletleri’nde, sürüyor ama son durum nedir? Çünkü 2012 raporunda 68 milyonluk bir talebi Ziraat Bankasından. Bunun yanında yine, onun dışında farklı insanlar da dava açmışlar Amerika Birleşik Devletleri’nde. Aslında, banka kazanmış ama temyiz yoluna gitmişler. Son durum nedir, onu öğrenmek istiyorum.

Yine, banka her ne kadar “Biz özerk bir yapıya sahibiz, diğer bankalarla rekabet edebilmemiz için özel kanunlar hükmünde, özel hukuk çerçevesinde işlem yapıyoruz.” dese de KİT Komisyonunda gelip bunları konuşuyorsak kamu patron demektir burada. Eğer kamu patronsa da engelli ve hükümlü çalıştırmak zorundasınız. Yalnız orada bir şeye düşmüşünüz: “Biz özeli.” diyorsunuz, kamuysa yüzde 4, özelse yüzde 3 engelli çalıştırmak zorunda. “Biz özeli, yüzde 3.” diyorsunuz, hükümde yüzde 2 ama bunlar için de paralar, cezalar ödüyorsunuz. Niye yani yüzde 1 çok mu etkiliyor toplam, kümülatifte de engelli çalıştırılmasına karşısınız ve bunun cezasını ödüyorsunuz ve sürekli konuşuluyor, Sayıştay raporlarına giriyor? Bana göre hâlen kamu Ziraat Bankası ve ben, kamunun da almış olduğu kararlara, yasamanın almış olduğu kararlara da Ziraat Bankasının uyması gerektiğini düşünüyorum. Ve engelli de hallettiniz biliyorum ama o yüzde 3, yüzde 4’ten çıkan bir problemden dolayı bir eksiklik olduğunu düşünüyorum ve ceza ödüyorsunuz bununla ilgili. Mahkemeleri kazanarak da geri döndürüyorsunuz, bir kısmını da geri alıyorsunuz paranın ama. Şimdi sormak istiyorum: Şu andaki engelli ve hükümlü durumunuz nedir? Yani 2015 yılıbaşı itibarıyla kaç engelli çalıştırmanız gerekiyor, kaç tane çalıştırıyorsunuz? Hükümlü kaç tane çalıştırmanız gerekiyor ve kaç tane mevcut, şu anda çalıştırıyorsunuz, bunu öğrenmek istiyorum.

Bir de 2015 yılı itibarıyla, yılbaşı itibarıyla Yönetim Kurulu, Genel Müdür, genel müdür yardımcıları ve denetim kurulu üyelerinin ortalama aylık ücretleri nedir Ziraat Bankasında?

Yine, en büyük sıkıntılardan biri de -iyi para ödemişsiniz- izinleri kullandırmıyorsunuz. Ki bankada çalışanlara ben - üst düzey nasıl çalışıyor bilmiyorum ama- normal şubede çalışan arkadaşlara acıyorum resmen çünkü arkadaşlarımızın eşleri, çocukları da oralarda çalışıyorlar ve gerçekten, sabah başladıkları mesaiyi gece yarısına kadar sürdürüyorlar. Bunlar bence zorunlu izin kullanmalılar. Yani, hani “İzni kullanmayayım, 3-5 kuruş cebime koyayım.” demekten ziyade, bana göre banka zorunlu izin kullandırmalı ki o insanlar bir yıl daha, bir izin dönemine kadar daha motivasyonu yüksek ya da işte, dinlenmiş olarak gelsinler. Buna da biraz, her ne kadar mesai verseniz de o çalışma sürelerine bankalarda özellikle dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü çocuk çocuk evlerde perişan olduklarını biliyorum. Özellikle yıl sonlarında bu daha da bir tavan yapıyor, ay sonlarında ve yıl sonlarında. Ama, bu izinleri bana göre daha zorunlu hâle getirmeniz lazım, bir ücret ödemesinden ziyade zorunlu kullanılmalı diye düşünüyorum.

Söyleyeceklerim bunlar. Başarılar diliyorum. Belki bir iki istisna dışında bankanın gerçekten, rekabet koşullarını yaratabilmek ve rekabet edebilmek için gayret sarfettiğini görüyoruz. Ama, biraz evvel dediğim gibi, her ne kadar KİT olmanıza rağmen ve Hazine bu işin patronu olmasına rağmen siyasal baskılardan veya siyasal taleplerden de uzak durmanız gerektiğini söylüyorum.

Evet, ben de, biraz evvel söylediğim için bir telefon ettim ama hızlandırılması konusunda, yoksa verilmesin konusunda değildi. Belki yanlış anlaşılabilir bu konu, Ömer Bey de konuyu biliyor. Zaten krediyi vermediğini söyleyeyim, onun için içim de rahat.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Tutanaklara geçsin bari.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 25

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Geçebilir, o konuda benim bir sıkıntım yok, öyle bir ilişkim de olmaz hiçbir zaman ama küçük yatırımcıya işletilen kurallar neyse büyük yatırımcıya da aynı kurallar işletilebilmeli. Tabii, istisnalar olabilir ama burada devlet zarara uğratılmamalı, banka zarara uğratılmamalı diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Bakanım, buyurun.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Sayın Başkanım, izin verirsiniz bu, hesapları denetleyen bir çalışma ama ben bir başka konuda Sayın Genel Müdürü, Yönetim Kurulu üyeleri arkadaşlarımızı görmüşken kamu adına yine, bir istirhamımı aktarmak istiyorum.

Şimdi, Ziraat Bankası -bizim de ihtiyacımız var- Türkiye'nin en kurumlaşmış yapılarından birisi. Zaten bir devletin, bir toplumun geleceğe doğru sağlıklı yürümesi bu kurumlaşmış yapılarla mümkün olabilir. Ben, kendi içinde, kendi işleyişinde başarılar diliyorum, artarak sürmesini diliyorum.

Ziraat Bankasının, bu büyük yapının kamuya karşı bazı sorumlulukları olduğunu düşünüyorum kültür alanında özellikle. Elinizde çok zengin bir koleksiyon var, biliyorsunuz sanat eseri koleksiyonu var, resim koleksiyonunuz var. Biz, Ankara CERMODERN'in ilk açılışını 2010 yılında -Sayın Başbakan da katılmıştı- Ziraat Bankası koleksiyonuyla yaptık, Sayın Karslı bilecektir. Birkaç yerde sergi salonlarınız olduğunu biliyorum. Biri Mithatpaşa'daydı, hâlâ var mı biliyorum ama Ziraat Bankasının ismiyle bağdaşır daha yoğun kültür faaliyetleri içinde olmanız gerektiğinin ihtiyacının altını çizmek istiyorum. Kültür konusunda Türkiye'nin bütçesi ne yazık ki yetersiz ve ne yazık ki insanlarımız hayır adı altında okul yapmaya, hastane yapmaya biraz daha özeniyorlar, kaynak ayırıyorlar fakat kültür hizmetleri konusunda sponsorluk bulmakta, bu alanlarda destek bulmakta zorluk çekiyoruz, hem sanat etkinlikleri konusunda hem de yapıların, kültürel varlıkların tekrar kamuya, topluma, geleceğe kazandırılması konusunda.

Bir kere buradaki Genel Müdürlük binanız başta olmak üzere, en eski kurum olduğunuz için Türkiye'de çok sayıda nitelikli yapınız var. Bunların bütünüyle belki restorasyonu, iyileştirilmesi konusunda bir proje başlatabilirsiniz, kültür etkinliklerine daha fazla kaynak ayırabilirsiniz, daha fazla sponsorluk yapabilirsiniz ve bu kültür alanındaki altyapınızı da bir miktar geliştirebilirsiniz. Bu alanda yeni projeleriniz var mı? Ayırdığınız kaynak nedir, gelecekte ayırmayı düşündüğünüz bir yeni fon olabilir mi? Bunları bana daha sonra aktarırsanız, yazılı olarak bildirirseniz çok memnun olurum.

Çok teşekkür ederim, başarılar dilerim.

BAŞKAN – Evet, biz de Sayın Bakanımızın bu önemli değerlendirmesine iştirak ediyoruz.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Sayın Başkanım, bunu önemsedığınızı biliyorum.

BAŞKAN – Tabii.

Özellikle, kültür yayınları konusunda bankanızın desteğini artırmasını, bir koleksiyon oluşturmasını bu anlamda biz de istiyoruz, arzu ediyoruz. Zaman zaman bunları da iletiyoruz, talep ediyoruz; desteklerinizi de veriyorsunuz, teşekkür ediyoruz.

Ben de hemen bir ilave olarak, bu ihracat kredileri konusunda hangi noktadayız? Eximbank belli kotalar veriyor bildiğimiz kadarıyla. Bu kotaları kullanabiliyor muyuz Eximbank kaynaklı kredilerde? Bu yönde de bir cevap verebilirseniz seviniriz. İlave yöneltilen sorularla ilgili kim cevap verecek?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, ihracat kredileriyle ilgili Ömer Bey cevap versin, diğerleriyle ilgili ben bir bölümüne cevap vereceğim, kalanını yazılı olarak vereceğim.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Ömer Bey.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ PAZARLAMA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÖMER MUZAFFER BAKTİR – Teşekkür ederim.

Eximbank ihracatın finansmanına yönelik yaklaşık 15 milyar dolarlık bir bütçe ayırdı ve bunu da tüm kamu bankalarıyla birlikte özel sektöre de yaymış durumda. Burada bizim payımız, limitimiz yaklaşık 1,2 milyar dolar seviyesindedir, bunun da 800 milyon dolarını kullandırmış durumdayız, 400 milyon dolarlık kısmı hâlâ boş ve kullandırmaya da devam ediyoruz ama bununla birlikte sadece şöyle bir şeyi de ifade etmek istiyorum: Bunun dışında bizim kullandırdığımız döviz kredileri sektörde en düşükken sektörde aldığımız payı sürekli artırıyoruz ve ihracat kredilerini sadece Eximbank kaynaklı olanlarla değil, kendi bünyemizden kaynaklı olarak da kullanıyoruz. Bugün itibarıyla döviz kredilerinin geldiği nokta yaklaşık 14 milyar dolar seviyesindedir, bunun 800 milyon doları Eximbanktan kaynaklanan kredilerdir ama bu 14 milyar doların içerisinde proje finansmanı krediler var, yaklaşık oraya da 2 milyar dolarlık bir kaynak ayırmış durumdayız ihracat kredileri için. Dış ticaretteki payımız bu nedenden dolayı yüzde 1'lerden şu an Türkiye'de de yüzde 9 seviyelerine taşınmış durumda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu noktada Sayıştayın da raporlarına bu ihracat kredileri konusunu yansıtmasını tavsiye ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 26

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, ben çok kısa kısa cevap vereyim, çok vaktinizi almayayım.

Komisyonlarla ilgili duruşumuz çok net yani bürokrasiden alamadığımız parayı vatandaştan almayacağız, Ziraat Bankasında burada yeni düzenlemede -çok açık, net makineye yükleyeceğiz- şube müdürlerimizin, yöneticilerimizin, çalışanlarımızın komisyonu artırma yetkileri olmayacak, indirme yetkileri olacak ama artırma yetkileri olmayacak. Ben aynı zamanda Bankalar Birliği Başkanıyım, bu konuda çok da eleştiri alıyoruz, bunu adam gibi uygulayacağız. Hemen hemen aldığımız komisyonların tamamını geri veriyoruz, hatta şöyle bir karar aldık: Artık mahkemeye gitmesine gerek yok, talep etsin, zaten kaybediyoruz, bürokrasiyi de kaldıralım aradan, bunu ödeyelim dedik. Yani talep edilince biz bir daha mahkeme kararı olmaksızın geri veriyoruz.

Ermenilerle ilgili... Ermeniler, Ziraat Bankasını ve Merkez Bankasını dedelerinin parasıyla kurduğumuzu gerekçe göstererek çok önceleri dava açmışlar. Dışişleri Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve biz avukatlar marifetiyle takip ediyoruz. 100'üncü yıl nedeniyle mahkeme ileri bir tarihe ötelemiş, iyi bir avukatlık ücreti ödüyoruz ama takip ediyoruz, onu hemen söyleyelim.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Lehinize bir karar çıktı diye biliyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yok, bir karar çıkmadı, zaten davayı şey için yapıyorlar, Merkez Bankasıyla biz Amerika'da olduğumuz için, ofisimiz olmasa belki açılmayacak, ofislerimiz orada olduğu için.

Engelli ve hükümlü... Biz hükümlü istihdam edip etmeme konusunda sarıhiz ama engellide biz hiç kaçınmıyoruz, kaçınılmaması da gerekiyor yani 3'müş, 4'müş çok üzerinde değiliz, özel çalışıyoruz. Açığımız geçmişte olabilir ama bilhassa 2013'ten beri hiçbir açığımız yok, istihdam etmemiz gerektiği kadar ediyoruz, engelli hepimizin şeyidir, onu yapacağız.

Ortalama maaşlarımızı sordunuz, vallahi özel sektörle mukayese edersek çok mahcup oluruz, bilhassa genel müdür aylığında yani düşük alıyoruz, çok yüksek almıyoruz. Biz bu paraları ciddi olarak izliyoruz, bu bir haktır, kullanmamışsa alacaktır ama kullanıp da alma gibi birtakım durumların oluşmaması için de bir ciddiyet, disiplin... Burada genel müdür yardımcılarım var, bu eleştiriden onların da pay alması lazım, sahadaki değil, Genel Müdürlükteki için.

Kültürle ilgili, Sayın Bakanım, Ankara'da Kızılay'da kreş olarak kullandığımız yer Ziraat Bankasının kültür merkezi olacak. Bizde olan bütün güzellikleri ülkenin insanlarıyla paylaşacağız, hatta biz orada bir tiyatro salonu da açacaktık ama Kültür Bakanlığı baktı, tiyatro olamıyormuş orada ama biz müze ve resim, sanat... İstanbul'da tam Karaköy'de -bugün bitmek üzere- mükemmel bir tadilat yapacağız, yabancıları da orada ağırlayacağız, yine buradaki eserlerimizi 7/24 saat... Ama proje falan, hepsi hazır, Anıtlar Yüksek Kurulundan geçiriyoruz, takip ediyoruz. Kızılay'da bir yerimiz var, bina olarak kullanamıyoruz, sinema salonu olarak yapmışız, pırıl pırıl duruyor, muhtemelen "Ziraat Sahnesi" diye Kültür Bakanlığına cüzi bir bedelle -yani şekilsel olarak- kullanıma vereceğiz. Kültür olarak da yapabildiğimiz kadar bireysel olarak gereken gayreti gösteriyoruz. Bu, kamuoyuna karşı sorumluluğumuzdur, bilincindeyiz, gereken gayreti göstereceğiz. Sayın Vekilimin ifade ettiği kredi kullandırım ve geriye dönüş oranlarıyla ilgili de yazılı bilgi vereceğiz.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Mahkemede delilleri ne, var mı ellerinde bir delil?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şöyle söyleyeyim: Biz mahkemeyi kazanacağız, ellerinde delil yok. Başbakanlıkta da bir ekip kuruldu, bununla ilişkili tarihî vesikaları da araştırıyor, böyle bir şey var. Biliyorsunuz Ziraat Bankası zaten Balkanlar'da kurulmuş bir banka, Adana'daki dedeleri vasıtasıyla üstüne geliyorlar, benim bildiğim hikâye öyle ama bizim bankanın ilk orijinal kuruluşu da Balkanlar'da. Gerekli gayreti gösteriyoruz, Türkiye'de ilgili kurumlar da bu konuda avukatlara done sağlıyor, biz davayı kaybedeceğimizi düşünmüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Ziver Bey'in de bir sorusu olacak.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayın Genel Müdürüm, Bankalar Birliği Başkanınız ve komisyonlarla ilgili arkadaşlarımız soru sordular, siz de dediniz ki: "Bütün mahkemelerde davaları biz kaybediyoruz." Bankalar Birliği Başkanı olarak -mademki böyleyse- vatandaş uğraştırmadan... Bu bir sektör hâline dönüştü, her vatandaşa bir şekilde telefonlarla, mesajlarla ulaşıyor. Bunu Bankalar Birliği olarak değerlendirip bütün bankalar için böyle bir karar alma gibi bir şey düşünür müsünüz?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Çok teşekkür ediyorum.

Bu konuda zaten yasal düzenleme yapıldı Sayın Başkanım. Neden ücret alıp alamayacağımız, ücretlerin üst sınırları, alt sınırlarının neler olacağına ilişkin bütün resmî düzenlemeler yapıldı, bilgisayar altyapılarımızda onunla ilişkili düzenlemeler yapıyoruz, bütün bankalar buna riayet edeceklerdir, ondan emin olabilirsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 27

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporlarının sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ'nin 29/03/2013 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2012 yılı bilançosu ve 2.650.428.653,32 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylece Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, Ziraat Yatırım Menkul Kıymetler Anonim Şirketi 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlayacağız.

Beş dakika ara verelim, sonra devam edelim.

Kapanma Saati: 13.23

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 28

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.29

BAŞKAN: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

BAŞKAN VEKİLİ: Ziver ÖZDEMİR (Batman)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, Ziraat Yatırım Menkul Kıymetler Anonim Şirketi 2012 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlıyoruz.

Kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Genel Müdürümüz Mehmet Gönen'e söz vereceğim ama ondan önce diğer arkadaşlarımıza da kendilerini Komisyonumuza tanıtmaları için söz vereceğim başta Genel Müdür olmak üzere.

Buyurun.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Diğer başka kurumlardan kendisini tanıtmak isteyen arkadaşlarımız? Burada mıydınız? Diğer arkadaşlarımız bir önceki oturumda buradaydı zaten.

Sayın Genel Müdürüm, size kısa bir sunum için söz veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET GÖNEN – Sayın Başkanım, KİT Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayıştay Başkanlığı ve Hazine Müsteşarlığının değerli mensupları; bu vesileyle şirketimiz hakkında özet bilgiler arz etmek istiyorum.

Şirketimiz 18 Şubat 1997 tarihinde 125 bin TL sermayeyle kurulmuştur. O günden bugüne kârlarıyla, yaratılan iç kaynakla bugün itibarıyla 79 milyon TL'lik bir iç kaynak büyüklüğüne ulaşmış bulunmaktayız.

Şirketimizin 106 personeli var. İstanbul'da 5, Ankara ve İzmir'de 1'er olmak üzere toplam 21 şube, yatırım merkezi, irtibat büromuz var. Bunun ötesinde, elektronik ortamda hizmet veren bir İnternet şubemiz ve çağrı merkezimiz var. Bu şekilde tüm Türkiye'ye hizmet veriyoruz sermaye piyasaları konusunda.

Ziraat Yatırım olarak en çok önem verdiğimiz konu, bankamızla iş birliğini artırıp hizmet ağını genişletmek. Bu şekilde sermaye piyasası ürünlerini tüm Türkiye'ye yaymayı hedefliyoruz. Bankamızla bu şekilde daha yakın çalışarak önceleri yüzde 3'ten başlayan, 2003 itibarıyla yüzde 10 mertebesinde olan banka kaynaklı müşteri sayımızı bugün yüzde 60'a kadar çıkarmış bulunmaktayız. Daha da büyük gelişmeyi yine o taraftan, banka tarafından müşteriler edinerek gerçekleştireceğiz, bu yönde çalışmalarımız devam ediyor.

Şirketimiz sermaye piyasasında birkaç alanda faaliyet gösteriyor. Tahvil, bono piyasasında çok aktifiz, yüzde 6'nın üzerinde bir pazar payımız var. Repo, ters repo, sabit getirili, menkul kıymetler tarafında yine büyüklüklerimiz çok büyük, yüzde 4'e yakın Türkiye'de bir payımız var. Hisse senedi piyasasında da payımızı, daha önceleri yüzde 0,3 düzeyindeki payımızı 2012 yılında yüzde 1'in üzerine çıkardık. Bu tarafta gayretlerimizi sürdürüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kuruluşun 2012 yılına ait 2 önerisi bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Şirket faaliyetleriyle ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ'nin yaygın şube ağı ve müşteri kitlesinden azami ölçüde yararlanabilmesini teminen, gerek aktif acente sayısının gerekse acentelerinin şirkete katkılarının artırılmasına yönelik olarak projeler geliştirilmesi, müşteri portföyüne yönelik yapılan kampanyaların sürekliliğinin sağlanması, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ şube müdürleriyle koordinasyona geçilerek potansiyel müşterilerle ilgili bilgi alışverişinin geliştirilmesi, sektörde büyük aracı kurumların kurumsal finansman faaliyetlerine ağırlık verdiği dikkate alınarak araştırma departmanından ayrılan kurumsal finansman departmanının kadrosunun oluşturulması, özellikle Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yapılan danışmanlık, yüklenim ve aracılık ihalelerine katılımın sağlanması; bu konuda, gerekli firmalarla iş birliği yapılması, şirketin halka arzlarda konsorsiyum lideri vasfını kazanması, halka arz dışındaki diğer kurumsal finansman alanlarında faaliyet göstermesini sağlayacak pazarlama çalışmalarının yapılması.

BAŞKAN – Evet, cevap alalım.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET GÖNEN – Efendim, bütün eforumuz bu yönde. Ziraat Bankası müşterilerini daha çabuk, daha hızlı bir şekilde kazanmak, mevcut müşteri sayımızı çok daha büyük mertebelere ulaştırmak konusunda çalışıyoruz. İnternet altyapımızı geliştirdik, IT, bilgi işlem kadromuzu geliştirdik. Müşterilere Ziraat Bankası aracılığıyla çok daha hızlı, aynı gün hesap açma noktasına geldik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 29

Halka arz noktasında da özellikle daha tecrübeli olduğumuz, daha çok deneyimimizin olduğu bono tarafından başladık. Tahvil, bono piyasasında Ziraat grubu dışında diğer şirketlere de hizmet vererek başladık, halka arz noktasında da geliyoruz.

BAŞKAN – Evet, öneriyle ilgili söz talebi? Yok.

Ne diyorsunuz Sayıştay olarak?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, şirketlerimizde genelde bizim -diğer şirketlerde de bununla muhtemelen karşılaşacağız- karşılaştığımız sıkıntı şu: Tabii, Ziraat Bankasının sektörden aldığı büyüklük ve sıralamaya paralel, bağlı şirketleri çoğu alanlarda aynı paralelde gitmiyor. Bizim önerilerimiz, tabii, Ziraat Bankasının büyüklüğüne yakışır bir şekilde sektörden bu bağlı şirketlerin de kendilerine uygun, Ziraat Bankasının büyüklüğüne uygun pay almaları için gayretlerini hep öneriyoruz. Önerilerimizde bu dikkatinizi çekecek, diğer önerilerde de muhtemelen bunları göreceğiz. Onun için, benzer önerileri bizim yine izlememiz gerekecek.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, 1 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET GÖNEN – Efendim, getirdik bazılarını ve eksikliklerimizi de tamamlamaktayız.

BAŞKAN – Evet, 2 no.lu önerinin de Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, geneli üzerinde sorumuz varsa onları yöneltelim. Yok.

Teşekkür ederiz Sayın Genel Müdürümüze ve Yönetim Kurulu üyelerine.

Evet, 2012 yılı alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 24/05/2013 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2012 yılı bilançosu ve 9 milyon 156 bin 350 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Evet, genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylece Ziraat Yatırım Menkul Kıymetler AŞ Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri süratle tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Ziraat Portföy Yönetim AŞ'nin 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine geçeceğiz.

Ziraat Portföy Yönetim AŞ'nin 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait görüşmelere geçiyoruz.

Kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Ziraat Portföy Yönetim AŞ Genel Müdürü Hakan Eryılmaz'a söz vereceğim. Ancak, ondan önce diğer katılan arkadaşlarımızın da Komisyonumuza kendilerini tanıttıklarını isteyeceğim. Önce Genel Müdürümüzden başlayalım.

Buyurun.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sunumunu yapmak üzere Hakan Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİM AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Sayın Başkan, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayıştay Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulunun değerli mensupları; konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlarım.

Şirketimizin 2012 yılı faaliyet hesaplarının görüşülmesi vesilesiyle huzurunuzda bulunuyorum.

Sayın Komisyonun değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla şirketimiz hakkında özel bilgiyi arz etmek isterim.

Şirketimizin sermayesinin yüzde 74,9'u ana ortağımız Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine, yüzde 24,9'u Ziraat Yatırım Menkul Değerlere ve yüzde 0,2'si de diğer kişi ve kurumlara aittir. Şirketimiz 2012 yılında 811 bin TL, 2013 yılında 237 bin TL olan brüt dönem kârını 2014 yılında 3,9 milyon TL olarak gerçekleştirmiştir. 2014 yılı aktif büyüklüğü ise 13,6 milyon TL'dir. Ana faaliyetimiz olan portföy yönetiminde 2012 yılında 2,3 milyon TL, 2013 yılında 2,4 milyon TL, 2014 yılındaysa 8,4 milyon TL yönetim komisyonu geliri elde edilmiştir.

Şirketimizde yönetilen toplam fon büyüklüğü Sermaye Piyasası Kurulu verilerine göre 31/12/2012 tarihi itibarıyla 56,4 milyar TL hacmindeki piyasanın yüzde 2,71'ine denk gelen 1,5 milyar TL, 2013 sonu itibarıyla 64,9 milyar TL'lik hacimdeki piyasanın yüzde 2,81'ine denk gelen 1,8 milyar TL ve son olarak 2014 yılı sonu itibarıyla da 81,9 milyar TL

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 30
hacmindeki piyasanın yüzde 4,84'üne denk gelen 3,9 milyar TL'yle pazar payımız 48 portföy yönetim şirketinin içinde 5'inci sırada yer almaktadır.

Şirketimiz hâlihazırda 27 personeliyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

Şirketimizce Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ'nin kurucu olduğu 10 adet menkul kıymet yatırım fonu, Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin kurucusu olduğu 4 adet menkul kıymet yatırım fonu, Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin kurucusu olduğu 10 adet emeklilik yatırım fonu olmak üzere 24 adet yatırım fonu, 3 adet tüzel portföy, 20 adet bireysel portföy yönetilmektedir. Yeni Sermaye Piyasası Kanunu'nun Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile katılım bankacılığındaki gelişmelerin şirketimizin gelişme potansiyeline önemli katkı sağlanması beklenmektedir. Portföy yönetim sektörünün ve kolektif yatırım araçlarının büyümesine yönelik olarak yapılan değişikliklerle portföy yönetim şirketleri piyasada daha etkin rol üstlenmiştir. Bu yıl içerisinde yatırım danışmanlığı yetki belgesi alınmıştır. SPK tebliğine uyum kapsamında, SPK tarafından faaliyet izni yenilenecektir -ki bu yenilenme de tamamlanmıştır- butik portföy yönetimi dalında bireysel portföye ağırlık verilecektir.

Sayın Başkan ve değerli üyeler; ana hedefimiz, yüksek etik, değer ve prensiplerden ayrılmadan müşterilerimize minimum risk, maksimum getiri ilkesiyle dönemsel mutlak getiri stratejilerinden taviz verilmeden etkin portföy yönetim hizmetinin sunulması ve yönetilen portföylerin istikrarlı bir şekilde büyümesinin sağlanması suretiyle bankamızın büyüklüğüne yakışır bir pazar payına ulaşılmasıdır. Bu süreçte ben ve ekibim şirketimizin sektördeki pazar payını yeni ürünler ve müşteriler kazandırmak suretiyle artırmaya çalışmaktayız.

Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanlığı ile başta ana ortağımız Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ olmak üzere, ortaklarımızın bu yolda şirketimize göstermiş olduğu tam destek için şükranlarımızı sunuyorum.

Arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Kuruluşun 2012 yılına ait iki önerisi bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Şirketin rekabetçi bir yapıya kavuşturulması, kârlılık ve verimliliğinin artırılması ve yönetilen portföy büyüklüğünün artırılarak elde edilen pazar payının geliştirilebilmesini teminen 6368 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile fon kurma yetkisinin portföy yönetim şirketlerine geçtiği dikkate alınarak piyasa dinamikleri takip edilip hızla aksiyona geçilmesi ve gerektiğinde yeni fonlar kurularak piyasa talebine uygun ürün çeşitlendirilmesinin sağlanması; şirket bünyesindeki fonlarla ilgili olarak tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin artırılarak fon doluluk oranlarının artırılmasının sağlanması; yabancı fonların yönetilmesi için yapılan girişimlerin Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının da desteğinin alınarak sürdürülmesi; bireysel ve ticari kişi portföylerinin hem sayıca hem de hacim olarak artırılabilmesi ve potansiyel müşterilerle iletişimin kurulabilmesi için başlatılan girişimlerin sürdürülmesi.

BAŞKAN – Evet, cevap alalım.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİM AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Şirketimiz Ziraat Portföy Yönetim AŞ olarak, 2014 yılı sektör olarak incelendiği zaman, sektör olarak 48 portföy yönetim şirketinin toplam büyüklüğü yüzde 23 olarak pazar payı artarken şirketimiz yüzde 117'lik bir portföy büyüklüğü artışı sağlamıştır. Buna istinaden de geçtiğimiz 2014 yılının en hızlı büyüyen şirkettir. Bu esnada, daha önce bireysel portföyümüz yokken 2014 yılı sonunda 20 olan müşterimiz şu anda şubat itibarıyla bireysel tarafta 25 müşteriye çıkmıştır. Aynı şekilde tüzel portföylerde de 1,2 milyarlık bir büyüklüğe ulaşmıştır.

Bizim amacımız, şu anda Ziraat Bankasının şubelerindeki özel bankacılık hizmetinin portföy yönetimi tarafından verilmesini sağlamaktır. Nitekim, SPK'nın da zaten yaptığı yeni tebliğlere istinaden portföy yönetiminin yani özel bankacılık hizmetinin bankalardan öte, portföy yönetim şirketleri tarafından verilmesine yönelik yeni düzenlemeler sağladı. Biz de buna istinaden zaten başlamış olduğumuz projeye devam ediyoruz. Şubelerimiz tarafından ulaşılan şirketlerin üst düzeylerine, patronlarına özel bankacılık hizmeti adı altında hizmet vererek portföyümüzü büyütüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Evet, 1 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİM AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Bununla ilgili gereken her şey yerine getirildi. Daha önce kadromuzda geçici görevli olan arkadaşımız zaten kadromuzdan çıkarıldı. Artı, şirket merkezi olarak da şu anda Maslak'ta Genel Müdürlüğümüzün arkasındaki yere haziran ayında taşındık. Bu da çalışmalarımızın verimliliğini zaten efektif olarak artırmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 31

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

2 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kabul edilmiştir.

Genel soru-cevap kısmına geçiyoruz.

Söz talebi? Yok.

Böylece 2012 yılının bilanço ve netice hesaplarının alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutup işleme alacağım:

Ziraat Portföy Yönetim AŞ'nin 24/05/2013 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2012 yılı bilançosu ve 811.398,99 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur. Böylece Ziraat Portföy Yönetim Kurulu AŞ Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, Ziraat Sigorta AŞ'nin 2012 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Ziraat Sigorta AŞ Genel Müdürü Mehmet Akif Eroğlu'na söz vereceğim ancak ondan önce diğer iştirak eden arkadaşlarımızın Komisyona kendilerini tanıtmaları için söz veriyorum. Önce Genel Müdürümüzden başlıyoruz.

Buyurun.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere kurum hakkında sunum yapmak üzere Genel Müdürümüze, Sayın Eroğlu'na söz veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Teşekkür ederim efendim.

Ziraat Sigorta Anonim Şirketi faaliyetine başladığı 2010 yılından itibaren gerçekleştirdiği istikrarlı büyüme ve kârlılık performansı sigorta sektörünün ilgi çeken, örnek alınan bir şirketi olmuştur. Bu süre zarfında Ziraat Sigorta banka sigortacılığı alanında yüksek üretim artışını sürdürerek banka sürans liderliğini ele geçirmiş ve ayrıca kuruluş yılından itibaren elde etmiş olduğu tarım sigortalarındaki lider şirket konumunu devam ettirmiştir. Sigorta sektörünün 2014 yılı itibarıyla yüzde 9 oranında büyümesine karşın Ziraat Sigorta yüzde 24 oranında üretim artışı gerçekleştirmiştir. Hayat dışı sigorta sektöründe pazar payımız geçen yılın aynı döneminde yüzde 2,72 iken bu dönemde yüzde 3,10'a ulaşmıştır. 2014 sonu itibarıyla şirketimiz prim üretiminde 9'uncu sıraya yükselmiştir. Aralık 2014 sonu 703 milyon üretim gerçekleştirmiş olup 65 milyon net bilanço kârı elde etmiştir. Faaliyete başladığı yıldan itibaren tüm performans kriterlerinde hayat dışı sigorta sektöründe ilk sıralarda yer alan Ziraat Sigorta istikrarlı bir şekilde büyümesini sürdürmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kuruluşun 2012 yılına ait iki önerisi bulunmaktadır. 1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Sigorta AŞ'nin prim üretiminin ve sektördeki pazar payının artırılmasına yönelik olarak, T.C. Ziraat Bankası AŞ şubelerinin iş ve işlemlerinin yoğun olduğu dönemler ile banka personelinin yetersiz kaldığı sigorta ürünlerinde banka müşterilerine ve personeline destek sağlamasına yönelik olarak, şirket tarafından da güvenilirliği, çalışma disiplini ve verimliliği bilinen ve/veya tespit edilen sınırlı sayıda acente ve T.C. Ziraat Bankası AŞ şubeleri dışındaki dağıtım kanallarıyla çalışılması,

Banka dışı prim üretiminin artırılmasına yönelik olarak satış birimleri tarafından potansiyel müşteriler nezdinde gerçekleştirilen doğrudan pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmesi,

Şirket organizasyon yapısı içerisinde ayrı birimlere bağlı olarak faaliyet göstermekte olan pazarlama departmanı ile satış departmanının koordineli çalışması, satış departmanının saha yapılanmasına yönelik olarak yapılan organizasyon değişikliğinin hayata geçirilmesi,

Pazarlama ve satış birimlerinin performans ölçümlerine yönelik sistemin bir an önce hayata geçirilerek performans ölçümlerinin objektif hedef ve kriterlere göre yapılması,

T.C. Ziraat Bankası AŞ tarafından kullanılan kredilere bağlı olarak yapılan konut sigortası, kasko sigortası, traktör kaskosu, zorunlu deprem sigortası ve benzeri sigortalarda banka tarafından gerçekleştirilen sigorta yapma oranlarının düşük kaldığı dikkate alınarak, krediye bağlı sigortalarda sigortalama oranlarının yükseltilmesi için T.C. Ziraat Bankası AŞ personelinin Ziraat Sigorta AŞ'nin sigorta ürünleri hakkındaki bilgi ve farkındalık düzeyinin artırılmasına yönelik eğitim faaliyetlerinin artırılması

BAŞKAN – Cevabı alalım.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Ziraat Bankası dışında kalan diğer dağıtım kanallarına yönelik çalışmalara başlanmış, bu kapsamda 2014 yılında 4 brokerden aracılık hizmeti alınmaya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 32
başlanmıştır. Bunun yanı sıra şirketimiz alternatif dağıtım kanallarında -İnternet, çağrı merkezi gibi- üretim yapmak üzere çalışmalarına devam etmektedir.

Satış departmanının saha yapılanmasına yönelik olarak kadrolarımıza takviye yapılmaktadır. Bu çerçevede potansiyel müşteriler mevcut satış ekiplerinin portföylerine atanmış olup mevcut satış ekibimiz doğrudan satış ve pazarlama faaliyetine başlamıştır.

Satış teşkilatına ilişkin performans kriterleri ve sistemi belirlenmiş olup tüm çalışanlarımızı kapsayacak şekilde yürürlüğe alınacak performans sistemine entegre edilecektir.

Bankamız bünyesinde sigortacılık işlemlerini yürüten yaklaşık 10 bin personele 2013 yılı kasım-aralık aylarında sigortacılık ürünlerimize ait teorik eğitimler verilmiş ve ekran kullanımları hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

SEGEM'in bankalarda poliçe kesen personelin acente teknik personel eğitimlerini almasını zorunlu kılması nedeniyle uzaktan eğitim metoduyla banka çalışanlarına yönelik eğitim programı hazırlanmış olup eğitim ihtiyacının kesintisiz karşılanması sağlanmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz talebi?

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, “9’uncu sıradayız.” diyorsunuz. Ziraat Bankasının sırasıyla uyumuyor tabii sıranız. Yani Ziraat Bankası Türkiye’nin en büyük bankalarından biri. Ziraat Bankasının da sigorta şirketisiniz ama 9’uncu sıradasınız. Ben şunu sormak istiyorum: Sizin önünüzdeki ilk 9’da, 8’de yer alan sigorta şirketlerinin banka ilişkileri nedir yani hangi bankalarla ilişkilidir veya hangi bankaların şirketleridir? Banka tandanslı olanları soruyorum.

Bir de siz bu yaptığınız prim üretiminin yüzde kaçını Ziraat Bankasından yapıyorsunuz, yüzde kaçını dışarıdan yapıyorsunuz? 2013’te neydi, 2014’te ne oldunuz?

Üç: Bir de bilişim desteğini Fintekten mi alıyorsunuz, dışarıdan mı alıyorsunuz?

BAŞKAN – Buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Buyurduğunuz üzere biz şu anda 9’uncu sıradayız, önümüzde 8 şirket var. Yukarıdan aşağıya saymak gerekirse 1’inci sırada Allianz Sigorta Şirketi var, banka olarak Yapı Krediyle çalışıyor. 2’nci sırada Anadolu Sigorta var, İş Bankasıyla çalışıyor. 3’üncü sırada Ak Sigorta var, Akbankla çalışıyor. Mapfre Sigorta, ağırlıklı acenteye çalışıyor. Güneş Sigorta, Vakıflar Bankasıyla çalışıyor. Eureko, Garanti Bankasıyla çalışıyor. Groupama, ağırlıklı bir bankası yok, Tarım Kredi Kooperatifleriyle çalışıyor, ağırlıklı üretim oradan geliyor. Biz de Ziraat Bankasıyla çalışıyoruz.

Neden biz bankamız sektör lideriyken 9’uncu sıradayız? Her şeyden önce beş yıllık bir şirketiz. Sigorta biraz aşağıda taban oluşturarak büyüme sektörü yani müşteri potansiyelini tutup yenilemeyle belli bir taban oluşturmanız gerekiyor ama ağırlıklı faktör, biz üretimimizin yüzde 90’ını bankadan yapıyoruz. Önümüzdeki 8 şirket üretimlerinin ortalama yüzde 65-70 bandını da özel acenteden yapıyor ve yüzde 10 broker’dan yapıyor. Dolayısıyla biz sadece banka kanalıyla ilk 9’a gelmiş olmaktan dolayı ciddi bir üretim büyüklüğü...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Böyle devam etme... Banka tandanslı mı yoksa broker veya acente kanalıyla...

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Brokerlarla çalışmaya başladık. “Captive” acentelerle, kurumsal acentelerle çalışıyoruz yani çalışma kararını aldık, çalışıyoruz, kurumsal acentelerle yalnız, bireysel acentelerle değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, başlangıç itibarıyla sormayayım da, 2013-2014’te yüzdeniz ne kadar sektör içerisinde, hedefiniz ne?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Bizim şu anda banka dışı dağıtım kanalı yüzdemiz yüzde 9. Önümüzdeki dört yıllık projeksiyonumuzu tamamladık. Burada banka dışı dağıtım kanallarında yüzde 17-20 bandına gelmeyi hedefliyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani kaçınıcı sıraya geleceksiniz?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Sıra olarak da yüzde 4-5, sektör olarak, ilk 8 arasında, 6’ncı sıralar, 7’nci sıralar olabilir.

Şimdi, efendim, sigorta sektörünün şöyle bir özelliğinden bahsedeyim: Büyümek çok kolay olan bir sektör. Türkiye’de 19 milyon araç var ve bunların da zorunlu sigortalık oranı yüzde 85, trafik sigortalarını söylüyorum ama sektörün trafik branşında son dört yılda yaptığı zarar 3,5 milyar. Biz Ziraat Sigorta olarak sadece zarar üreten branşlarda olmak istemiyoruz yoksa büyümek çok kolay; trafik branşına girersiniz, fiyatı düşürsünüz, büyürsünüz. Bizim amacımız sürdürülebilir kârlılıkla büyümeyi sağlamak. Diğer dağıtım kanalları verimli olmayan kanallar, özellikle özel acente kanalı. Dolayısıyla biz kârlılığımızı muhafaza ederek büyümek istediğimiz için çok agresif büyüme hedefleri koymak istemiyoruz. Bu bir stratejik karardır. Çünkü kârlılıktan...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 33

Şöyle örnek vereyim: Şu anda bizim Ziraat Bankası hasar prim oranımız yüzde 78, bankadan yaptığımız hasar prim oranı, dışarıdaki kanallardan hasar prim oranımız yüzde 95 yani biz dışarıdan şu anda zarar ediyoruz bileşik rasyoda. Yani sektörün genel durumu bu. Dışarıda büyümek demek... Biz şu anda 65 milyon net kâr elde ettik, sektör çok kötü, 2012’de sektör 650 milyon dip toplamda zarar yaptı. Sadece geçen yıl ve bu yıl kâra döndü. Kasko devri ve trafikte şimdi tekrar rekabetçi yapılanmalar başladı. Yine zarara dönmek üzere sektör. Dolayısıyla, yani, biz burada tek amacı büyüme olarak koymuyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani bir yarışın içerisinde değiliz. Ufak olsun, bizim olsun, şu kadar kâr yeter mi diyorsunuz.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Efendim, rekabetçi olmaya çalışıyoruz. Risk iştahımızı...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, tamam, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

1 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Raporun içeriğinde yer alan diğer hususlar ve rapor eklerinde listesi verilen öneri ve tavsiyelerden istifade edilmekte olup yürütülmekte olan iş ve işlemlerimiz bu çerçevede değerlendirilmekte ve gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkürler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Bilişim hizmetlerini kimden alıyorsunuz?” diye sormuştum.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKİF EROĞLU – Özür dilerim efendim. Ziraat Teknolojiden de alıyoruz, aynı zamanda sektörde yetkinliği ispatlanmış ve 10 tane şirkete hizmet veren başka bir firmadan da destek alıyoruz. Çoklu uygulamalarımız var. İş bazında da bazen daha küçük şirketlerden iş alabiliyoruz ama ağırlıklı olarak iki şirketle çalışıyoruz.

BAŞKAN – 2 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geneli üzerinde söz talebi? Yok.

2012 yılına ilişkin bilançosunun alt komisyon sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize sunacağım:

Ziraat Sigorta AŞ’nin 17/4/2013 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 31/12/2012 dönemi bilançosu ve 58 milyon 582 bin 76,20 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur. Böylece Ziraat Sigorta AŞ Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyoruz, başarılar diliyoruz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ’nin 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlıyoruz. Kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Genel Müdürümüz Fikrettin Aksu’ya söz vereceğim. Ancak ondan önce toplantımıza iştirak eden diğer kurum yönetim kurulu üyelerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica edeceğim.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Sunum yapmak üzere Sayın Genel Müdürümüz Fikrettin Bey’e söz veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Ziraat Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketi hayat ve ferdi kaza sigorta branşlarında 2010 yılı başında, bireysel emeklilik branşında ise 2011 yılı Temmuz ayında faaliyete başlamıştır.

Şirketimiz 2014 yıl sonu itibarıyla 80 milyon TL tamamı ödenmiş sermaye, 272 milyon TL öz kaynak, 1 milyar 273 milyon lira hazır değer, 2 milyar 118 milyon lira aktif büyüklüğüne ulaşmış, ayrıca 2010-2014 döneminde 194 milyon TL temettü ödemesi yapmıştır.

Şirketimiz faaliyete geçtiği yıldan itibaren hayat sigortacılığında sektör lideridir. Bu kapsamda 2012 yılında 590 milyon TL prim üretimi ve yüzde 21 pazar payı elde etmiş olan şirketimiz 2014 yılı sonunda yüzde 18 pazar payı ile prim üretimini 617 milyon liraya yükseltmiştir. Bireysel emeklilik branşında ise 2011 Temmuz ayında faaliyete başlamış olmamıza rağmen 2014 yılı sonunda bir önceki yıla göre yüzde 109 oranında artışla 248 bin katılımcı sayısına ulaşmıştır. Aynı dönemde sektör artış oranı yüzde 23’tür. 2014 yılı sonunda 19 şirketin faaliyet gösterdiği sektörde şirketimiz katılımcı sayısı net artışında 129 bin katılımcıyla ikinci sırada yer almış, birinci sırada yer alan şirketle aramızda 1.377 katılımcı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 34

bulunmaktadır. Ayrıca 2013 yılı sonunda yaklaşık 400 milyon lira olan bireysel emeklilik fon büyüklüğümüz 2014 yılında sektörün yüzde 44 büyümesine karşılık yüzde 109 artışla 837 milyon liraya yükselmiş ve sektörde on birinci sırada yer almıştır. 2012 yılında 70 milyon TL dönem net kârı elde etmiş olan şirketimiz 2013 yılında net kârını bir önceki yıla göre yüzde 85 oranında artırmış ve 130 milyon lira kâr elde etmiştir. 2014 yılında ise yaklaşık bir önceki yıla göre yüzde 12 oranında net kâr artışıyla 145 milyon liralık net kâr elde edilmiştir. Öz kaynak kârlılığımız yüzde 66'dır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kuruluşun 2011 yılına ait iki önerisi bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1.- 2011 yılı Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ raporunda yer alan "Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ menfaatlerine aykırı olarak, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğünün arabuluculuğunda yapılan müzakereler sonucunda, bir tarafta TC Ziraat Bankası AŞ, Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ ile Ziraat Sigorta AŞ, diğer tarafta Groupama Sigorta AŞ ile Groupama Emeklilik AŞ olmak üzere taraflar arasında 17/4/2012 tarihinde imzalanan Karşılıklı Taahhüt Protokolü ile ilgili işlemlerin Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi ve gerekirse soruşturulması" şeklindeki inceleme talebinin ivedilikle yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Bu soruşturma yapılmıştır. Başbakanlık Teftiş Kurulu müfettişleri ve Sigorta Denetleme Kurulu uzmanlarının katılımıyla yapılan inceleme sonucunda düzenlenen raporda sonuç itibarıyla bu dönemde yapılan protokol uygulamasının katılımcıların haklarında herhangi bir kısıtlamaya sebep olmadığı, uygulamalara ait yasal düzenlemeler kapsamında işlemlerin yürütülmüş olduğu, Ziraat Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin menfaatlerine aykırı bir sonuç doğurmadığı hususlarına yer verilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gereği yapıldığı için gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 2.- Sayıştay Raporu'nun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun.

Cevap 2.- Kurum içeriğinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerde yerine getirilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ziraat Hayat Emeklilik AŞ Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına alt komisyonun sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Sonuç:

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 17/4/2013 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2012 yılı bilançosu ve 89.287.910,18 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylece Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları ve Ödeme Sistemleri Anonim Şirketinin 2012 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine geçiyoruz.

Kurum, hakkında komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Genel Müdür Ufuk Hacer Denizci Yüce'ye söz vereceğim. Ancak ondan önce komisyonumuza iştirak eden diğer yönetim kurulu üyelerine de kendilerini tanıtmak üzere söz veriyorum, önce Genel Müdürümüzden.

Buyurun.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sunumu yapmak üzere Ufuk Hanım buyurun.

BİLEŞİM ALTERNATİF DAĞITIM KANALLARI VE ÖDEME SİSTEMLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ UFUK HACER DENİZCİ YÜCE - Teşekkür ederim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Sayın Başkanı, Komisyon üyesi sayın milletvekilleri, Sayıştay Başkanlığının sayın temsilcileri, şirketimizin kıymetli yöneticileri; kartlı ödeme sistemlerine yönelik hizmet vermek üzere 1998 yılında kurulan şirketimiz, 22 Temmuz 2013 tarihi itibarıyla sermayesinin % 100'ü Türkiye Halk Bankasına ait bağlı ortaklık şekline dönüşmüştür. 25 Mart 2014 tarihinde yapılan Ortaklar Genel Kurulu toplantısında şirketimizin 1 milyon Türk lirası olan sermayesi 14 milyon Türk lirasına çıkartılmıştır. Şirketimiz, Türkiye Halk Bankası AŞ ve iştirakleri, TC Ziraat Bankası AŞ ve iştirakleri, Kuveyt Türk Katılım Bankası AŞ şirketlerine kredi kartı, banka kartı, ATM, kart ve ekstre basım hizmetleri, HGS hizmetlerini sunmaktadır. Bileşim AŞ operasyon hizmetleri 2014 yılında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 35

büyüme göstermiştir. Bankalararası Kart Merkezi AŞ verileri dikkate alınarak Bileşim AŞ'nin sektörde faaliyet gösteren tüm finans kuruluşları içerisinde operasyonlarına bakıldığında banka kartı sayısı açısından yüzde 33, işlem hacmi açısından yüzde 34'lük pazar payıyla birinci, kredi kartı sayısı açısından yüzde 11'lik pazar payıyla üçüncü, işlem hacmi açısından % 7 pazar payıyla altıncı, ATM sayısı açısından % 21 ve işlem hacmi yüzde 32'yle pazar payında birinci, POS sayısı açısından % 11'lik pazar payıyla üçüncü, işlem hacmi açısından % 8'lik pazar payıyla beşinci sırada yer almıştır.

Bileşim AŞ, hizmet verdiği operasyonel büyüklükler açısından sektördeki en önemli hizmet sağlayıcı olarak faaliyetlerini başarıyla 2013 ve 2014 yıllarında sürdürmüş öz kaynaklarıyla finanse edilerek sürdürülen Bileşim AŞ finansman ve maliyet yönetimiyle 2013 ve 2014 yıllarını kârlı olarak sona erdirmiştir. Dönem kârı 2013'te 2 milyon 562 bin, 2014'te 2 milyon 248 bin lira olarak gerçekleşmiştir.

Komisyonumuz Sayın Başkan ve üyelerine, şirketimizin eriştiği noktaya katkısı olan kıymetli yöneticilerimize ve yapıcı eleştiri ve önerilerinden ötürü Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanlığının sayın temsilcilerine teşekkürlerimizi sunar, bilgilerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Kuruluşun 2012 yılına ait iki önerisi bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1.- Son yıllarda almış olduğu makineler ile kapasitesini önemli ölçüde artıran şirketin kart/ekstre basım, mektup katlama ve diğer operasyonlarına ilişkin faaliyet alanının hizmet verilen bankalarla sınırlı tutulmayarak genişletilmesi için diğer bankalar nezdinde girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Cevap olarak buyurun.

Cevap 1.- Şirketimizin ortaklık yapısının 19 Temmuz 2013 tarihinde değişmesi ve yeniden yapılandırma çalışmaları ile birlikte birden fazla Bankaya hizmet verebilecek hedef operasyon modeli projesi üzerinde çalışılmaktadır. Bu bağlamda Türkiye Halk Bankası AŞ'nin önerileri paralelinde şirketimizin insan kaynağı tecrübesi, bilgi birikimi ve teknik alt yapısına uygun katma değeri yüksek alanlarda hizmet verme konusunda yeni müşteriler hedeflenebilecektir.

Bu hedef doğrultusunda rekabet unsuru da göz ardı edilmeden şirketimizin sahip olduğu kaynakları daha etkin ve verimli kullanabilmek amacıyla farklı bankalara öncelikle kredi kartı, banka kartı, ekstre/mektup ve basım hizmetleri verilebilmesi için gerekli girişimlerde bulunmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayıştay ne diyor?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, bu şirketimiz önceden Ziraat Bankasının bağlı şirketi idi, hisse devri yapılarak bundan sonra Halkbank'ın bağlı şirketi konumuna dönüştü yani 2013 yılı raporlarını diğer grubumuz yazdı. Rapor yanımızda. Bu mahiyette yine öneriler var. Dolayısıyla izlemeye olmasında yarar var diye düşünüyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – 1 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 2.- Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun cevabı alalım.

Cevap 2.- Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerinin de yerine getirilmek üzere çalışılacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları ve Ödeme Sistemleri Anonim Şirketinin 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları ve Ödeme Sistemleri AŞ'nin 17/4/2013 tarihinde kendi genel kurulunda kabul edilen 2012 yılı bilançosu ve 1.614.963, 96 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylece, Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları ve Ödeme Sistemleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır. Teşekkür ediyoruz.

Başarılar diliyoruz.

FİNTEK Finansal Teknoloji Hizmetleri Anonim Şirketinin 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlıyoruz.

Kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Genel Müdürümüz Mehmet Ergün Aydemir'e söz vereceğim. Ancak ondan önce diğer yönetim kurulu üyelerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmaları için söz vereceğim. Önce Genel Müdürümüzden başlayalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 36

Buyurun.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Komisyonumuz bilgilendirmek üzere sunum yapmanız için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR – Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Sayın Başkanı, Komisyon üyesi sayın milletvekilleri, TC Sayıştay Başkanlığının sayın temsilcileri, şirketimizin kıymetli yöneticileri; şirketimiz, kurulduğu 3 Ekim 2001 tarihinden bu yana Ziraat Bankası ile yurt dışı şube ve iştiraklerine yazılım geliştirme, sistem yönetimi ve teknik danışmanlık alanlarında teknoloji hizmetleri sunmaktadır. Şirketimizin ödenmiş sermayesi 5 milyon Türk lirası olup sermayemizin % 100'ü Ziraat Bankasına aittir. Şirketimizin 8 Nisan 2014 tarihinde yapılan olağan genel kurul toplantısında şirket unvanımız Ziraat Teknik Anonim Şirketi olarak değiştirilmiştir.

Ziraat Bankasına verdiği hizmetlerin yanı sıra bankanın yurt içi ve yurt dışı iştirak firmalarının ihtiyaç duyduğu bilgi teknolojileri hizmetlerini vermektedir. Bu kapsamda Ziraat Sigorta, Ziraat Hayat ve Emeklilik, Ziraat Yatırım, Ziraat Finansal Kiralama, Ziraat Portföy ve başta Bosna ve Almanya olmak üzere diğer yurt dışı iştirak ve şubelerine de bilgi teknolojileri konusunda destek vermekteyiz.

Ziraat Bankasının "Hep Birlikte Daha İyiye" adlı yeniden yapılanma projesi kapsamında 2012 yılında yeni hizmet modelinin gerektirdiği teknolojik değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede, çağdaş bankacılık gereği müşteri ilişkilerinin daha etkin yönetilebilmesini sağlayacak uygulamalar hayata geçirilmiştir. Bankacılık hizmetlerinin merkezileştirilmesi çerçevesinde operasyon merkezi teknolojik alt yapısı kurularak devreye alınmıştır. Bankanın hızlı ve etkin karar vermesini sağlamak üzere ihtiyaç duyulan tüm faaliyet alanlarıyla ilgili tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak iş zekası çözümleri geliştirilmiştir.

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi belgesi sahibi olan şirketimizde kalite ve verimlilik, bağımsız dış tetkiklerde süreç olgunluk notları ve bulgu sayıları ile sürekli kontrol edilmektedir. Bu kapsamda 2005 yılında Gartner, 2007 ve 2009 yıllarında Deloitte, 2011 ve 2013 yılında PWC Bağımsız Dış Denetim firmaları tarafından denetimler gerçekleştirilmiştir. Süreç Olgunluk Notu ortalaması 5 üzerinden; 2005 yılında 2,3 iken 2007 yılında 3,2'ye, 2009 yılında 3,9'a, 2011 ve 2013 yılında ise 4'e yükselmiştir.

Şirketimiz 2012 mali yılını başarılı bir şekilde tamamlamıştır. Öz kaynaklarımız 5.469.828 Türk lirası iken net dönem kârımız 689.300 Türk lirası olmuştur. Aktif büyüklüğümüz ise 24.612.035 Türk lirası olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılında İstanbul Yıldız Teknoparka taşınan şirketimiz, hizmet sunduğu Ziraat Bankası ve iştiraklerinde verimliliği artırma hedefiyle, kamu yararını gözeterek teknoloji hizmetleri vermeye devam etmektedir. Bu kapsamda Teknopark mevzuatına uygun olarak 38 yazılım, 6 AR-GE projesi gerçekleştirilmiştir.

Sayın Komisyon Başkan ve üyeleri ile Sayıştay Başkanlığının sayın temsilcilerinin huzurunda bu başarıyı yakalamada bizlere katkıda bulunan tüm çalışanlarımız ve ortağımız Ziraat Bankasına destekleri için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kuruluşun 2012 yılına ait iki önerisi bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1 - Teknoloji geliştirme bölgeleri mevzuatı çerçevesinde her bir proje/hizmet için maliyetlerin ayrı ayrı tespit edilerek irdelenmesine imkân sağlayan proje/hizmet bazlı maliyet sisteminin bir an önce uygulamaya alınması.

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR - Şirketimiz 2013 yılında teknoparka taşındı ve teknopark mevzuatı kapsamında yapılan her projenin maliyetinin de hesaplanması gerekiyor ve muhasebesinin de bu bazda tutulması gerekiyor. Biz de bu şekilde muhasebe sistemine geçtik.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben, yönetim kurulunun ayda kaç kez toplandığını sormak istiyorum.

Kaç kez toplanıyorsunuz?

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR - Yönetim Kurulu ayda genelde 1 kez toplanıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 1 kez... Yani zorunluluk şeyi gereği ne kadar, yılda kaç kez veya ayda kaç kez? Bilen var mı bunu? Kurum minimum toplanma...

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR - Ayda 1 kez toplanıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aydın Bey toplantılara katılıyor mu yani geçen yıl, 2014 yılında Aydın Bey kaç kez...

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR – Aydın Bey daha önceki toplantılarda... Ben yeni Genel Müdür olduğum için daha önceki toplantıları bilmiyorum ama...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 37

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN ARSLAN –
Bunu ben cevaplayayım.

Zaman zaman telefonla katılıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – On iki ay var, bir kez toplandığını düşünsek...

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN ARSLAN –
Zaman zaman iştirak ediyor ve biz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne soruyorsunuz Aydın Bey’e telefonla mesela? Şimdi burası bir teknoloji şirketi, Ziraat Bankasının teknoloji şirketi. Bunu önemsiyorum, onun için soruyorum yani diğer şeyler yatırımdır, finanstır, sigortadır, ihtiyaç duyulmayabilir, bunu önemsiyorum, onun için soruyorum: Ne soruyorsunuz telefonda, “Telefonda katılıyor.” dediniz, ne soruyorsunuz telefonda?

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN ARSLAN –
Ziraat Teknolojinin Yönetim Kurulu toplantısı ağırlıklı olarak idari işlere yoğunlaşmış durumdadır şu an itibarıyla. Teknolojik gelişmeler şirket Genel Müdürlüğü bünyesinde yürümektedir. Yani organizasyonel gelişim, sayın vekilim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, aldım cevabımı da...

Şimdi niye sordum bu soruyu? Şimdi, 6 tane AR-GE projesi yapmışsınız, 38 tane de yazılım projesi yapmışsınız. Bu projelere herhâlde Genel Müdür sadece kendi başına karar vermiyor -ya da AR-GE projelerine- Yönetim Kurulunun onayına sunuyor bildiğim kadarıyla, değil mi?

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR -
Müşterilerimizin talebi doğrultusunda oluşuyor aslında bu projeler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, kabul, Sevgili Genel Müdürüm, sizinle ilgili bir şey söylemiyorum. Ne yapılması lazım? Yönetim Kurulunun buna karar vermesi gerekiyor, değil mi?

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR – Evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ve Yönetim Kurulundaki arkadaşların da daha çok bankacılık hizmetleri ve teknolojiyle biraz ilişkili olması gerektiğini düşünüyorum. Yani şunu...

BAŞKAN - Sizin gibi o da ODTÜ mezunu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – EStağfurullah efendim, ben mezuniyetini falan tartışmıyorum yani buradaki bir teknoloji şirketi olduğu için ve gerçekten de bankacılık sektöründe ihtiyaç olduğunu düşündüğüm için de çünkü Ziraat Bankasını düşünmemek lazım, eğer gerçekten bir paket hâline dönüştürülebilirse bankacılık uygulamaları bütün bankalara satılabilir ve bankaların ortak şeyi de olabilir, bir yazılım şirketi hâline de dönüşebilir, değil mi?

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR - Tabii tabii, bizim öyle bir niyetimiz de var aslında, yeni bir temel bankacılık paketi geliştirmek istiyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - İşte bunu soruyorum, onun için soruyorum. Yani telefonda katılmış, katılmamış, önemli değil. Yani bunun daha aktif üyelerden oluşması gerektiğini düşünüyorum, sadece bir arpalık olarak düşünülmemesi... Çünkü Başbakanlık danışmanlığı yapmış, Cumhurbaşkanlığı danışmanı olmuş, onun burada olmaması gerekiyor, bu şirkette, öbür taraflara verebilirler, şirkette olmaması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – ODTÜ’nün hangi bölümünden mezun? Matematik mi yoksa...

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN ARSLAN –
Aydın Bey ayrıldı bizden.

BAŞKAN – Aydın Bey ayrıldı mı?

FİNTEK YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN ARSLAN – Şirketimiz Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrıldı.

BAŞKAN – O zaman...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ayrıldı mı?

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN ARSLAN –
Evet, evet.

BAŞKAN – Güncel bilgi...

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN ARSLAN –
2012 yılında.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, doğru o zaman. İyi bir şey yapmışsınız ama umarım böyle yine orayı gelmeden kullanacak, sadece maddi tarafını kullanacak arkadaş değil, katkı sunacak bir arkadaşın Yönetim Kuruluna girmesi önemli diye düşünüyorum.

Bir şey daha sorayım: “6 AR-GE projesi yaptık.” diyorsunuz. Yazılımları sormayacağım, bankacılıkla ilgili yazılımlar. Bu AR-GE projelerinin sadece başlıklarını söylerseniz memnun olurum.

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR –
Mesela, şu anda yaptığımız, hani çok önem verdiğimiz bir AR-GE projemiz var. Bu, maliyetlerin kestirilmesine yönelik bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 38

proje. Yazılım projelerinin en sıkıntılı noktalarından birisi süresinin kestirilememesidir mesela. Bu konuda çeşitli metriklere bakarak bir yazılım projesinin ne kadar sürede hayata geçirileceğine yönelik Yıldız Teknik Üniversitesiyle birlikte geliştirdiğimiz bir AR-GE projesi var; bunu örnek verebilirim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

1 no.lu önerinin...

Ne yapalım, gündemde mi kalacak yoksa izleyelim mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Malumları olduğu üzere, biz, bu teknoloji şirketimizin 2013 yılı raporunu yazamadık. Konuyu sizler de biliyorsunuz, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'ndaki bir maddenin yorumundan kaynaklanan bir sıkıntı oldu. Daha sonra, Komisyonumuzun kararıyla, biz, inşallah önümüzdeki dönemde 2013 ve 2014 yılı denetimini birlikte yürüteceğiz. Dolayısıyla şirketteki son durumu biz yani geçen sene gidemediğimiz için bilmiyoruz. Müsaade ederseniz bunu isteyelim, büyük bir ihtimalle yerine gelmiştir ama...

Arz ederim.

BAŞKAN – 1 no.lu önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 2 - Sayıştay Raporu'nun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR - Burada iki tane öneri vardı. Birincisi, 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri çerçevesinde hareket edilmesi. Buna riayet ediyoruz, artık önceden uyarı veriyoruz personele.

İkincisi de boş engelli kadroları. Yine aynı sayılı kanunun 30'uncu maddesi gereğince şirkette boş bulunan engelli kadrolarının doldurulması. Bu noktada da istihdam yapmaya devam ediyoruz. Şu anda 3 tane engelli arkadaşımız bizimle çalışmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

2 no.lu önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geneli üzerinde söz talebi? Yok.

2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

FİNTEK Finansal Teknoloji Hizmetleri AŞ'nin 17/4/2013 tarihinde kendi genel kurulunda kabul edilen 2012 yılı bilançosu ve 868.330,95 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylece FİNTEK Finansal Teknoloji Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyoruz, başarılar diliyoruz.

FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ERGÜN AYDEMİR – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Evet, şimdi Finansal Kiralama Hizmetleri Anonim Şirketi 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlıyoruz.

Kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Genel Müdür Sinan Çevik Bey'e söz vereceğim ancak ondan önce Komisyonumuza iştirak eden diğer yönetim kurulu üyelerinin Komisyonumuza kendilerini tanıttıkları için söz vereceğim.

Önce Genel Müdürlüğümüzden başlayalım.

Buyurun.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi sunumlarını yapmak üzere Genel Müdürlüğümüz Sinan Çevik'e söz vereceğim.

Buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sektörünün istikrarlı, köklü ve güçlü kurumlarından olan şirketimiz, 1991 yılında kurulmuş ve yirmi dört yıldır doğru projelere doğru finansal çözümler üretmeyi ilke edinerek bu süre içinde yaklaşık 2,5 milyar dolar tutarında, 12 bin adet civarında projeye finansman sağlamıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 39

Kuruluşundan itibaren tarım, inşaat, sağlık, tekstil, gıda, demir çelik, metal işleme, basım, imalat sanayi gibi birçok sektöre fon temin ederek mekanizasyonda teknolojik ilerlemeye katkı sağlamayı amaçlayan şirketimizin hedefi, sürdürülebilir kârlılıkla büyümek, sektörünün önde gelen şirketlerinden biri olmaktır.

Şirketimiz, güçlü ve dinamik yapısı, kaliteli hizmet anlayışıyla, üstlendiği görevin bilinciyle her yıl faaliyetlerini artırarak devam ettirmeyi başarmış, işlem hacmini 2012 yılında bir önceki yıla göre yüzde 15 artırmıştır. Sektör verilerine bakıldığında, aynı dönemde sektörde aktifler yüzde 9 artarken şirketimiz aktiflerini yüzde 19 artırmıştır.

Sektörde pazar payımız 2012 yıl sonu itibarıyla işlem hacminde yüzde 3, işlem adedinde yüzde 4'e ulaşmıştır. Sektör sıralamasında ise şirketimiz 2012 yılında işlem hacminde 10, işlem adedinde 8'inci sırada yer almıştır.

Müşteri odaklı çalışma prensibiyle faaliyetlerini sürdüren şirketimiz, tüm sektörlerde hizmet vermeye çalışmakla beraber, bankamızın da misyonu doğrultusunda tarım sektörüne de özel önem vermektedir. Şirketimiz, tarım sektörüne verdiği önem ve destek ile sektörde tarıma yönelik yapılan işlemlerde liderliğini muhafaza etmektedir. Tarım sektörüne yönelik gerçekleştirdiğimiz işlemler toplam ciromuzun 2012 yılında yüzde 39'unu oluşturmuştur. Ayrıca leasing sektörünün tarıma yönelik işlemlerine bakıldığında, 2012 yılında gerçekleşen işlemlerin yüzde 31'inin şirketimizce finanse edildiği görülmektedir.

Şirketimiz, bir taraftan istikrarlı bir şekilde büyümesini sürdürürken diğer taraftan da mevcut alacaklarının tahsilat ve takibine de önem ve özen göstermektedir. 2012 yılında sektördeki takibe dönüşüm oranı yüzde 8 iken, şirketimizde bu oran yüzde 5 olarak gerçekleşmiştir. Bu sonuca ulaşmamızda takip ve tahsilata gösterilen azami özenin yanı sıra süregelen risk minimizasyonu odaklı kredi ve satış politikalarının da önemi büyüktür.

Şirket faaliyetlerinden etkin sonuç alındığının göstergesi olarak net kâr rakamlarına baktığımızda, 2012 yılında 19 milyon TL net kâr açıklayan şirketimizin 2012 yılı kârında bir önceki yıla göre yüzde 13 oranında artış, sektörün aynı dönemdeki kârında ise ortalama yüzde 16 oranında azalış meydana gelmiştir.

Özetle, 2012 yılında aktiflerini, işlem hacmini ve kârını artırmayı başarmış olan şirketimizin gelecek yıllarda hedefi, kaynakların etkin kullanılması ile sürdürülebilir kârlılıkla büyümek, aktif kalitesini ve verimliliğini artırmaktır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kuruluşun 2012 yılına ait iki önerisi bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutup işleme alacağım.

Buyurun.

Öneri 1 - Borçları yeniden yapılandırılan 27102-26482 ve 2011 no.lu aynı gruba bağlı müşterilerin yüksek rakamlara ulaşan yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlandığından, söz konusu grup firmalarının yakından izlenerek şirket alacaklarının vadesinde tahsil edilmesi için idari, mali ve hukuki her türlü tedbirin alınması.

BAŞKAN – Buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Borçları yeniden yapılandırılan grup firmalarının taahhütlerini yerine getirememeleri üzerine firmalarla imzalanan sözleşmeler feshedilerek firmalardan olan alacakların tamamı hakkında yasal takip işlemlerine başlanılmıştır. Ayrıca sözleşme konusu malların iade alınması amacıyla mal iade davaları ikame edilmiş olup dava süreci devam etmektedir. Yasal takip sürecinde ilave 250 bin dolar olmak üzere, geçen hafta da 50 bin dolar olmak üzere toplam 300 bin dolar bu firmadan, gruptan tahsilat sağlanmıştır. Firmalardan olan alacaklarımızın tahsili için azami çaba sarf edilmektedir.

BAŞKAN – Evet, izlenmesi mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, tabii, kanuni takibe intikal etmiş. Biz yazdığımız dönemde kanuni takipte değildi, şu anda kanuni takibe de intikal etmiş yaklaşık 7 milyon TL civarında bir alacak var yani izlememiz gerekir.

BAŞKAN – Anladım.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Toplam 7 bin var.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 7.000,025 -şu anda aldığım not- dolar civarında bir alacağı var, öyle gözüküyor.

BAŞKAN – Riskiniz 7 milyon dolar mı?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Şu an itibarıyla yaklaşık 6,7 milyon dolar riskimiz var.

BAŞKAN – 300'ünü tahsil ettik.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Evet, tahsil ettiğimiz 300 bin dolar civarında bir rakam var. Bu arada da teminatta bulunan ekipmanlar da tabii söz konusu. Yaklaşık 7 milyon TL civarında da ekspertiz değeri var o ekipmanların. Ayrıca şirket kefaletleri, çapraz kefaletler de söz konusu.

BAŞKAN – “Tahsil edeceğiz.” diyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, tabii, buradan bir şey anlayabilmek için 2012, 2013, 2014'e...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 40

Bir defa sunum tekniği yanlış, onu söyleyeyim size. Sadece 2012'yi konuştunuz. Biz, sizin şirketinizin bugünkü durumunu da görmek durumundayız ve siz dediniz ya, "Bundan sonra kaynakları etkin kullanarak, kararlıkla kullanarak büyümek istiyoruz." Sadece 2012 rakamlarını verdiniz. Şimdi, bu sunumu yeni hazırladınız, şey değil, 2012'de hazırlanmış bir sunum değil. Bize şunu söyleyebilirdiniz: 2013'te şöyle oldu, 2014'de böyle oldu. Biz de sizin o kararlılığınızı burada görürdük, bir.

İki: 2012'de 19 milyon net... Biz, şimdi sadece onu biliyoruz, 2012'de 19 milyon kâr etmişsiniz, üçte 1'ini de riskli alacaklar kısmına yazmışsınız yani üçte 1'ini. Bu üçte 1 büyük bir rakam. Demin Ziraat Bankasını konuştuk, milyar dolarları konuştuk, milyar dolarlar içerisinde ve milyar TL'ler içerisinde işte bu takipteki alacakların aşağı doğru geldiğini konuştuk. Şurada 19 milyon kâr eden bir şirketin 7 milyon takipteki alacağı veya riskli alacağı olması garip bir şey. Yani bunu en azından böyle... Bizim kafamız da karıştı şimdi burada değil mi? 2013'ten, 2014'ten de rakamlar verseniz, şuraya çektik, şöyle oldu, böyle oldu deseniz en azından biz de...

BAŞKAN – 2014'ün gelir tablosu ne, ne kadar kârınız var?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – 2014'te yaklaşık 52 milyon faaliyet kârı var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne kadar riskli takipte şeyiniz var? Borçlu, alacaklısınız...

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Tabii buradaki format gereği 2012 Sayıştay Raporu üzerinden gittiğimiz için 2013 ve 2014 için çok fazla hazırlıklı gelmedik ama eğer isterseniz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, sunumda bunları belirtin de... İyi olur yani genelde öyle yapıyorlar, şey olarak söylüyorum bunu.

BAŞKAN – Yani sunum güncel ama öneriler üzerinde evet dediğiniz gibi oluyor, 2012'yi görüşüyorsak 2012'yi cevaplıyorsunuz ama sunumu genel, güncel hâle getirebilirsiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Son durumu da bize anlatmış olsanız daha rahat fikir edinmiş olurduk, o anlamda söylüyorum. Yoksa bunun üzerinden değerlendirdiğimizde gidişatınız kötü.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – 2014 yılı için belki daha sonra yazılı olarak dönebiliriz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Olabilir. Sorduğum şeylere yazılı bir cevap vererseniz, 2012'de buyduk, 2013'te bu oldu, alacaklarımız şuradan şuraya geriledi, riskimiz şu kadar düştü, yükseldi şeklinde, memnun oluruz. En azından biz de fikir edinmiş oluruz çalışmalarınız konusunda.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Tabii.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, teşekkür ediyorum.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – 2012 yılı 1 nolu önerisini izlenmek üzere oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nolu öneriyi okutuyorum:

Öneri 2- Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Raporda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin tümü yerine getirilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2 no.lu öneriyi Sayıştayın izlemesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel soru-cevap bölümünde söz talebi yok.

2012 yılı bilanço ve netice hesaplarının alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Buyurun.

Sonuç: Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 24/05/2013 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2012 yılı bilançosu ve 24 milyon 69 bin Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Finansal Kiralama Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Başarılar diliyoruz.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Komisyonumuza, tüm üyelerimize, bu aralıksız toplantılar nedeniyle ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 11/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 41

Evet, son olarak PTT, Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı İdaresi Genel Müdürlüğünün 2012, Türkiye İhracat Kredi Bankası Eximbank'ın 2011 ve 2012 yılları hesap ve işlemlerinin görüşmeleri için perşembe günü (yarın) saat 10.30'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 14.34